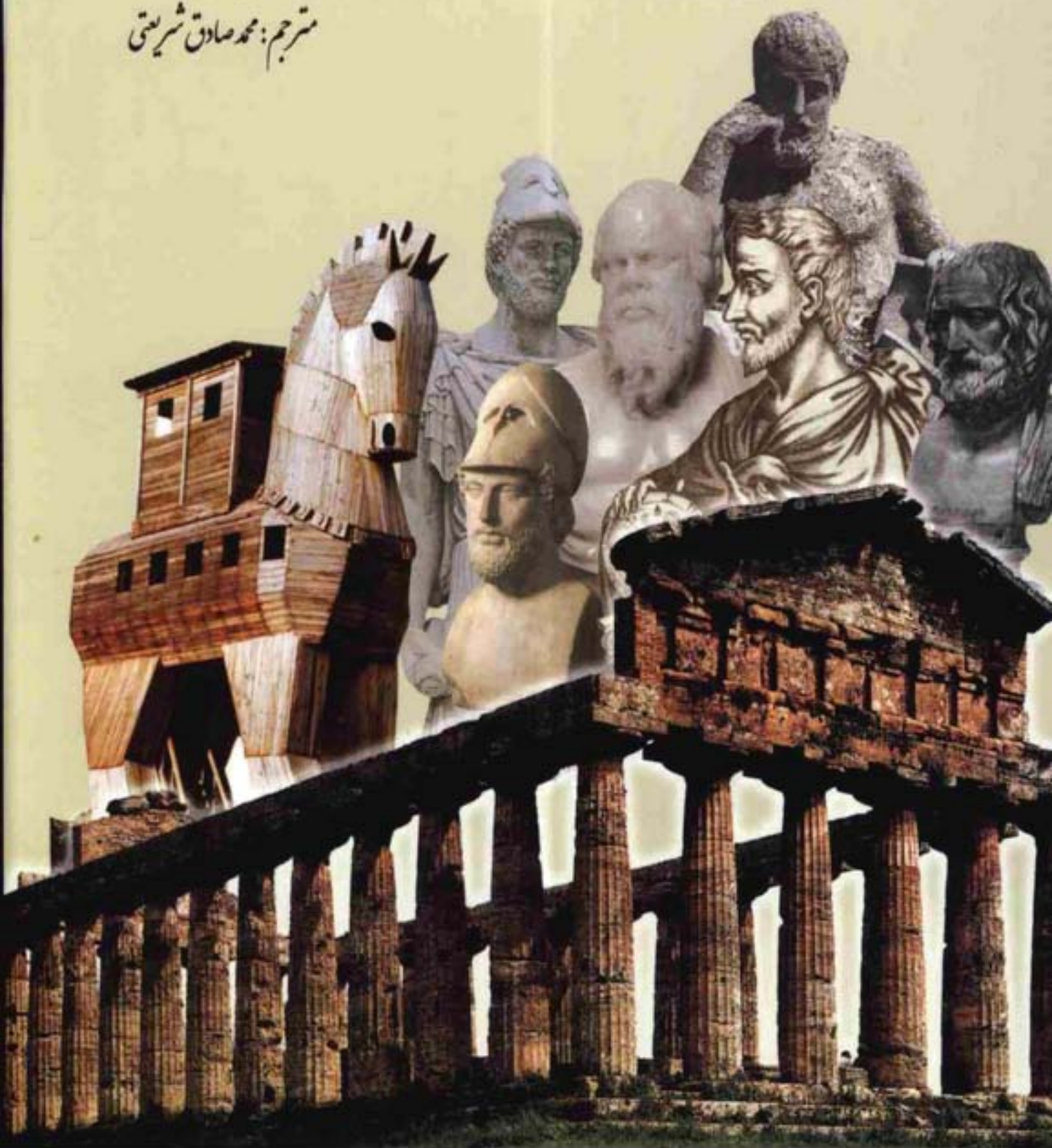

تاریخ فرهنگ و تمدن یونان

نویسنده: آنی پیرون
مترجم: محمد صادق شریعتی

تاریخ فرهنگ و تمدن یونان

نویسنده: آنی پیرسون
مترجم: محمد صادق شریعتی

انتشارات سبزان

سرشناسه: پیرسون، آنی، ۱۹۴۶ - م. Pearson, Anne
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ، فرهنگ و تمدن یونان / نویسنده آنی پیرسون؛ مترجم محمد
صادق شریعتی.
مشخصات نشر: تهران: سبزان، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص.؛ مصور.
شابک: ۳۸۰۰۰ ریال: ۴-۲۹-۰۱۱۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
Ancient Greece: یادداشت
موضوع: یونان - تمدن - از آغاز تا ۱۴۶ ق.م - ادبیات نوجوانان
شناسه افزوده: شریعتی، محمدصادق، ۱۳۳۶ - مترجم
DFW / رده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ت ۲ پ ۹
رده بندی دیویی: ۹۳۸
شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۳۵۲۳۵

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان فرصت - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۱۹۵۵۸-۸۸۸۴۷۰۴۴

تاریخ فرهنگ و تمدن یونان

نویسنده: آنی پیرسون

مترجم: محمد صادق شریعتی

ناشر: سبزان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۹

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۸۰۰ تومان

چاپ و صحافی: معراج

فروش اینترنتی و online از طریق سایت‌های کتاب www.iiketab.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۷-۰۲۹-۴ ISBN: 978 - 600 - 117 - 029 - 4

فهرست

۵	مقدمه
۶	سرزمین یونان
۱۰	تمدن مینوسی
۱۴	تمدن میسینی
۱۸	بازگشت از تروا
۲۲	گسترش یونان
۲۶	آتین، شهر آتنا
۳۰	قدرت و سیاست آتن
۳۴	خدایان، ایزد بانوان و پهلوانان
۴۲	جشنواره ها و مراسم مذهبی
۴۶	معبدها
۵۰	خانه های یونانی
۵۳	لباس راحت
۵۶	دنیای زنان
۶۰	گذر از کودکی
۶۴	سرگرمی و بازی
۶۸	خور و خواب
۷۲	سفر یک روزه
۷۶	اندام زیبا
۸۰	بازی های یونانی
۸۴	حکمت و زیبایی
۸۸	گلدان ها و ظروف
۹۲	کشت و کار، ماهیگیری و غذا
۹۶	صنایع دستی، سفر و تجارت
۱۰۰	جنگ
۱۰۴	دولت اسپارت
۱۰۸	علوم و پزشکی
۱۱۲	مرگ، و زندگی پس از آن
۱۱۶	اسکندر و دوره هلنی
۱۲۰	آیا می دانید
۱۲۱	پرسش و پاسخ
۱۲۲	شخصیت های معروف
۱۲۶	بیشتر بدانیم
۱۳۰	واژه نامه
۱۳۳	فهرست واژه ها

دانایی، توانایی است

یادگیری علم و مطالعه تاریخ گذشتگان، در واقع استفاده از تجربیات همه کسانی است که پیش از ما زندگی کرده و رنج و زحمتی را برای کسب تجربه، متحمل شده‌اند. ما با مطالعه صحیح تاریخ و با استفاده درست از علم در واقع با بهره‌گیری از تجربیات گذشتگان توانایی‌های خودمان را افزایش داده و دنیایی زیبا، آرام و دلنشین را برای خود و دیگران مهیا خواهیم ساخت.

انتشارات سبزان با آماده‌سازی و گردآوری مجموعه‌های متنوع در شاخه‌های گوناگون علم و تاریخ تمدن ملل مختلف، سعی دارد از این طریق گامی هرچند کوچک، در جهت افزایش دانستنی‌ها و دانش نسل جوان بردارد و در حد وسع و توانایی خود بر معلومات آنها بیفزاید. جا دارد از کوشش نویسندگان و مترجمان گرانقدر که در آماده‌سازی این مجموعه ما را یاری کرده‌اند تشکر نموده و دست یاری به سوی همه کسانی دراز کنیم که می‌توانند در رشد و اعتلای این مجموعه به کمک ما بشتابند. بدون شک با گسترش حیطه همکاریان خود، سریع‌تر و بهتر به سر منزل مقصود خواهیم رسید.

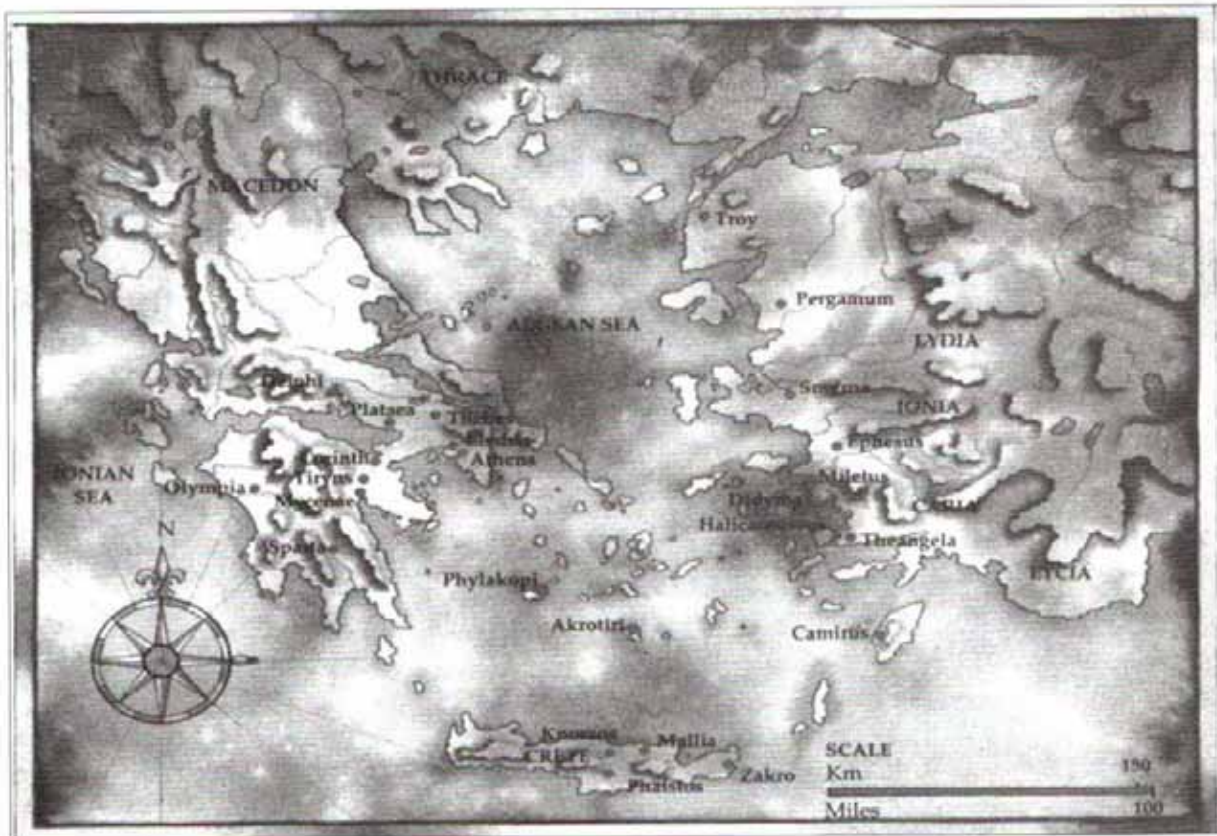
سرزمین یونان

این سرزمین از یونان مرکزی و جزایر متعدد پراکنده در سراسر دریاهای اژه و آدریاتیک تشکیل شده و کشوری کوهستانی با تابستان‌های گرم و خشک و زمستان بارانی می‌باشد. سکونت‌گاه‌های جوامع یونان باستان از آغاز به صورت واحدهای مستقل کوچکی ایجاد شده بودند که به‌وسیله کوهستان‌هایی از یکدیگر جدا می‌شدند. اغلب، این جوامع برای تصاحب بهترین زمین‌ها رقابت می‌کردند، زیرا زمین مرغوب حاصلخیز به حد کافی وجود نداشت. این جوامع، دولت شهرها یا پولیس را با هویت مستقل تشکیل داده و شهروندانش نسبت به آنها و خدای پشتیبان‌شان بسیار وفادار بودند. گاهی نیز این مجموعه دولت شهرهای به هم پیوسته در برابر ایرانیان متحد شده و به پیروزی می‌رسیدند. فرهنگ شکوهمند یونان از آن زمان تا امروز، بر تمدن غرب تأثیر عمیقی گذاشته و در ادبیات، هنرهای تجسمی و نمایشی، فلسفه و سیاست، ورزش و بسیاری جنبه‌های انسانی دیگر نمود داشته و باعث رشد آنها شده است. تمدن یونان در سده پنجم پیش از میلاد در آتن به اوج رسید.

کوروها

برای تزیین پرستشگاه‌های خدایان به ویژه اکوپو، عمدتاً در قرن ششم پ م مجسمه‌های مرمری از پسران برهنه ساخته می‌شد، ولی بعضی از این مجسمه‌ها به یاد سربازان جوان کشته شده در جنگ درست می‌شد. در این تصویراز کوروهای ایستاده، دست‌ها آویزان و یک پا به سمت جلو می‌باشد.

▲ سرزمین یونان باستان

تصویری که می‌بینید، نقشه یونان باستان و مناطق پیرامون آن است که شامل شهرهای بنا شده به دست نخستین مهاجران سرزمین اصلی می‌باشد که به سمت شرق کوچ کردند. این مهاجران در ایونیه، منطقه ساحلی در آسیای صغیر ساکن شدند. (اسامی مناطق یا حروف بزرگ و شهرها حروف کوچک نوشته شده است).

▶ آکروپولیس

آتن مهم‌ترین شهر یونان باستان و زادگاه انواع هنرها و علوم بود. بر فراز آکروپولیس (بلندترین نقطه) معبد پارتنون ساخته و به ایزدبانو آتنا تقدیم شده است.

► موزه بریتانیا

سبک معماری موزه بریتانیا از معماری کلاسیک یونان الهام گرفته است. نخستین بخش این موزه در ۱۸۲۷ تکمیل و ساختمان کامل آن طی ۳۰ سال بنا شد. بسیاری از اشیاء ذکر شده در این کتاب در موزه بریتانیا موجود است.

◀ جام الاغ

نشانه یونانی‌ها یک ظرف سفالی است که به زیبایی نقاشی شده و بیشتر برای نگهداری و نوشیدن مایعات به کار می‌رفته است. این جام دو دسته‌ای، به شکل کله الاغ درست شده است.

تاریخ پیش از میلاد	۲۰۰۰-۱۵۰۰	۱۵۰۰-۱۱۰۰	۱۱۰۰-۸۰۰	۸۰۰-۴۷۹	۴۷۹-۳۲۳	۳۲۳-۳۰
رویداد تاریخی در یونان	تمدن کاخ کرت	سقوط کنوسوس، ظهور و سقوط تمدن میسیتی	قدیمی‌ترین شهرهای یونان در ایونیه	نخستین بازی‌های المپیک، مستعمرات یونان در دریای سیاه و سیسیل، حملات ایرانیان	اسپارتهای بر پلوپونز مسلط می‌شوند، دوران پریکلس، ظهور مقدونیه، دوران اسکندر	جنگ‌های جانشینان اسکندر، غلبه رومیان
رویدادهای جهانی	تمدن دره هند در هندوستان، پادشاهی میانه در مصر	پادشاهی جدید مصر، امپراطوری هیتی، خاندان شانگ در چین	تمدن اولمک در مکزیک، مستعمرات قدیم فینیقی‌ها	ظهور اتروسکانها در ایتالیا، بنیانگذاری رم، امپراطوری آشوری	تولد کنفوسیوس در چین، تمدن مایایی در آمریکای مرکزی	خاندان‌های کین و هان در چین، تمدن مایایی در آمریکای مرکزی

► یونان و نقاط دیگر جهان

در اینجا جدول پیدایش و سقوط تمدن یونان از دوران مینوسی تا پایان دوران هلنی را می‌بیند که با دوره‌های معاصر آن در تمدن‌های اروپا، آسیا و آمریکای جنوبی مقایسه شده است.

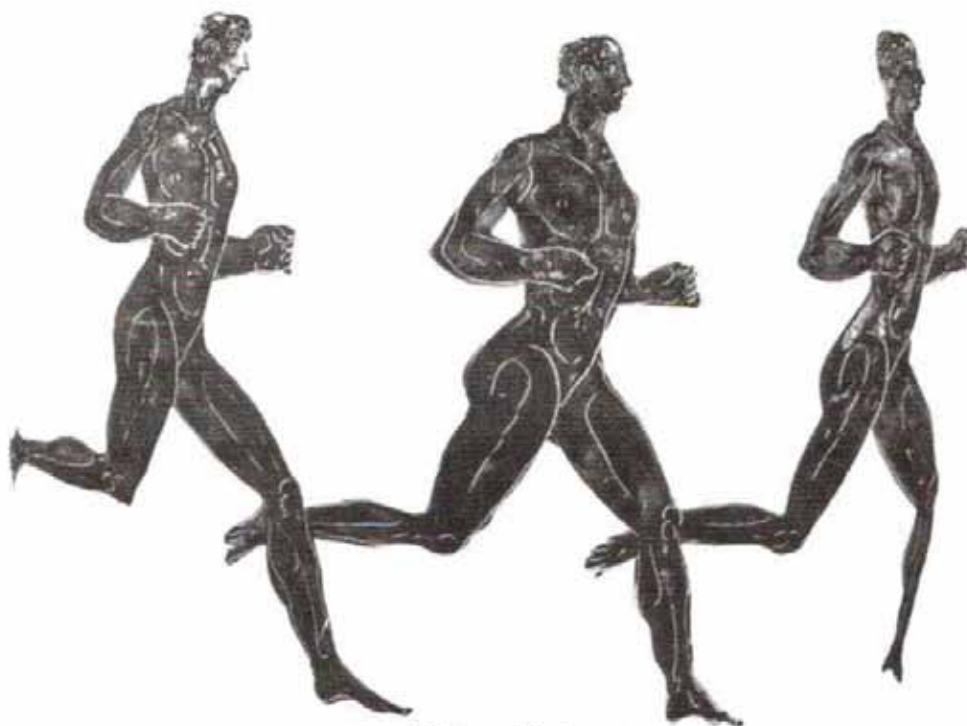
▶ عطر خدایی

یونان سخت تحت تأثیر تمدن مشرق زمین بود. این عطردان (آریپالو) کوچک به شکل بابون را صنعتگری در شهر بازرگانی نوکراتیس واقع در دلتای نیل در مصر ساخته است، در اسطوره شناسی مصر، بابون نماد ایزد خرد بوده است.

◀ اسب آبی

روی این انگشتر طلا با اسب آبی تزیین شده در حالی که دو پای جلو دارد و انتهای بدنش شبیه دم دلفین یا ماهی است.

▲ دوندگان ماراتون

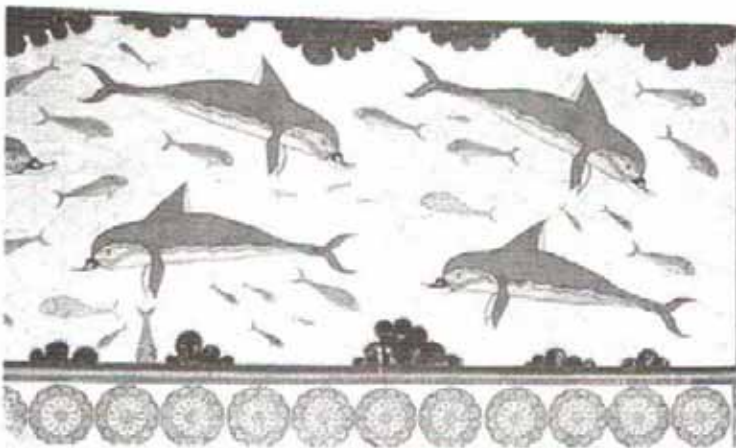
ورزش، سرگرمی‌های دلخواه یونانیان باستان و بازی‌ها، بخشی از جشنواره های مذهبی بود. این سه دونده، روی قطعه ای سفال که به عنوان جایزه به برنده مسابقه در بازی‌های پاناتن به افتخار آنها در آتن داده می شد، نقاشی شده اند.

تمدن مینوسی

نخستین تمدن بزرگ اژه ای در جزیره کرت به شکوفایی رسید. ساکنان اولیه، حدود ۶۰۰۰ سال پ م در آنجا ساکن شدند، ولی این جزیره بین سال‌های ۲۲۰۰ و ۱۴۵۰ پ م قدرتمند شد. ثروت آن در دوران برنز به خاطر رواج تجارت با دیگر شهرهای یونان، مدیترانه و مصر و سوریه بود. خوشبختی آن همچنین به خاطر خاک ارزشمند کرت بود که روغن و غلات فراوان تولید می‌کرد. مراکز اقتصادی پیرامون کاخ‌های ثروتمندان قرار داشت و بقایای آن در نقاط گوناگون جزیره یافت شده است. تمدن خیره‌کننده کرت به خاطر مینوس، پادشاه افسانه‌ای کرت، تمدن مینوسی نام گرفته است. حدود ۱۷۰۰ سال پ م آتش‌سوزی، کنوسوس و کاخ‌های دیگر را خراب کرده ولی سپس حتی شکوهمندتر از قبل بازسازی شدند. از آن زمان تا حدود ۱۵۰ پ م تمدن مینوسی در اوج بود.

مزمین به نقش دلفین

دیوار کاخ‌های مینوسی نقاشی‌های ارزشمندی معروف به فرسک دارد که به صورت نقاشی روی گچ خیس کشیده شده است. بسیاری از آثار کنونی در واقع نمونه‌های بازسازی شده قطعات به‌جا مانده است. این فرسک معروف دلفین‌ها، مربوط به آپارتمان ملکه در کنوسوس است.

پرستشگر

این تندیس برنزی نماد پرستش خدایان است

این نقشه، شهرها و کاخ‌های اصلی کرت در کنوسوس، زاکرو، فستوس و مالیا را نشان می‌دهد. ویلای بزرگی نیز در هاگیا تریادا پیدا شده است. بیشتر سکونت‌گاه‌ها در نزدیکی دریا قرار داشته و بقایای ساختمان‌ها نشان از مهارت معماران، مهندسين و هنرمندان مینوسی دارد.

بر شاخ‌های گاو نر

مینوسی‌ها، گاو نر را مقدس می‌دانستند. بنابر اساطیر یونانی، زئوس عاشق شاهزاده زبیارویی به نام اروپا شد و به صورت گاو سپیدی درآمد او را بر پشت نهاده شناکنان به کرت رفت. آنها سه پسر داشتند که یکی‌شان مینوس، پادشاه کرت شد. ورزش جسورانه گاو‌بازی، عاملی برای پرستش گاو نر شد. این مجسمه برنزی پسری را نشان می‌دهد که بر شاخ‌های گاو نری پشتک می‌زند.

نقاشی دیواری از گاو نر

این نقاشی دیواری در کنوسوس آکروپاتی را نشان می‌دهد که از روی گاو نری می‌پرد.

► کشف کنوسوس

باستان شناس انگلیسی، سر آرتور اوانز، در ۱۸۹۴، موفق به کشف کاخ‌های مینوسی در کنوسوس شد. پس از سال‌ها حفاری، کشف بقایای ساختمان عظیمی با صدها اتاق، جهان را شگفت زده کرد.

▲ تزئوس و مینوتور

در افسانه‌های یونانی آمده شاهزاده جوان آتنی، تزئوس، به کرت رفت و هیولای نیمه انسان، نیمه گاوی را کشت که هر ساله آتنی‌ها فرزندان خود را به پای او قربانی می‌کردند. هیولای مینوتور در هزار تویی به نام لابیرنت نگهداری شد. کاخ عظیم کنوسوس راهروهای دراز و پیچ در پیچی داشت که شاید براساس افسانه لابیرنت ساخته شده بود.

▲ مینوتور امروزی

داستان درگیری بین تزئوس و مینوتور نه تنها در میان نگارگران یونانی گلدان‌ها، بلکه در میان هنرمندان امروزی معروف است. فهمیدن روایت پابلوپیکاسو، نقاش اسپانیایی، به اندازه همان هزار تو دشوار است. (تصویری که می بینید یک نقاشی از پیکاسو در رابطه با همین موضوع است.)

▶ مرمت و بازسازی

کاخ کنوسوس از سنگ ساخته شده، سقف و کف آن چوبی است، البته چندین بار بازسازی شده و بعضی قسمت‌های آن چهار طبقه دارد. دارای اتاق‌های سلطنتی از جمله بارگاهی راحت بوده که پادشاه کنوسوس در آن با جبروت می‌نشست. سِر آرتور اوانز بخشی از کاخ را مرمت کرد، به طوری که می‌توان جلوه آغازین آن را در نظر آورد. ستون‌های چوبی به همان صورت اولیه با رنگ قرمز نقاشی شده‌اند.

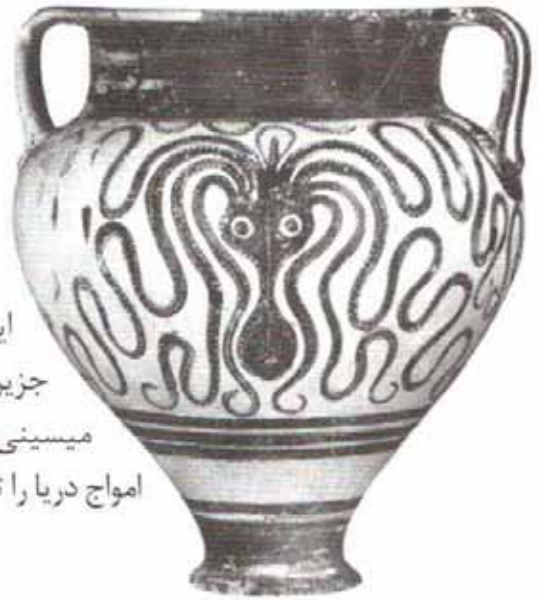
تمدن میسینی

در دوران برنز (پیش از اینکه ابزار و سلاح‌های آهنی مورد استفاده قرار گیرد)، یونان چندین منطقه مهم داشت: از جمله میسین، که زادگاه پادشاه افسانه‌ای، آگاممنون بوده و یکی از چندین دژ محکم به شمار می‌رفته است. پادشاه یا رئیس، در کاخی با اتاق‌های بسیار می‌زیست که در واقع مرکز فرماندهی نظامی و اداری تمام منطقه و حومه بود. اهالی همه جنگجو بودند و سلاح‌ها و ادوات آنها در قبرهایشان پیدا شده است. علاوه بر این با کشتی در مسافت‌های طولانی و دور، تجارت می‌کردند. اوج قدرت تمدن میسینی در حدود ۱۶۰۰ سال پ م بوده که توانست باعث از هم پاشیدن تمدن مینوسی در کرت شود. در سال ۱۲۵۰ پ م امنیت و شکوه میسینی‌ها دستخوش حملات خارجی‌ها شد و آنها دست به ساخت دیوارهای دفاعی عظیم پیرامون شهرهای مهم خود زدند. در حدود ۱۲۰۰ پ م شهرها رفته رفته متروکه یا تخریب شده و استحکامات آنها در عرض ۱۰۰ سال فرو ریخت. اینها مشخصات دوره ای است که به دوران تاریکی معروف شده است.

▶ اویز اناری شکل

این اویز کوچک طلا که به شکل انار است در جزیره قبرس به دست آمده که توسط یک صنعتگر میسینی در حدود ۱۳۰۰ پ م درست شده و نمونه بارز تکنیک جواهرسازی معروف به، دانه ریز، است. دانه‌های ریز طلا در قالب‌های سه گوش، سطح را آذین می‌دهند. هنرمندان و تاجران میسینی به صورت گروه‌های بزرگ در قبرس می‌زیستند. همزمان با فروپاشی تمدن میسینی، یونانی‌های بسیاری که از سرزمین خود می‌گریختند به این جزیره پناه می‌آوردند.

▶ کوزه اختاپوس

این کوزه سفالی که روی آن اختاپوس نقاشی شده در گورستان جزیره رودس که مستعمره میسینی ها بوده، پیدا شد. هنرمندان میسینی بیشتر تحت تأثیر آثار مینوسی بوده و اشیایی شبیه این کوزه که امواج دریا را تداعی می‌کند، همچنان متداول بوده است.

◀ آب پاش کله گاوی

این کله گاوی سفالی در مراسم مذهبی به عنوان آب پاش آیینی به کار می‌رفت. آب از سوراخ‌های کوچک قسمت دهان خارج می‌شد. آب پاش به شکل حیوانات دیگر نیز ساخته می‌شد، ولی گاو نر معمول‌تر بود.

▶ فنجان ماهی

سفالگران میسینی و هنرمندان دیگر، اغلب برای پادشاه کار می‌کردند و کنار کاخ او مغازه داشتند شکل این فنجان زیبا با پایه بلندش توسط میسینی‌ها اختراع و با طرح ماهی نقاشی شده است.

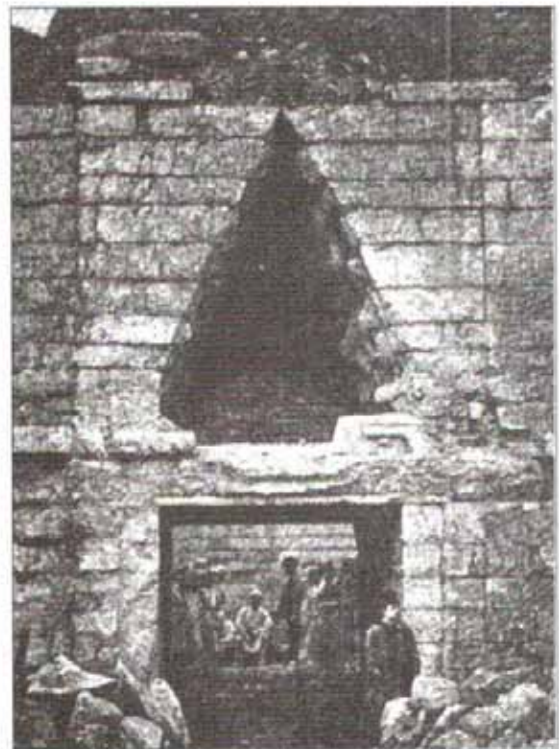
▲ دایره گورها

در سال ۱۸۷۶ میلادی، هاینریش شلیمن یک گورستان سلطنتی را حفاری کرد که دیوار کوتاهی به صورت مدور دور قبرها کشیده شده بود. در این قبرها طلا و جواهرات فراوانی پیدا شد که احتمالاً مربوط به ۱۶۰۰ پ م بودند. این کشف، گفته هومر را تأیید می کند که میسین را «غرق در طلا» توصیف کرده بود.

▲ دروازه شیر

تمدن میسینی نام خود را از میسین، قدرتمندترین شهر آن دریافت کرد که بر فراز تپه کوتاهی در پلوپونز، شبه جزیره واقع در جنوب یونان قرار دارد دیوارهای شهر در حدود ۱۲۵۰ سال پ م از قالب های بزرگ سنگ ساخته شده است. دروازه این دژ که اکنون دروازه شیر نامیده می شود در میان دیوارهای سنگی ساخته شده و ابعاد آنکه مناسب عبور درشکه بوده در دو طرف ستون با دو مسجّم شیر تزیین شده است و احتمالاً نشان خانواده سلطنتی میسینی می باشد.

▲ گنجینه آتریوس

گنجینه آتریوس در میسین، از زیباترین قبرهای لانه زنبوری مربوط به ۱۵۰۰ سال پ م است. شکل بالای ورودی آن شبیه دروازه شیر سمت چپ است.

◀ صورتک آگامنون

پنج نفر از خانواده شاهی که در قبرهای میله ای میسین دفن شده‌اند صورتک‌های عزا از جنس طلای چکش خورده به چهره دارند. شلیمن یکی از این صورتک‌ها را برداشت و یک لحظه صورتی خشکیده زیر آن را دید. به عقیده شلیمن این صورتک به آگامنون، پادشاه افسانه ای میسین در دوران جنگ تروا تعلق دارد، ولی برخلاف نظر او، این صورتک ظاهراً به زمان پیش تر تعلق دارد با اینکه اکنون نظریه او جا افتاده و متداول شده است.

▶ زن پرنده

هزاران مجسمه سفالی کوچک به شکل زنان در شهرهای میسینی پیدا شده که بینی منقار مانند و سینه برجسته دارند و شاید نماد ایزدانوی باروری باشند. آنها دستمال سر و دامن بلند دارند و دست‌ها را به نشان نیایش بلند کرده‌اند.

بازگشت از تروا

در سده ۱۲ پ م شهرها و کاخ‌های ارزشمند میسینی فرو ریخته و ویران شدند، تجارت با مشرق کاسته شده و یونان به دوران تاریکی قدم گذاشت. در سده های بعدی، داستان‌های مربوط به تمدن میسینی که پیش تر مطرح بوده به صورت شعر نسل به نسل می چرخید. ایلیاد و اودیسه هنوز باقی مانده و در سده هشتم میلادی، توسط هومر، شاعر مورد احترام یونانیان، به صورت نهایی سروده شدند. در ایلیاد بیان می شود چگونه شهر تروا که اکنون در ساحل غربی ترکیه است مورد حمله لشکر یونان به فرماندهی آگاممنون پادشاه میسینی قرار گرفته و سربازان یونانی و تروایی چون آشیل و هکتور از خود رشادت ها نشان دادند. اودیسه، داستان بازگشت پهلوان یونانی به نام اودیسه از جنگ با اهالی تروا به میهن است که ده سال به درازا انجامید و ماجراهای زیادی بر او گذشت. در داستان‌های هومر، نشانه های واقعی از جنگ ها، نبردها و محاصره های تاریخ گذشته وجود دارد. احتمال دارد جنگ بین یونانی ها و تروایی ها بر سر مالکیت زمین ها و محصولات آنها در زمان از هم پاشیدن تمدن میسینی ها باشد و ارتباطی به تصاحب دوباره هلن نداشته باشد.

▶ هاینریش شلیمن

در ۱۸۷۰ میلادی باستان شناس آلمانی، هاینریش شلیمن (۱۸۲۲-۱۸۹۰)، محل تروای باستان را که سال ها در جستجویش بود نزدیک ساحل مدیترانه در ترکیه کنونی کشف کرد. حفاری های او نشان داد که بیش از نه شهر بر روی یکدیگر بنا شده اند (گرچه روشن نیست کدام یک شهر توصیف شده در داستان ایلیاد می باشد). فرو شلیمن، همسر شلیمن، بعضی از جواهرات پیدا شده در تروا را به خود آویخته است.

◀ هلن تروایی

هلن، همسر زیباروی منلوس پادشاه اسپارت بود و منلوس نیز برادر آگاممنون پادشاه میسینی بود. در افسانه ها آمده تصاحب هلن توسط پاریس پسر پریام، پادشاه تروا، سبب جنگ با تروا شد. یونانی ها با هم متحد شدند تا تروا را شکست داده هلن را به شوهرش برگردانند.

کنجکاوی ▶

تروایی‌ها مدت ده سال در برابر یونانی‌ها ایستادگی کردند و سرانجام یونانی‌ها با ترفندی به پیروزی رسیدند. آنها اسب چوبی بسیار بزرگی ساخته بیرون شهر تروا گذاشتند و سوار کشتی شده از آنجا رفتند. اهالی تروا از فرط کنجکاوی اسب چوبی را به درون شهر کشیدند. شب دیر هنگام، سربازان یونانی که در درون اسب پنهان شده بودند بیرون خزیده و دروازه‌های شهر را گشودند و لشکر یونان که بی سر و صدا بازگشته بودند وارد شهر شده و آن را ویران کردند. تصویر اسب مربوط به ظرفی در حدود ۶۵۰-۶۰۰ پ م است.

اسب چوبی ▲

داستان تروا و اسب چوبی همیشه مورد علاقه هنرمندان بوده است. نقاش ایتالیایی جیووانی، پتولو (۱۶۹۶-۱۷۷۰) از این موضوع چندین نقاشی کشیده است.

نمونه امروزی ▶

در تروای کنونی، نمونه جدیدی از اسب تروا وجود دارد که بسیار بزرگ و مانند نمونه قدیمی از چوب ساخته شده است. کودکان از نردبانی بالا رفته به قسمت شکم وارد می‌شوند و وانمود می‌کنند که سربازان یونانی هستند.

پنه لوپه صبور

اودیسه پس از سفر ده ساله، سرانجام به سرزمین خود، جزیره ایتاکا و به همسرش رسید. با اینکه دیگران او را مرده پنداشته و فراموش کرده بودند، پنه لوپه صبورانه چشم به راه او مانده بود. خواستگاران زیادی به او پیشنهاد ازدواج داده بودند، ولی او با این وعده که وقتی بافتن پارچه ای برای کفن اودیسه را به پایان رساند به آنها پاسخ خواهد داد، شب هنگام مخفیانه به سمت نساجی خود می‌رفته و آنچه در روز بافته بود رشته می‌کرد و بدین ترتیب پاسخ به خواستگاران را به تعویق می‌انداخت. در این تابلوی نقاشی، اثر هنرمند انگلیسی، جان استانهوپ (۱۸۲۹-۱۹۰۸) پنه لوپه اندوهگین کنار نساجی خود نشسته است.

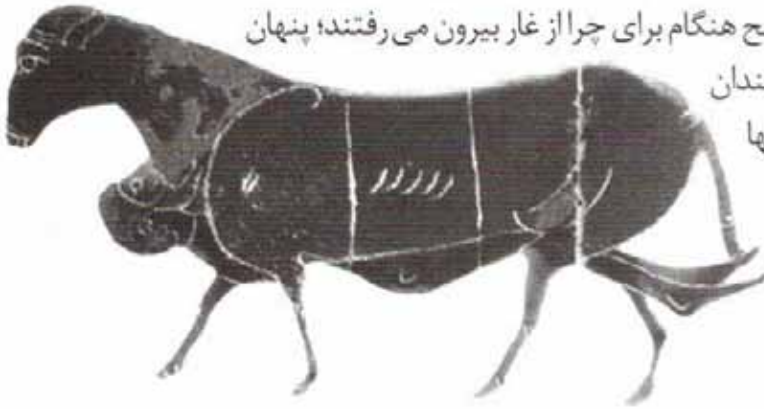

کور کردن پولیفموس

اودیسه قهرمان، در راه بازگشت از جنگ تروا در یکی از ماجراهایش با غول آدمخوار یک چشمی بنام پولیفوس روبرو شده که یک چشم در پیشانی داشت. اودیسه و یارانش در غاری اسیر او می‌شوند که آنها را یکی یکی می‌خورد. اودیسه زیرک اثباتی پر از نوشیدنی برایش می‌آورد و او با نوشیدن آنها به خواب سنگینی فرو می‌رود. سپس اودیسه چوبدستی را به درون تنها چشمش فرو کرد.

فرار به کمک گوسفندان

پولیفموس شب‌ها گله‌ای گوسفند در غار نگه می‌داشت و اینها وسیله‌ای برای فرار اودیسه شدند. اودیسه و یارانش برای فرار خود را زیر شکم گوسفندان که صبح هنگام برای چرا از غار بیرون می‌رفتند؛ پنهان کردند. غول عظیم الجثه بر پشت گوسفندان دست می‌کشید که مبادا اسیرانش بر آنها سوار باشند و از زیر شکم گوسفندان غافل می‌شد. نقاشی بر روی گلدان سیاه‌رنگی ترسیم شده است.

مادر برای نجات می‌آید

مادر آشیل، یک پری دریایی به نام تتیس بود. در این مجسمه کوچک، تتیس یا یکی از خواهرانش سوار بر اسب دریایی، کلاهخود جدیدی برای آشیل می‌آورند تا در نبرد به سر کند. قسمتی از رنگ‌های درخشان آبی که نشان دریاست هنوز باقی مانده است.

مرگ یک پهلوان

پس از اینکه آشیل، پهلوان پیروزمند یونانی، شجاع‌ترین جنگجوی تروا، هکتور، را کشت، جنازه او را به ارابه‌ای بسته سه‌نوبت پیرامون دیوارهای شهر تروا بر زمین کشید. بر روی این چراغ گلی، آشیل سوار بر ارابه، پیروزمندانه به عقب می‌نگرد و در بالا، بر دیوارهای تروا، پدر و مادر هکتور، تریام پادشاه و ملکه هکوبا وحشت زده تماشا می‌کنند.

گسترش یونان

در سده هفتم پ م، یونان رفته رفته دوران تاریکی را سپری کرد. واحدهای بازرگانی زیادی ساخته شد و به سمت خارج تا دلتای نیل در مصر گسترش یافت. با گسترش جمعیت و کافی نبودن تولید کشاورزی، مردم به طرف مشرق و مغرب یونان کوچ کردند و مستعمراتی به وجود آمد. از جمله، در جنوب ایتالیا، سیسیل و قسمت های دیگر غرب مدیترانه و در شرق در سواحل دریای سیاه سکونت گزیدند. برخی از این مستعمرات بسیار ثروتمند بودند. گفته می شد مردم سیباریس در جنوب ایتالیا، بر بستری از گل رز می خوابیدند و خروس ها را به درون شهر نمی بردند مبادا صبح خیلی زود کسی از خواب بیدار شود. فرهنگ یونان تحت تأثیر سبک های خارجی قرار گرفت. سبک هندسی همان طور که از نامش پیداست از الگوهای هندسه بهره می گرفت، راه را برای سبکی به نام شرقی گشود. طرح های متأثر از شرق چون شیر-دال و ابوالهول عمدتاً از مصر و سوریه گرفته شد. در مسیر تجارت با شرق، کورینت، رودس و افسوس ثروتمند شدند.

► قورباغه سرامیک

در این دوران، یونانی ها علاقه زیادی به هنر مصر داشتند و صنعتگرانی که این اثر را ساخته اند شاید آن را از یک مدل مصری نمونه سازی کرده اند. این اثر، مردی را نشان می دهد که زانو زده و کوزه ای در دست گرفته که بالایش قورباغه به عنوان نماد مذهب در مصر قرار دارد. این شی از سرامیک سبز رنگ درست شده که اغلب مورد استفاده در زینت های مصریان بوده است.

◀ اندازه مردانه ▶

یونانی‌ها النگوهایی با تزیینات کله حیوانات را دوست داشتند. این النگو که شیری نقره اندود است احتمالاً متعلق به یک مرد می‌باشد.

◀ خدا حافظی عاشقانه

این بخش از تزیینات کوزه‌های بزرگ، به سبک هندسی است. این شکل‌های استوار به صورت شبیح سیاه نقاشی شده است. مرد سمت راست، زن را ترک کرده و سوار کشتی می‌شود. شاید او اودیسه پهلوان هنگام خدا حافظی از همسرش پنه لویه پیش از حرکت به جنگ تروا باشد و یا شاید تصویر پاریس را هنگام ربودن هلن نشان می‌دهد.

▶ آریبالوس شیر نشان

این عطردان (آریبالوس) که احتمالاً مربوط به تبس می‌باشد، دهانه‌ای به شکل کله شیر دارد و با وجود سطح کوچکش سه مدل شکل‌های نقاشی شده دارد. یک مسابقه اسب دوانی با جنگجویانی که پشت سر هم راه می‌روند. در پایین، صحنه بسیار کوچک، سگ‌هایی در تعقیب شکار را نشان می‌دهد. دهانه ظرف، موم اندود می‌شد تا از فرار عطر جلوگیری شود.

▶ صادرات غیربومی

عطردان‌های کوچک زیادی در شهر کورینت ساخته و به تمام مناطق یونان صادر می‌شد که اغلب شکل‌های عجیب و تزئینی زیبا داشتند. این طرح بالدار ممکن است نماد عزای خدای باد باشد.

▲ سیستم مستعمراتی یونان

مستعمرات جدید در نقاطی با بندرگاه‌ها و زمین‌های کشاورزی خوب از ۷۵۰ پ م بنا شده و تا ۵۵۰ پ م ادامه یافت. مستعمرات جدید به‌زودی از شهرهای اولیه یونان مستقل شدند.

۱	امبرویون	۱۲	ازگوس	۲۳	کلس
۲	مانلیا	۱۳	میسین	۲۴	های کرینوس
۳	کوما	۱۴	کورینت	۲۵	میلنوس
۴	پسته‌کوسای	۱۵	آتن	۲۶	میوس
۵	پلستوم	۱۶	ملوس	۲۷	فیسوس
۶	ساتیریکان	۱۷	ترا	۲۸	برین
۷	گروتون	۱۸	پروس	۲۹	تروا
۸	سراگوس	۱۹	گورتین	۳۰	پیرگنیوم
۹	کلا	۲۰	کتوسوس	۳۱	سالاتیس
کلیدنقشه	۱۰	کارتز	۲۱	لینوس	
	۱۱	سپارت	۲۲	لانسوس	

► شیر- دال زرین

کله شیر- دال های زرین که با الهام از تمدن شرق در سده هفتم پ م ساخته و در جزیره رودس به دست آمده‌اند، زمانی روی یک جفت گوشواره جفت شده بودند.

◀ عطردان خاردار

این آریبالوس که شکل جوجه تیغی دارد در مستعمره تجاری یونان در نوکراتیس واقع در دلتای نیل پیدا شده است.

► جعبه آرایش

این چهار اسب گلی، که به سبک هندسی درست شده‌اند در واقع دسته درب جعبه آرایش سفالی زنانه است و شاید در مقایسه با اسبهای زیبایی که هنرمندان یونانی بعداً ساخته‌اند، ممکن است کمی زمخت به نظر آید، ولی حالتی زنده در آن دیده می‌شود. در بیشتر آثار برنزی این دوره چنین حالتی را می‌توان دید.

آتن، شهر آتنا

از میان دولت شهرهای یونان، آتن از همه قدرتمندتر و نیز مرکز بزرگ هنرها و علوم بود. پشتیبان آن، آتنا، ایزدبانوی عقل و پیکار، بود و نشانه کامل این دو جنبه زندگی در شهر خود بود. در ۴۸۰ پ م پارسیان به این شهر حمله کرده و شهر را همراه معبدهایی که بالای آکروپولیس قرار داشت ویران کردند. بعداً که آتنی‌ها در جنگ با پارسیان رهبری را به دست گرفته و پیروزمندانه از یونان دفاع کردند، تحت رهبری پریکس، رهبر آتن، برنامه بازسازی گسترده‌ای پیاده شد. آتن در ناحیه‌ای به نام آتیکا با جمعیتی فشرده‌تر از شهرهای دیگر یونان قرار داشت. مردم آتن از زمین‌های پایین آکروپولیس امرار معاش می‌کردند. میدان‌های عمومی و ساختمان‌های زیبا و ستون‌بندی شده بسیاری پیرامون آگورا پیدا شده‌اند که فضایی باز برای گردهمایی و فعالیت‌های بازرگانی بود. بندر پیرائوس در نزدیکی آتن قرار داشت و اصولاً دسترسی به دریا دلیل عمده موفقیت‌های نظامی و اختصاصی آتن بود.

سکه آتنی که روی آن جغد، پرنده آتنا نقش شده است.

► مجسمه مقدس

هدف این هیئت مذهبی منقش در نقش برجسته، اهداء پیراهن جدید به مجسمه چوبی آتنا در آکروپولیس بود. پیلوس یا پیراهن بافته شده به یک روحانی تحویل می‌شود.

◀ آکروپولیس

در آن زمان، آکروپولیس (شهر بلند) آتن، دژ مستحکمی بود و بعداً تبدیل به مقدس ترین بخش شهر شد که معبدها و مکان های مقدس و مهم بسیاری را دربرگرفت.

▶ ارختونون

ارختونون، معبدی کوچک تر از پانتئون است که نام آن از پادشاه افسانه ای آتن گرفته شده و احتمالاً مجسمه چوبی آتنا را در خود جای داده بود. در ایوان مشهور آن به جای ستون مجسمه های مرمری زنان (کاریاتید) سقف را نگه داشته است.

◀ پارتنون

معبد پارتنون در بلندترین نقطه آکروپولیس به آتنا وقف شده است. واژه پارتنون از پارتنوس یونانی به معنی باکره می آید. به آتنا، گاهی آتنا پارتنوس نیز اطلاق می شود. پارتنون که هنوز پابرجاست بین ۴۴۷ و ۴۳۲ پ م ساخته شد و مجسمه هایش را فیدياس طراحی کرده است.

▲ مجسمه های الگین

بسیاری از مجسمه های پارتنون را لرد الگین، سفیر بریتانیا در دربار عثمانی به انگلستان انتقال داد. او مجسمه ها را در هنگام دیدار از آتن دیده و اجازه انتقال آنها به انگلستان را گرفته بود و اکنون در موزه بریتانیا موجودند.

نقش برجسته مرمری پارتنون پیرامون چهار ضلع معبد در بلندی قسمت بیرونی حجره های مرکزی نزدیک سقف ستون ها تعبیه شده است و صفوف هیئت پرستشگرانی را نشان می دهد که هر ساله به عنوان بخشی از جشنواره پاناتن بزرگ به افتخار ایزدبانو آتنا در صفی که از آگورا تا اکروپولیس امتداد دارد، حرکت می کردند. بیشترین افراد نقش برجسته را سواران جوان تشکیل می دهد.

► ایزدبانوی زرین

مجسمه زر و عاج بسیار بزرگی از ایزدبانوی آتنا در پارتنون نصب شده که سازنده آن فیدیاس، مجسمه ساز معروف و دوست نزدیک پریکلس، بوده و شکوه ایزدبانوی پیکار در او دیده می شود. مجسمه که براساس نسخه کوچک تری از مجسمه اولیه و براساس توضیحات نویسندگان یونانی ساخته شده، ردای کوچکی از پوست بز با ریشه هایی به صورت مار و کلاهخودی با لبه های بلند دارد. در دست راستش مجسمه بالدار کوچکی از نایک، ایزدبانوی پیروزی قرار دارد.

بعضی مردان جوان مؤقرانه یورتمه می روند و بقیه چهارنعل می تازند در حالی که ردای آنها در هوا به پرواز درآمده و رنگ زمینه که احتمالاً آبی روشن است باقی مانده است. تنها اثری که از لگام برتری اسبها مانده سوراخهای محل اتصال آنها به مرمر است. در نقش برجسته جنوبی تعدادی ماده گاو جوان و در قسمت های دیگر زنانی در حال حمل ظروف، کاسه ها و کوزه های هدایا دیده می شوند.

قدرت و سیاست آتن

یونان باستان از تعدادی دولت شهر تشکیل شده بود که در آن ثروتمندان بسیار کم و فقرا بسیار زیاد بودند. در دوران باستان زمین داران و رهبران ثروتمند ظالم بر فقرا حکومت می کردند. در آتن و برخی دولت شهرهای دیگر، مردم قدرت و آزادی یافته، ظالمان را ساقط و حکومت جدیدی به نام دموکراسی برقرار کردند که نخستین بار در آتن اختراع شد. مجمع، محل اصلی حیات سیاسی بود و نشست ها روی تپه پنیکس نزدیک آکروپولیس تشکیل می شد. شهروندان معمولی چه فقیر چه ثروتمند می توانستند در مجمع سخنرانی کرده و رأی دهند و برای رسمیت نشست ها باید دست کم ۶۰۰۰ نفر در آنها شرکت می کردند. تصمیمات مهم از جمله در مورد اعلام جنگ یا صلح از سوی مجمع گرفته می شد. ارگان بالاتر حکومتی، شورایی با ۵۰۰ عضو بود که دستور کار مجمع را فراهم می کرد و در ساختمان گردی به نام تولوس تشکیل می شد. در زمان جنگ، تصمیمات برای دفاع از شهر را گروهی متشکل از ۱۰ فرمانده نظامی به نام استراتگو می گرفتند که سالی یکبار برگزیده می شدند و چندین بار می توانستند در انتخابات شرکت کنند.

▶ پریکلس

پریکلس، دولتمرد و ژنرال و سخنور قدرتمند آتنی از ۴۴۳ تا ۴۲۹ پ م هر ساله به مقام استراتگو برگزیده می شد. آتن در دوران او شکوفا شد و او مسئولیت بازسازی آکروپولیس را پس از تخریب به دست پارسیان (دهه ۴۹۰ و ۴۸۰ پ م) به عهده گرفت. روی این نمونه رومی ساخته شده از روی نیم تنه یونانی پریکلس، نام او به یونانی نوشته شده است.

◀ سولون

سولون، سیاستمدار و قانونگذاری بود که بین ۶۴۰ و ۵۵۸ پ م در آتن می زیست. در آن دوران بسیاری از کشاورزان آتن از شدت فقر توان پرداخت بدهی های خود را نداشته و به بردگی فروخته می شدند. سولون با وضع قوانین نوین، بدهی آنها به اشراف را ملغی و حق رجوع به قوانین آتن را برقرار کرد.

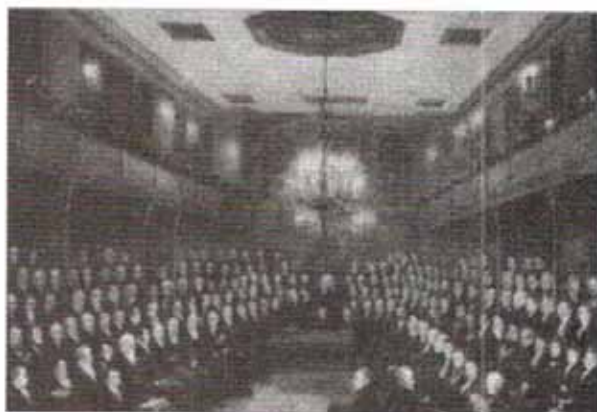
▶ پسر چکمه به دست

این مجسمه برنزی کوچک مربوط به پسر بچه ای آفریقایی است که کفشی در دست دارد. آتنی ها وابسته به کار بردگانی بودند که بعضی اسیر جنگی و بعضی در بازارهای بردگان خریداری شده بودند. در خانه های ثروتمندان آتن بیشتر کارهای خانه را آنها انجام می دادند. همچنین کارهای سنگین دیگر مانند کار در معدن های نقره در جنوب آتیکا به کمک آنها انجام می شد. گاهی با پولی که از صاحبان خود بابت دستمزد دریافت می کردند، می توانستند آزادی خود را بخرند. بعضی که معلم بودند برای درس دادن به پسران خانواده های ثروتمند استخدام شده و مورد احترام قرار می گرفتند، ولی بقیه عمدتاً سرگرم کار شاق بودند.

▶ کاخ وستمینستر

سیستم دموکراتیکی که در قرن پنجم پ م در آتن به وجود آمد هم اکنون در بسیاری از حکومت های امروزی به شدت اجرا می شود. واژه یونانی دموکراسی به معنی «قدرت مردم» است. برخلاف دموکراسی امروزی، در جامعه یونان باستان بسیاری از مردم از جمله زنان، خارجی ها و بردگان حق رأی نداشتند.

◀ بنای پیروزی

در نبرد ماراتون در ۴۹۰ پ م یونانی ها بر پارسیان پیروز شدند و آتنی ها به نشان پیروزی، این ساختمان مرمری زیبا را در دلفی به عنوان مظهر شکوه آتن و نیز هدیه ای به آپولو ساخته و از غنایم پارسی انباشتند. این بنا در کنار راه مقدسی قرار دارد که به طرف معبد می رود و تصویر بازاری از پیوند نزدیک میان مذهب و سیاست در یونان باستان است.

نوشته های یونانی معمولاً روی سنگ و به ندرت روی برنز نوشته می شد.

▲ لوح داوری

این لوح مستطیل، حاوی قرارداد میان شهرهای اویانتی و چالیون است. دو طرف بر مراحل قانونی برای حل مشاجرات نسبت به مالکیت زمین و جریمه در صورت نقض آن از سوی طرفین توافق کردند.

◀ تبعید تیمستوکل

روی این سکه تصویر تیمستوکل، فرمانروای آتنی است که شاهکارش تدارک ناوگان جنگی بود که به یونانی‌ها امکان نابودی سپاه پارسی در نبرد سالامیس در ۴۸۰ پ م را داد. وی بعدها از آتن رانده شد. هنگامی که اهالی آتن می‌خواستند کسی را طرد کنند، نام او را روی تکه ای سفال به نام اوستراکن به منظور رأی‌گیری می‌نوشتند و در صورتی که تعداد آنها از ۶۰۰۰ بیشتر می‌شد او می‌بایست آتن را به مدت ۱۰ سال ترک کند.

نقش‌های کنده شده در بالا، نشانه دمکراسی
افتخارآمیز آتنی‌هاست.

حروف کنده شده در این فرمان به سبک استوگون
به صورت پیوسته نوشته شده است.

▶ قانون ضد ستم

متن روی این لوح سنگی عمودی، قانون ضد ستم است که یوکرات در ۳۲۶ پ م وضع کرد و یکی از چندین فرمانی است که مجمع حفاظت از حکومت دمکراتیک آتن تصویب کرده بود.

خدایان، ایزدبانوان و پهلوانان

بنا به اعتقاد یونانی‌ها، تمام خدایان، فرزندان گایا (زمین) و اورانوس (آسمان) هستند و احتمالاً بسیار شبیه انسان‌ها هستند، عاشق یکدیگر می‌شوند، ازدواج می‌کنند، می‌جنگند، بچه می‌زایند، موسیقی می‌نوازند و بسیاری ویژگی‌های دیگر انسان‌ها را دارند (یا انسان‌ها از آنها دارند). هر خدایی قلمرو حکومت خود را دارد. دیمیتر و پرسفون مسئول رویش غلات و آرتمیس ایزدبانوی شکار بودند آپولو هم می‌توانست آینده را پیشگویی کند و آفرودیت ایزدبانوی عشق بود. بسیاری از خدایان معروف، معبد و پرستشگاه اختصاصی داشته و پول و هنر زیادی صرف این مکان‌ها می‌شد. مذهب، نقش مهمی در زندگی مردم داشت، در واقع بناهای زیبایی که باقی مانده‌اند، معبد هستند. به باور پرستشگران، با قربانی کردن حیوانات و تقدیم محصولات درختی به خدایان، آنها نیازهایشان را برآورده می‌کردند.

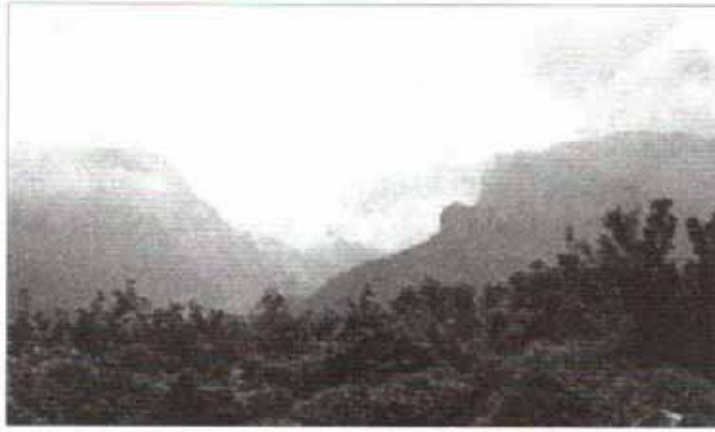
▼ دیونه در دلو

دیونه، خدای حظ و باروری زمین بود. در این کاشی مربوط به جزیره دلو، او بر پلنگی سوار شده است.

▲ ایزدبانوی عشق

این سربرنزی آفرودیت، در شرق ترکیه پیدا شده است. آفرودیت از کف امواج دریا زاده شده و همراه زفیر (بادهای غربی) به قبرس آورده شد. با اینکه به ازدواج هفستوس درآمد، عاشق آرس، خدای جنگ شد.

▲ مأوی خدایان

کوه المپ بلندترین کوه یونان که به باور یونانی ها محل سکونت خدایان است در شمال یونان و در مرز تسالی و مقدونیه واقع است.

◀ الهه هستیا

هستیا، خواهر بزرگ زئوس و الهه آتش و اجاق خانواده بود. یونانیان باستان در وسط شهر، اجاق همیشه روشنی برای این الهه بر پا کرده بودند و در روزهای مذهبی، زنان خانه دار برای به دست آوردن آتش، به معبد می رفتند. آنان همچنین نوزادان تازه متولد شده را چند بار دور هستیا می چرخاندند تا برکت را با خود به خانه بیاورند.

▶ الهه هادس

هادس برادر زئوس و فرمانروای مردگان در دنیای زیرین بود. او به خاطر داشتن ذخایر معدنی آهن، خدای توانگری بود و مردم برای رسیدن به ثروت برایش قربانی می دادند. او همچنین کلاهی جادویی داشت که وقتی آن را به سر می گذاشت، ناپدید می شد. هادس به ندرت به روی زمین می آمد. او در عین سنگدلی، خدایی عادل و منصف بود.

◀ فرزندان از درون مغز

چگونگی تولد عجیب آتنا، سوژه دلخواه نقاشان گلدان‌های یونانی بوده و از زئوس و ایزدبانو متیس - به معنی خرد - زاده شد. به زئوس گفته شد که هر پسری که از متیس به دنیا آید از پدر قوی‌تر خواهد شد، پس زئوس برای جلوگیری از این واقعه متیس را بعلید و سپس دچار سردردهای وحشتناکی شد. به هفستوس دستور داد سرش را بشکافد و از درون آن آتنا بیرون آمد.

▶ آرتمیس

الهه آرتمیس، دختر زئوس و همچنین خواهر دوقلوی آپولو بود. او مانند برادرش ارابه زیبایی داشت و شب‌ها برای سرکشی به نوزادان و کودکان به گردش می‌پرداخت. یونانیان باستان آرتمیس را الهه حیوانات و حامی شکارچیان نیز می‌دانستند و حیوان مورد علاقه این الهه گوزن بود.

◀ آتنا

ایزدبانوی پشتیبان شهر آتن، همچنین ایزدبانوی خرد و پیکار بود و بر دانش‌های ادبی و فلسفه و هنر کنترل داشت. پرنده دلخواهش جغد و درخت مورد علاقه اش، زیتون بود که شهرتش با شهر آتن عجین شده است. در جنگ تروا طرف یونانی‌ها بود و در سفر بازگشت دراز اودیسه، یار او بود.

▲ آپولو

خدای جوان زیبارو، دوقلوی ایزدبانوی شکار، آرمیس پشתיبان خورشید، نور و شفا و دارو بود و در دلفی معبد زیبایی داشت.

▲ هفستوس

خدای لنگ که آهنگر بود تبری ساخت تا سر زنوس را بشکافد. همچنین برای خدای خدایان تخت و سپر ساخت. او خدای آتش و همسر آفرودیت بود.

◀ دمیتر و پرسفون

دمیتر و پرسفون، مادر و دختر، هر دو ایزدبانوی غلات بودند. در این مجسمه، هر دو کنار هم نشسته دستمال به سر دارند. احتمالاً در داستان آنها عنان گاوهای درشکه بوده که به مرور زمان از بین رفته است.

▲ فون

در این نقاشی اثر هنرمند ایتالیایی پیرو دی کاسیمو (۱۴۶۲-۱۵۲۱) یک فون (ایزد نیم بز) و سگش بر مرده زنی عزاداری می کنند. فون ها شبیه پان، پشتیبان چوپانان و رمه هاشان بودند.

▶ خدای خدایان

ژئوس، خدای خدایان، معمولاً در آثار هنری به صورت فرد قدرتمند میانسال ریش دار و با جبروت ترسیم می شود که گاهی، آذرخش خود را به همراه دارد.

◀ اروس و پسیکه

اساطیر یونان ترکیبی از داستان هایی در مورد خدایان و پهلوانان است که دهان به دهان تغییر می کرد و بنابراین نسخه های گوناگون دارند. خدایان و پهلوانان در دوره های گوناگون تاریخ یونان مشهور شده یا محبوبیت خود را از دست می دادند. این قطعه مجسمه هلنی، اروس، خدایی را نشان می دهد که مردم را عاشق می کند و در حال بوسیدن پسیکه ایزدبانوی روح است.

▲ هرکول

هرکول، بزرگ‌ترین پهلوان، پسر زئوس از زنی میرا بود. در هنگام نوزادی، با خفه کردن دو مار که به جنگ او فرستاده شده بودند با دست خالی، ثابت کرد پهلوان است. در بزرگسالی ۱۲ کار بزرگ برای پادشاهی به نام ارویستئوس انجام داد. در کار نخست، شیری به نام نمین را کشت. در این تصویر روی گلدان، او پوست شیر را به تن کرده است. کار دیگری که در این تصویر نشان داده شده کشتن پرندگان استیمفالیان است که نزدیک دریاچه ای در نزدیک پلوپونز زندگی می‌کردند و با پره‌های سمی خود محصولات کشاورزی را خراب و مردم را بیمار می‌کردند. هرکول با جفجغه ای که خدای آهنگر هفستوس به او داده بود آنها را ترساند و با قلاب سنگ به آنها شلیک کرد. او قوی و وحشی و به نوشیدنی های مختلف علاقه‌مند بود.

▶ پگاسوس

اسب بالداري که روی سکه نقش شده، پگاسوس است. پهلوان بلروفون آن را رام کرد تا سوار بر آن به بهشت برود. ولی زئوس، خرمگسی فرستاد تا او را نیش زد و بلروفون سقوط کرده روی زمین افتاد.

▲ ساختن آرگو

این نقش برجسته رومی مربوط به افسانه جیسون و آرگونات‌هاست. جیسون، شاهزاده تسالی در شمال یونان و آرگونات‌ها، گروهی پهلوان بودند که همراه او در یک کشتی به نام آرگو که خود ساخته بودند سفر می‌کردند. این پهلوانان نگران سفرهای دور و دراز و دشوار برای آزاد کردن بشریت از شر شیطانی هستند که اغلب به شکل هیولا‌های عجیب درمی‌آید. جیسون و گروهش برای یافتن پشم زرین که از درختی در نزدیکی دریای سیاه اویزان و توسط ماری حفاظت می‌شد حرکت کردند. ایزدبانو آتنا در این کار یاور جیسون بود و می‌توان او را در سمت چپ دید که در ساختن کشتی به آنها کمک می‌کند.

◀ در اوج آسمان

ایکاروس پسر دادالوس، صنعتگر اسطوره‌ای بود که برای خود و پسرش بال‌هایی ساخت تا بتوانند پرواز کنند. بال‌ها به وسیله موم می‌چسبیدند. ایکاروس به اعماق آسمان پرواز کرد، در اثر گرمای خورشید موم ذوب شده و به دریای اژه سقوط کرده غرق شد.

▲ جاذبه جنگ

ارفیوس، شاعر و نوازنده، چنان نیکو جنگ می نواخت و می خواند که می توانست سرکش ترین حیوانات وحشی را رام کند و شاخه های درختان در برابرش خم می شدند. او در سفر جیسون و آرگونات ها شرکت کرد و با موسیقی اش آنها و نیز امواج را آرام می کرد. در این نقاشی زیبا اثر هنرمند هلندی رولاند ساوری (۱۶۳۹-۱۵۷۶) جادوی موسیقی او ترسیم شده است. تمام پرندگان و حیوانات وحشی در منظره جذابی در کنار هم آرمیده اند.

▲ پرسپوس و مدوسا

در این نقاشی روی گلدان مربوط به ۴۶۰ پ م پرسپوس پهلوان، سرعفریته مدوسا را بریده است. چون یک نگاه خیره مدوسا می توانست هر کسی را به سنگ تبدیل کند. سر او در کیسه پرسپوس دیده می شود.

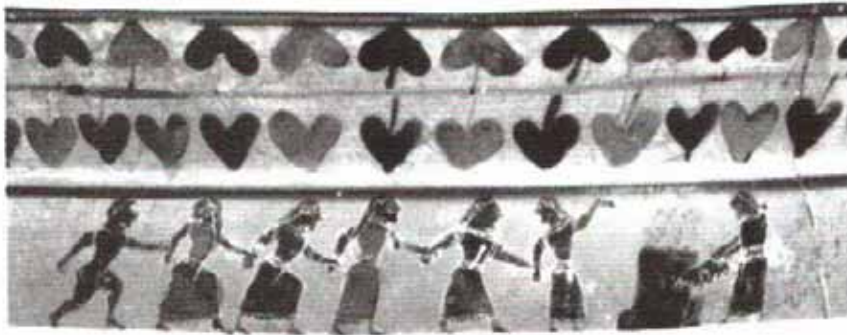
جشنواره ها و مراسم مذهبی

مذهب در حیات یونان نقش مهمی داشت. یونانی ها آداب مذهبی را در محراب کوچکی در خانه خود، و به طور معمول در حیاط خانه برگزار می کردند. یونانی ها معتقد بودند که می توانند با خدایان به توافق برسند. به خدایان، طلا، نقره و حیوان قربانی هدیه می دادند، همچنین به افتخار آنان جشنواره ها و بازی هایی تدارک می دیدند. در عوض انتظار داشتند خدایان آنها را از بیماری حفظ کنند، از محصولاتشان مراقبت کرده و الطاف دیگری نمایند. ارتباط با خدایان تقویم منظمی داشت، بعضی جشنواره ها هر ساله و بعضی چهار سال یکبار برگزار می شد. خدایان در پرستشگاه ها نیز پرستیده می شدند که یکی از مهم ترین این مکان ها آپولو در دلفی بود. آپولو معروف به خدای پیشگویی، در دلفی به پرسش های مربوط به آینده پاسخ می داد. روحانی زن معبد، سخنگوی خدا بود و تعبیر مبهمی ارائه می داد که برداشت های گوناگونی داشت. این مراسم دلفی در دوره مسیحیت نیز همچنان ادامه یافت.

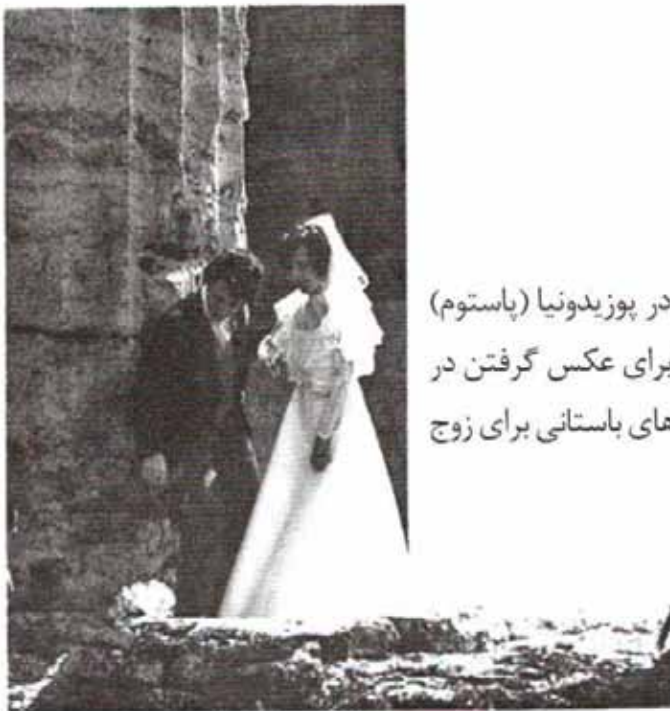
▲ گاو نر مقدس

گاو نر در مراسم مهم قربانی می شد و در تزئینات، حلقه گل و روبان بر گردنش می آویختند و نشان این بود که برای خدایان در نظر گرفته شده است. در تزئین معبدها از الگوی تاج گل بر گردن استفاده می شد.

▲ پایکوبی

در جشنواره‌ای در حومه شهر، مردم دست در دست صف بسته و به قربانگاهی می‌روند که در آن آتش افروخته اند و یک زن روحانی و احتمالاً ایزدبانوی ذرت، پشت آن ایستاده سبدی در دست دارد که برای غریال کردن غلات به کار می‌رود.

◀ قدیم و جدید

ستون‌های عظیم یک معبد یونانی در پوزیدونیا (پاستوم) در جنوب ایتالیا عروس و دامادی را برای عکس گرفتن در بر گرفته‌اند. مردم اعتقاد دارند خرابه‌های باستانی برای زوج جوان، خوشبختی می‌آورند.

▶ مرکز عالم

گفته می‌شد دلفی مرکز عالم است و در این نقطه دو پرندۀ از دو انتهای زمین به هم می‌رسند. یونانی‌ها سنگ بسیار بزرگی به نام اومفالوس یا ناف جهان را در آنجا قرار می‌دادند. این نمونه که در موزه دلفی قرار دارد مزین به شبکه‌ای از نخ‌های پشمی است که مقدس شمرده می‌شد.

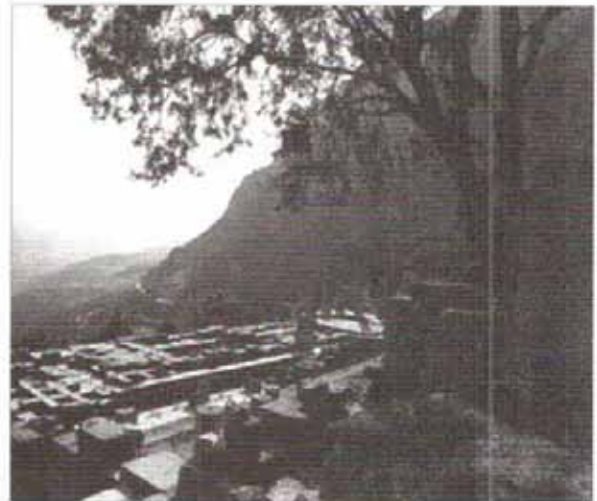

◀ ارابه ران

بالا تر از معبد آپولو در دلفی برای برگزاری بازی‌ها و مسابقات ارابه رانی به افتخار خدایشان ورزشگاهی ساخته شد. پیروز شدن در مسابقه ارابه رانی بزرگ‌ترین افتخار را داشت و صاحب اسب‌های برنده برای گرامیداشت این افتخار، سفارش ساخت مجسمه ای می داد. چشمان این مجسمه برنزی باشکوه، از جنس شیشه و سنگ و لب‌هایش از مس و همدندش از جنس نقره است. گرچه ارابه و اسب‌ها دیگر وجود ندارد، افسار هنوز در دستان ارابه ران است. این یکی از معروف‌ترین مجسمه‌های یونان باستان است.

▶ معبد آپولو

دلفی در برگیرنده معبد مهم آپولوست که در شیب تند کوه پارناسوس، محل دید و بازدیدهای آپولو و ایزدبانوان هنرها - که پشتیبان هنرها و موسیقی هستند - قرار دارد. راهی که از کنار ساختمان‌های کوچک (محل نگهداری هدایایی ارزشمند برای خدایان) می‌گذرد ادامه یافته و بقایای معبد بزرگ را پشت سر می‌گذارد.

◀ راه آتنا

آتن، شهر ایزدبانو آتنا، راه معروفی بنام پاناتن دارد که به طرف معبدها و قربانگاه‌های آکروپولیس می‌رود و امروزه در مسیرش به سمت آگورا که بازار و محل گردهمایی بود از ساختمان بازسازی شده استوا - ساختمان دراز و پر از ستون - می‌گذرد که برای بازرگانی و گفتگو به کار می‌رفته است.

▲ پرستشگاه آتنا

این پرستشگاه پایین‌تر از معبد آپولو و در مرکز آن، ساختمانی گرد قرار دارد که مشخص نیست برای چه ساخته شده است. هزاران درخت زیتون گرداگرد پرستشگاه، زمینه‌ای آبی نقره‌ای برای آن فراهم ساخته و یونانی‌ها گمان داشتند که آتنا آفریننده درخت زیتون است. این درختان برای ساکنان امروزی نیز محصول فراوان می‌دهند.

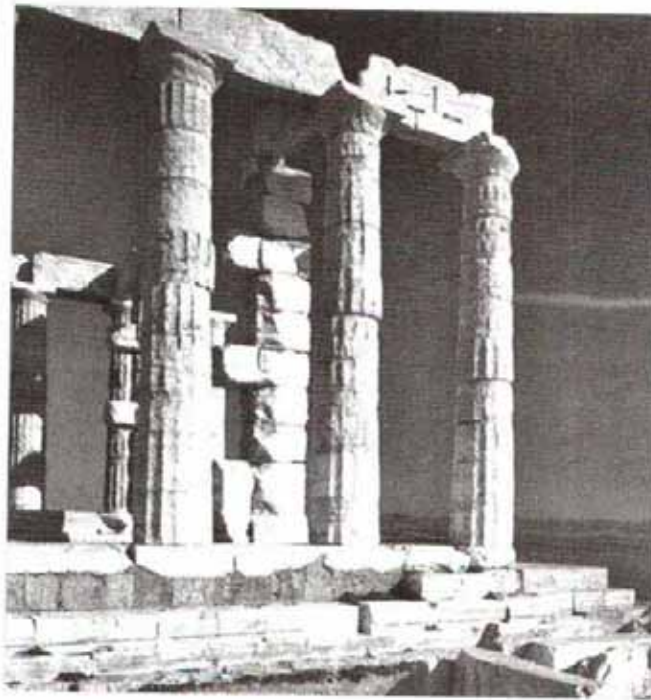
▼ مراسم قربانی

روی این کاسه پهن که برای صرف نوشیدنی به کار می‌رفته (برگ‌های پاپیتال دور کاسه نشان خدای آب، دیونیس، می‌باشد) صف دراز مردم دیده می‌شود که به عبادت آتنا می‌روند. قربانگاه که پیشاپیش در آن مشعلی افروخته‌اند در سمت راست کاسه دیده می‌شود. زنی با سینی شیرینی بر سرش صف را هدایت می‌کند و پس از او مردی همراه گاو قربانی و مردی که نی لیک می‌نوازد حرکت می‌کنند. دیگران اشیا و ملزومات عبادت ایزدبانو از جمله تنگ آب در دست دارند و قاطری در عقب، ارابه را می‌برد.

معبدها

زندگی در یونان متأثر از مذهب بوده و شگفت‌انگیز نیست که معبدهای یونان باستان از ساختمان‌های دیگر بزرگ‌تر و زیباتر بوده‌اند. معبدها جنبه سیاسی هم داشته‌اند چون اغلب برای نشان دادن قدرت، غرور یا سپاس‌گزاری از پشتیبانی خدایان از شهر در جنگ‌ها ساخته می‌شدند. معبدها از سنگ آهک یا مرمر و بام و سقف آنها از چوب ساخته می‌شد. بام‌ها با سفال یا سنگ، فرش می‌شدند و در ساخت آنها از کارگران بسیار کمک گرفته می‌شد. قطعات بزرگ سنگ را با گاوهای گاری ران از معدن آورده و سنگ تراشان با چکش آنها را می‌تراشیدند. ستون‌های بلند را به صورت قطعات استوانه‌ای که میخ‌های فلزی آنها را به هم وصل می‌کرد تراشیده سپس با طناب و قرقره در محل، بالا می‌کشیدند. در سنتوری‌ها (انتهای سه گوش ستون) مجسمه‌ها به شکوه و زیبایی معبدهای یونان می‌افزودند.

▲ دماغه سونیون

معبد مرمری ساخته شده در قرن پنجم به نام خدای دریا، پوزیدون، بر تارک دماغه بلندی در جنوب آتن برپا شده و راهنمای کشتی‌هایی بود که به آتن باز می‌گشتند. شاعر رومانتیک انگلیسی جورج گوردون، لرد بایرون (۱۷۸۸-۱۸۲۴) مسحور زیبایی آن شده است.

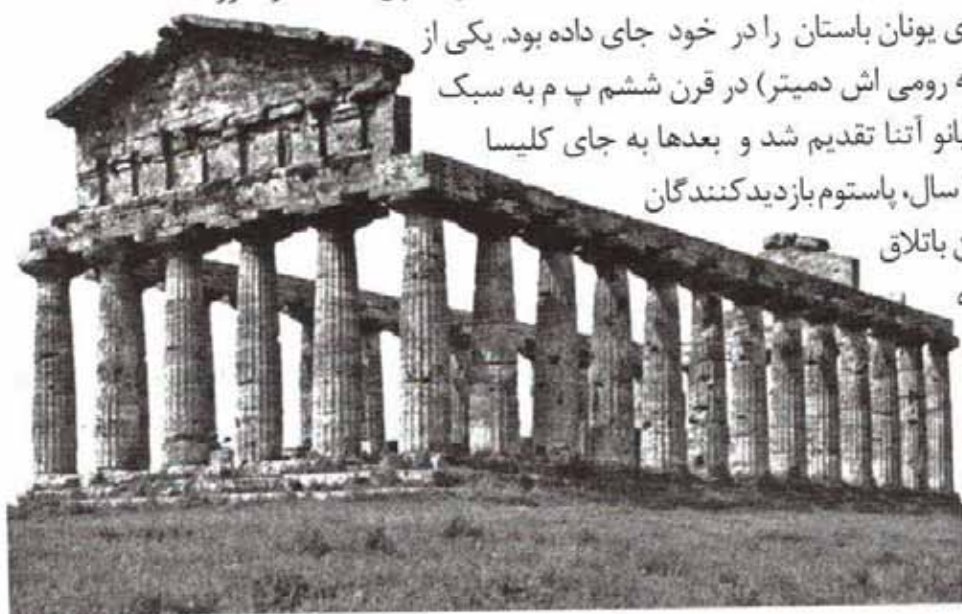
► معبد زئوس

جشنواره بزرگ بین المللی ورزشکاران به افتخار زئوس هر چهار سال یکبار در المپیا بر کرانه های رود آلفیوس برگزار می شد. بقایای عظیم معبد زئوس که در قرن پنجم بنا شده و ساختمان های مهم دیگر در آنجا پیدا شدند.

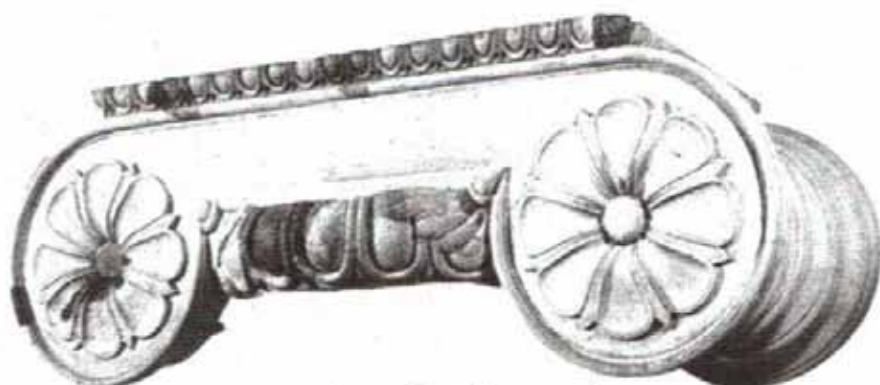

► معبد سرس پوزیدونیا

معبد سرس پوزیدونیا (که بعداً پاستوم خوانده شد) در جنوب ایتالیا، جنوب ناپل، مستعمره ثروتمند یونان و بهترین معبدهای یونان باستان را در خود جای داده بود. یکی از اینها معبد سرس (نمونه رومی اش دمیتر) در قرن ششم پ م به سبک دوریک ساخته و به ایزدبانو آتنا تقدیم شد و بعدها به جای کلیسا به کار رفت. در طول صدها سال، پاستوم بازدیدکنندگان

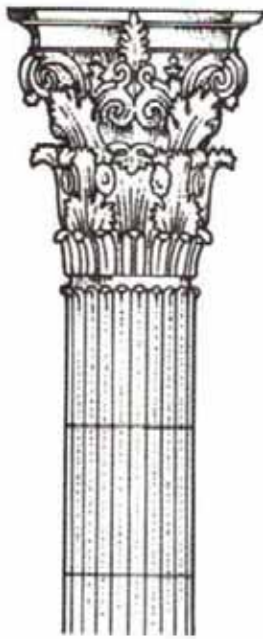

کمی داشت چون در میان باتلاق و بیشه زار پنهان مانده بود و به همین دلیل ساختمان آن امروزه وضعیت بسیار خوبی دارد.

► سرستون گل سرخ

این سرستون عظیم مرمری مربوط به معبد آرتمیس در افسوس ترکیه کنونی است. معبدی که در گذشته در اینجا بوده و در آتش سوزی سال ۳۵۶ پ م در شبی که اسکندر کبیر به دنیا آمد، نابود شد.

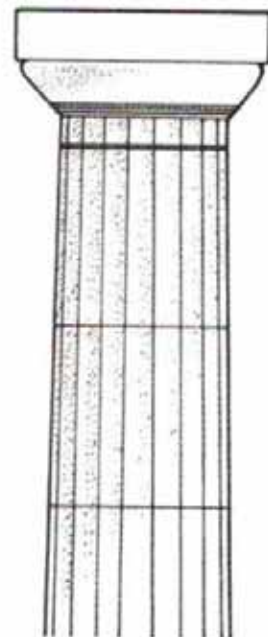
▲ کورنتی

سبک کورنتی بهندرت در سرزمین یونان به کار می‌رفته ولی اغلب در معبدهای رومی مورد استفاده قرار می‌گرفته. سرستون پرزرق و برق با اشکال برگ کنگر تزئین می‌شد.

▲ ایونیک

سبک ایونیک باریک‌تر و زیباتر بود و سرستونی با طرح پیچی (حلزون) داشت و در شرق یونان و جزایر آن به کار می‌رفته.

▲ دوریک

سبک دوریک، قوی و دارای سرستون تخت است و در یونان مرکزی و نیز در مستعمرات جنوب ایتالیا و سیسیل کاربرد داشت.

▲ ستون‌ها و سرستون‌ها

بیشتر ساختمان‌ها در یونان ستون‌های عمودی و نعل درگاه‌های (تیر) افقی داشتند. این سبک ساخت، احتمالاً از ساختمان‌های چوبی قدیمی‌تر الهام گرفته شده بود که تنه درختان، به منظور پشتیبانی بام به کار می‌رفته.

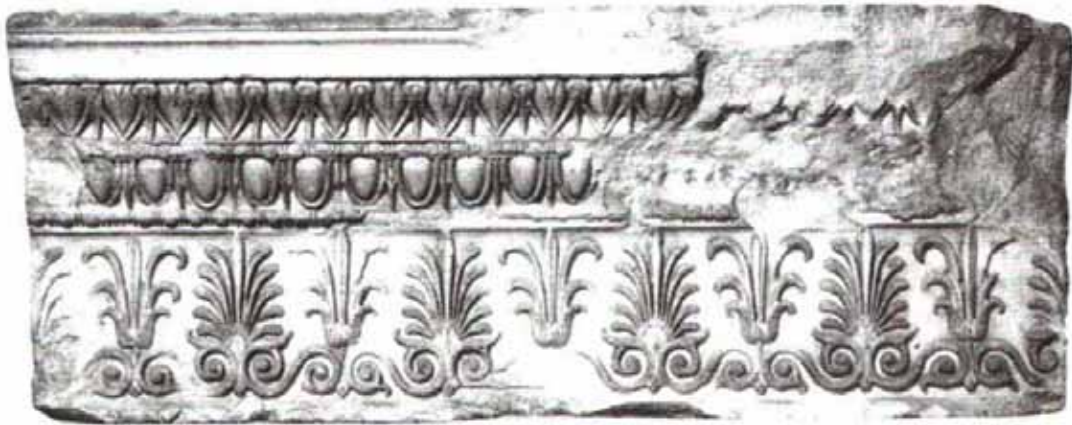

▲ دهان شیر

آب باران گاهی از پشت بام معبدها از طریق ناودانی به شکل کله شیر تخلیه می‌شد. این ناودان یک معبد آتنی در پراین، در جنوب افسوس، ترکیه امروزی است.

► سرستون کورنتی

این سرستون زمانی زینت بخش ساختمان پر ستونی در آسیای صغیر (ترکیه کنونی) بوده و علاوه بر صورتک تئاتری زنانه، برگ‌های کنگری عمیقاً کنده کاری شده در زیر آن، طرح مورد علاقه هنرمندان یونانی است. این گیاه با برگ‌های چرمی گسترده به راحتی قابل تشخیص است.

▲ برگ‌های نیلوفر آبی

بر روی این تکه سنگ مرمر، طرح‌های زیبایی از نیلوفر آبی و نخل زینتی و اشکال زیبای دیگر کنده شده است. این لوح، مربوط به قسمت بالایی دیوار شرقی معبد ارختونوم در آکروپولیس آتن می باشد. بام ایوان جنوبی ساختمان روی سبدهایی بر سر زنان زیباروی قرار دارد. پریکلس فرمان ساختن ارختونوم - که امروزه در محل ساختمان های قدیمی تر باقی است - را در نیمه سده پنجم پ م برای زیباسازی آتن صادر کرد.

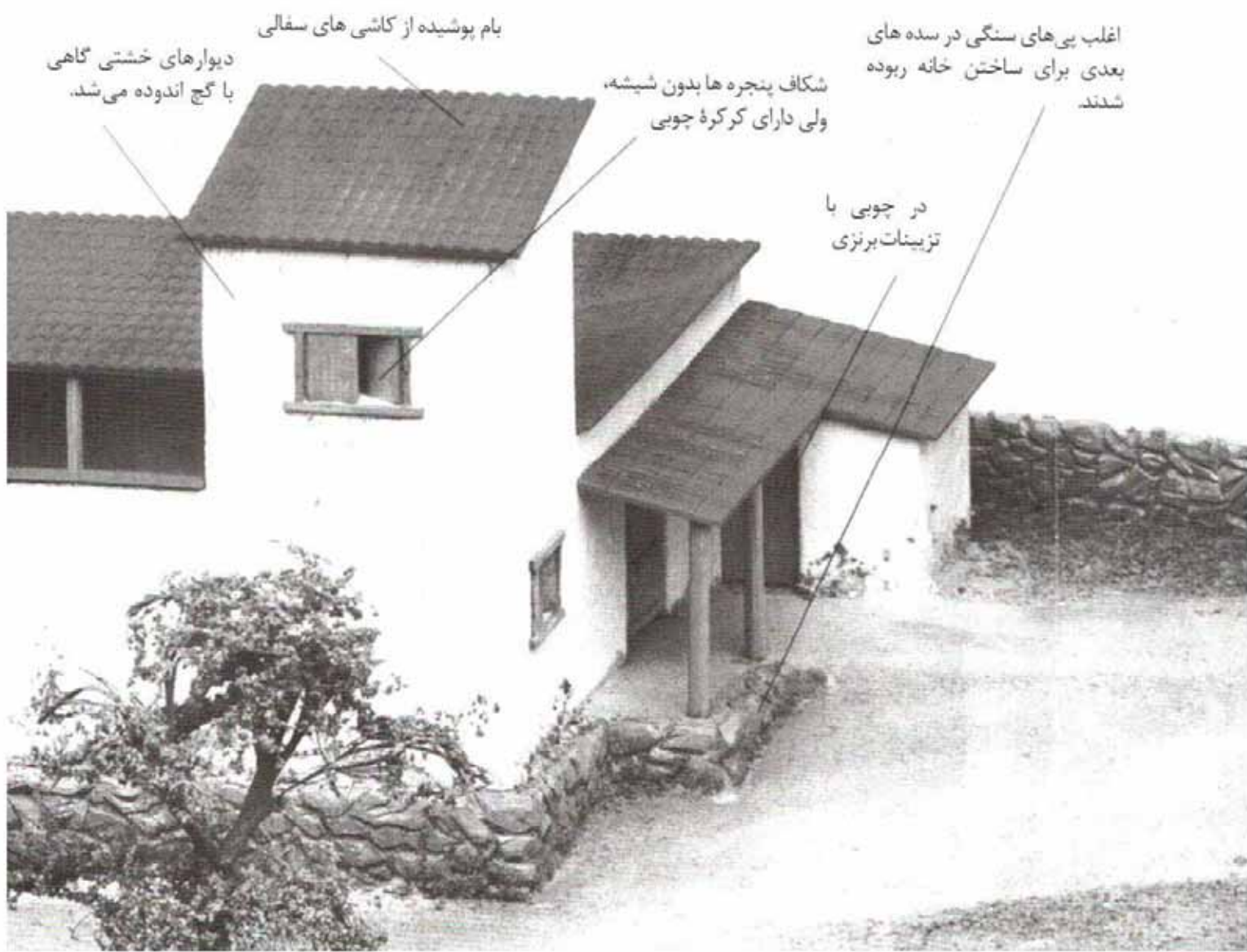
► کاشی نخلی بام

قسمت بالای این کاشی پشت بام، مربوط به آپولو در باسا در جنوب یونان می باشد که به شکل نخل تزئین شده است. مردان این ناحیه به جنگ آوری شهره بوده و احتمالاً آپولو در جایگاه خدای سربازان، پرستیده می شده است.

خانه های یونانی

یونانی ها دوست داشتند خانه کاملاً خصوصی باشد. پنجره کوچک در بالای دیواری از جنس خشت گلی که آفتاب آن را خشک می کرد تعبیه می شد. این کلبه، ساختمانی بسیار ساده دارد، ولی خانه های شهری احتمالاً اتاق های بیشتر داشته و تجملی تر بودند. باغچه یا حیاط در میان خانه و تمام اتاق ها دور آن قرار داشتند. در حیاط، احتمالاً چاهی وجود داشته که برده های دختر کار شست و شو را آنجا انجام داده و ظرف ها را از آب پر می کردند. مجسمه ای از خدای هرمس که مانع از ورود ارواح شیطانی می شد در ایوان قرار داشت. ترسیم دقیق وضعیت خانه یونانی دشوار است. این کلبه از روی اطلاعات جمع آوری شده از حفاری خانه های روستایی در جنوب آتن درست شده که مربوط به قرن چهارم پ م است.

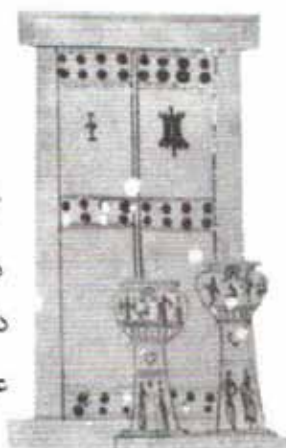
◀ شیر باران

پشت بام بعضی خانه های ثروتمندان ناودانی برای تخلیه آب باران داشت. آب از درون دهانه هایی که گاهی به صورت کله شیر درست شده بود، بر زمین می ریخت.

▶ ارزش چوب

در یونان چوب گران بود و بنابراین درهای چوبی ارزش زیاد داشتند. دو کاسه ای که روی پایه قرار گرفته اند، در مراسم عروسی به کار می رفتند.

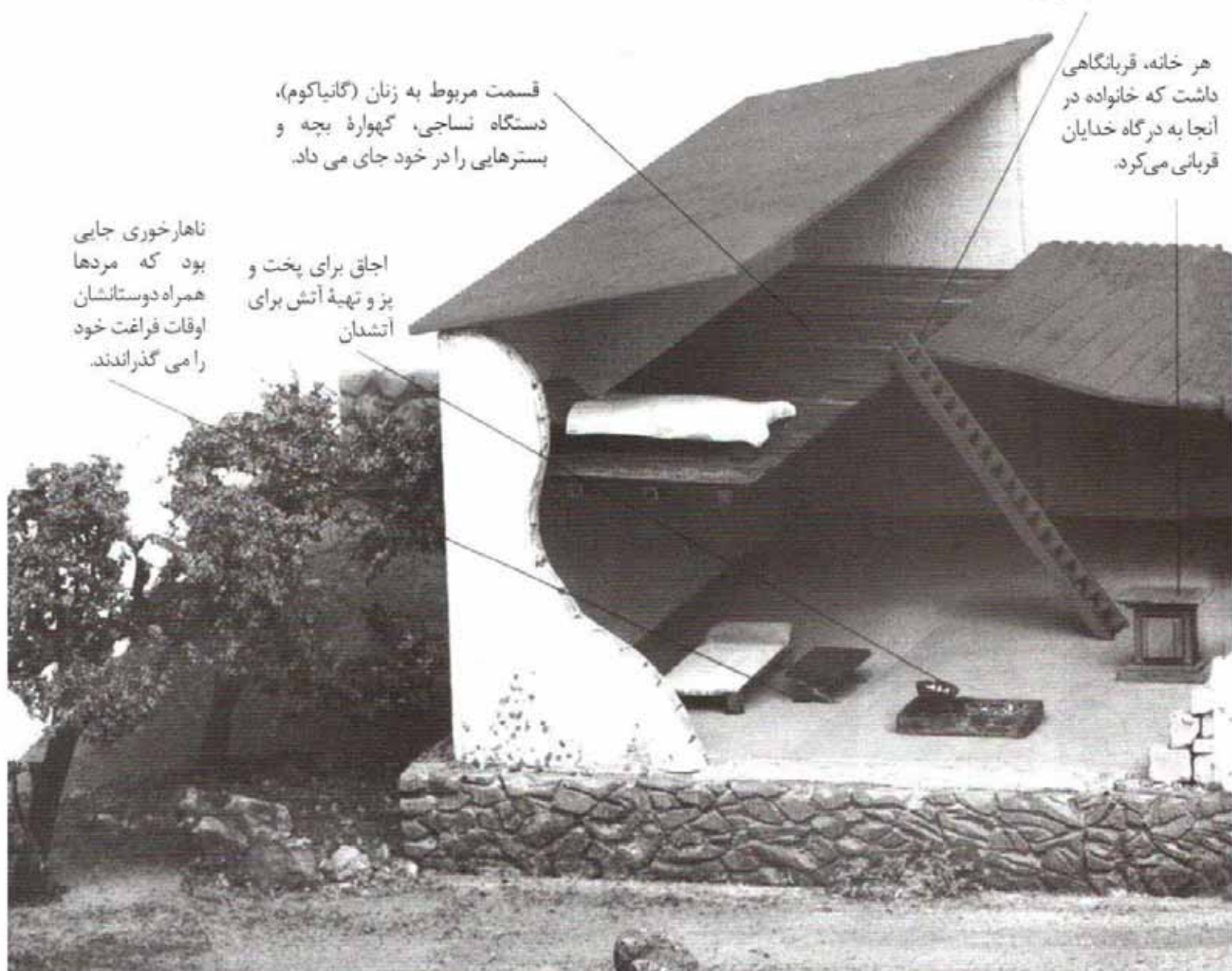
نردبان برای طبقه بالا

هر خانه، قربانگاهی داشت که خانواده در آنجا به درگاه خدایان قربانی می کرد.

قسمت مربوط به زنان (گاتیاکوم)، دستگاه نساجی، گهواره بچه و بسترهایی را در خود جای می داد.

ناهار خوری جایی بود که مردها همراه دوستانشان اوقات فراغت خود را می گذراندند.

اجاق برای پخت و پز و تهیه آتش برای آتشدان

روى كاشى ◀

انتهای كاشى های روى بام در خانه های ثروتمندان و معبدها گاهی مزین به چهره انسان و حیوان می شد. كله این گورگون با موهای پیچ دار و زبان بیرون زده در آغاز، رنگ شفاف داشته و از دور قابل تشخیص بوده است.

تخت خواب ▶

تخت خوابها از چوب درست می شدند، ولی اثری از آنها باقی نمانده است. این زینت برنزی زمانی برای تخت و در نزدیکی سرنصب می شد. وسایل چوبی برای غذاخوری هم به کار می رفت.

این طرح زنانه، مربوط به زنی است که گندم آسیاب می کند تا نان درست کند.

زیبارویی بر صندلی ◀

در این نقاشی روى گلدان، زن جوانی که احتمالاً عروس است در خانه اش روى صندلی نشسته برای مراسم آماده می شود. در نقاشی های گلدانی اغلب این صندلی زیبا دیده می شود.

لباس راحت

یونانی‌ها از پشم گوسفندان خود لباس تهیه می‌کردند. پشم را چنان خوب می‌ریسیدند که لباس آن از لباس‌های پشمی امروزی ظریف‌تر می‌شد. لباس‌های نخی سبک‌تر - که از کتان تابیده می‌شد - نیز معمول بود. خانواده‌های خیلی پولدار ابریشم گران قیمت را از مشرق زمین می‌خریدند و در دوران هلنی، درخت توت که کرم ابریشم از برگ آن تغذیه می‌کند در جزیره کاس کاشته شد و صنعت ابریشم محلی به راه افتاد. رنگ روشن به ویژه در میان زنان رایج بود. رنگ بنفش از حلزون دریایی و رنگ نیلی از لارو یک کرم و رنگ‌های دیگر را از گیاهان می‌گرفتند. فقرا لباس‌های بدون رنگ می‌پوشیدند. نوع لباس به جنسیت ارتباط نداشت و به ندرت در طول صدها سال تغییر می‌کرد. لباس اصلی چیتون راسته (تونیک) بود که با سنجاق یا پین در قسمت شانه‌ها بسته و روی آن شنلی کشیده می‌شد.

► لیدی همیلتون

سرویلیام همیلتون، سفیر بریتانیا در ناپل در سده ۱۸، مجموعه‌دار اشیاء قدیمی یونان بود که همسرش اغلب لباس یونانی می‌پوشید.

◀ محافظت در برابر آفتاب

مردان و زنان با پوشیدن کلاه خود را از آفتاب داغ حفظ می‌کردند، زیرا برنزه شدن در نظرشان زیبا نبود. در صورتی که کلاه نداشتند شنل خود را به روی سر می‌کشیدند تا محافظ صورت باشد و گرنه روبنده‌ای به نام کریدمنون می‌زدند. کلاه سفری لبه پهن یا پتاموس، مانند کلاه این مرد جوان از پشم درست می‌شد، اما کلاهی از جنس خز روباه و پوشال نیز متداول بود. این جوان شنل سفری کوتاهی به نام کلامیس پوشیده که با پین یا سنجاق روی شانه بسته شده است.

► پوشش مو

زنان یونان (به جز زنان برده) موی بلند داشتند. حالت این زن در دوره کلاسیک متداول بود. موها در پشت سر جمع شده و با تور و روبان نگه داشته می‌شد. هدبند و زینت‌های طلایی مو در مناسبت‌های خاص بسته می‌شد.

چیتون

◀ راحت پوش

گفته می‌شود چیتون در ایونیه در شرق یونان اختراع شده و پارچه‌ای مستطیلی و دو تکه بود و در فاصله گردن تا آرنج‌ها بسته می‌شد تا حالت آستین آزاد به خود بگیرد و در ناحیه کمر با کمک کمربندی جمع می‌شد. نمونه چیتونی که در عکس می‌بینید از پارچه پشمی امروزی درست شده که احتمالاً کمی کلفت‌تر و پرت‌تر از پارچه قدیمی سده پنجم پ م است. نوعی چیتون قدیمی که گاهی پیلوس نامیده می‌شد در سرزمین اصلی یونان معمول بود و روی شانه‌ها به وسیله پین‌های بزرگی بسته می‌شد و آستینی نداشت.

► تخیل یونانی

سرلارنس آلماتادما اغلب برای نقاشی‌های خود موضوع کلاسیک برمی‌گزید. این معماری و پوشش بیشتر به تخیل او مربوط می‌شود تا دقت تاریخی‌اش.

◀ خانواده

لباس بچه‌ها شبیه پدر و مادرها، ولی احتمالاً تونیک کوتاه داشت. به طوری که به راحتی می‌توانستند بدونند. بزرگسالان و بچه‌ها درون خانه پا برهنه بودند، ولی در بیرون، صندل چرمی که چندین تسمه داشت، می‌پوشیدند.

► پوشش مردان

این مرد، چیتون و هیماتیون یا ردا به تن دارد و چیتون روی کمر بندش آویزان شده است. کارگران معمولاً، چیتون بسیار کوتاه به تن می‌کردند تا آزادی حرکت بیشتری داشته باشند. مردان جوان‌تر گاهی تنها هیماتیون می‌پوشیدند به طوری که از یک شانه آویخته و دور باسن پیچیده می‌شد. لباس یونانی لبه‌دار نبود، زیرا به اندازه بافته می‌شد.

دنیای زنان

در یونان باستان زنان محدودیت داشتند و تحت کنترل شدید همسران، پدران و برادران خود بودند و به ندرت وارد سیاست یا فعالیت های اجتماعی دیگر می شدند. بیشتر آنها اموالی به ارث نمی بردند و دسترسی اندکی به پول داشتند. دختر در سن بسیار پایین، ۱۳ یا ۱۴ سالگی ازدواج می کرد. شوهرش که قطعاً بسیار بزرگ تر بود، توسط پدر او انتخاب می شد. هدف اصلی ازدواج، تولید بچه و ترجیحاً پسر بود تا نسل مردانه ادامه یابد. زن تنها با به دنیا آوردن پسر موقعیت اجتماعی خود را افزایش می داد. به نظر می رسد بعضی از دواج ها به خوشبختی منجر شده باشد. سنگ قبرهایی به دست آمده که نشان از مرگ زنان هنگام زایمان دارد. همچنین نوشته های مهرآمیزی از شوهران سوگوار به جا مانده است. با وجود آزادی قانونی بسیار کم، برخی زنان احتمالاً می توانستند در زندگی خانوادگی تصمیمات مهمی بگیرند و فعالیتشان در ریسندگی و بافندگی کمک ارزشمندی به خانواده می کرد.

تابلوی زن یونانی اثر سر لارنس
آلمانادما (۱۸۳۶-۱۹۱۲)

▶ خانه دارها

دختران یونانی به مدرسه نمی رفتند، در عوض در خانه از مادرانشان ریسندگی و بافندگی و خانه داری می آموختند. بعضی که پولدارتر بودند خواندن و نوشتن یاد می گرفتند. در این نقاشی روی گلدان، زنی از روی ورق پاپیروس می خواند.

► ریسندگی

در نقاشی روی این کوزه سفید، زنی با فرموک و دوک، نخ می‌ریسد. فرموک، محوری چوبی یا فلزی بود که در یک سرش میخ و در سر دیگرش دسته‌ای داشت.

► دوک

پشم را به وسیله دوک می‌ریسیدند و به نخ تبدیل می‌کردند. دوک از چوب، برنز و نیز استخوان درست می‌شد. یک سرش وزنه‌ای به نام حلقه دارد و دوک می‌چرخد و الیاف پشم را به صورت نخ درمی‌آورد.

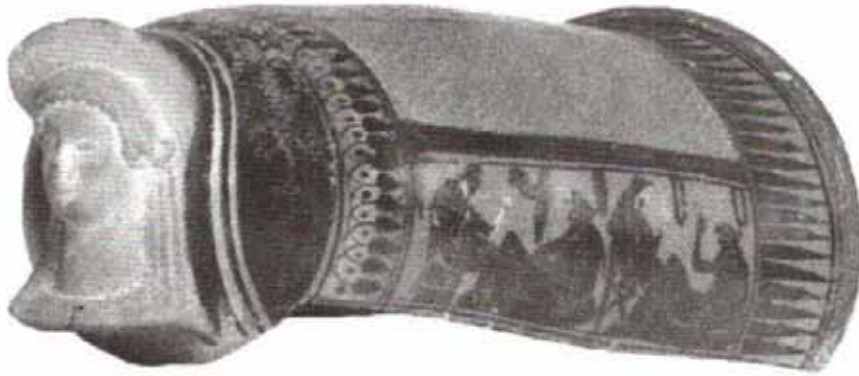
◀ تأمین آب

تعداد کمی از خانه‌ها چاه داشتند و زنان و دختران برده در آتن کوزه‌های خود را از آب چشمه‌های عمومی پر می‌کردند. خروجی آب این چشمه به صورت کله شیر آذین شده و زنانی که کوزه‌هایشان را برسر نهاده و در نوبت استفاده از آن ایستاده‌اند، فرصت مناسبی برای گپ و گفت با دوستان خود یافته‌اند.

► محافظ ران

ریسندگی و بافندگی اشتغال مناسبی برای زنان یونان حتی از خانواده های اشراف بوده و برای آماده کردن پشم جهت بافندگی وسیله خاصی به نام اپینترون روی زانو می گذاشتند، سپس پشم را روی آن لوله کرده می کشیدند تا ورق نازکی از پشم به وجود آید.

منظره ریسندگی و بافندگی روی این اپینترون به شیوه ای شبیه نگاتیو کشیده شده است.

◀ سافو

سافو زن نویسنده اواخر سده هفتم پ م در جزیره سبوس در شرق دریای اژه می زیست. به نظر می رسد زنان این بخش از یونان آزادتر از آتنی ها بودند. شعرهای زیبای سافو زندگی و احساسات آنها را بازتاب می دهد.

هنگام غذا خوردن، برای روشن کردن اتاق تاریک، لامپهای کوچک روشن می‌کردند.

▲ برای سرگرم کردن

بانوان اغلب بایستی در خانه مانده بر انجام کارهای خانه توسط بردگان نظارت می‌کردند. تنها زنانی که هتر نامیده می‌شدند مجاز بودند در سمپوزیوم که بخشی از حیات اجتماعی یونانیان بود شرکت کنند. هترها در نقاشی‌های روی گلدان هنگام نواختن نی، دیده می‌شوند. بسیاری از هترها در جنگ‌ها اسیر می‌شدند.

▶ وسایل آرایش

زنان ثروتمند وسایل آرایش بسیاری داشتند. پایه این آینه برنزی شبیه یک ایزدبانو - احتمالاً آفرودیت - می‌باشد که کبوتری در دست اوست و دو بچه فرشته دو طرفش پرواز می‌کنند. در ابتدا این آینه چنان صیقلی بوده که صاحبش می‌توانسته خودش را در آن ببیند. تعداد زیادی صندوقچه، شانه و شیشه عطر نیز پیدا شده‌اند.

گذر از کودکی

آیندهٔ کودک به طور کلی در دست پدر بود. مادر پس از تولد کودک، او را تحویل پدر می داد او می توانست تصمیم بگیرد آیا کودک زنده بماند یا نه؟ در صورتی که نوزاد دختر یا ضعیف بود یا خانواده از عهدهٔ نگهداری اش بر نمی آمد، ممکن بود پدر تصمیم بگیرد او را در جایی رها کند تا بمیرد، و گاهی بچه رها شده توسط خانواده های دیگر نجات یافته برای بردگی نگهداری می شد، ولی در صورتی که خانواده، نوزاد را رسماً می پذیرفت در روز دهم تولدش نامگذاری شده و مورد محبت واقع می شد. در آتن و بسیاری شهرها تنها پسرها از حدود هفت سالگی به مدرسه می رفتند. در حدود ۱۲ یا ۱۳ سالگی کودکان را بالغ تلقی کرده اسباب بازی هایشان را به آپولو و ایزدبانو آرمیس به نشان پایان کودکی آنان هدیه می کردند.

▲ لگن بچه

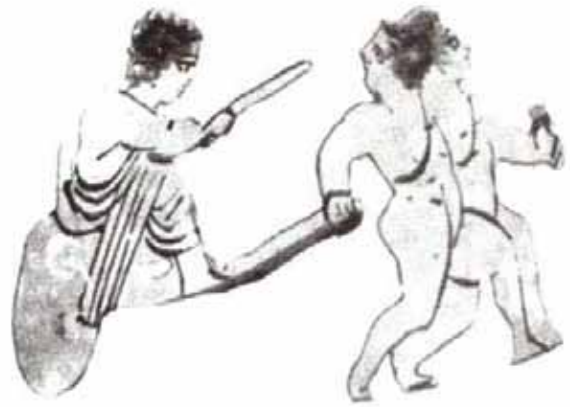
نقاشی یونانی روی گلدان پسر بچه ای را در حال نشستن در لگن نشان می دهد. شبیه این لگن در حفاری های بازار (آگورا) در آتن پیدا شده است.

یک بچه امروزی در لگن باستانی نشسته است.

▶ تندتر، تندتر

نقاشی روی تنگ کوچک، دو پسر بچه را نشان می‌دهد که دوست خود را سوار بر گاری چوبی می‌برند. گاهی بزها گاری رامی کشیدند. در جشن آتنی‌ها (آتن استریا) به پسرانی که به سن سه سالگی می‌رسیدند جام کوچکی را هدیه می‌دادند تا نشان دهند کودکی را پشت سر نهاده‌اند.

کاسه‌ای روی پایه
(بس گامیکوس) که
در مراسم عروسی
به کار می‌رفت.

پوتین نشانه‌ای از بلوغ

▲ قبر دخترانه

این عروسک باشکوه که بر روی یک صندلی بلند قرار گرفته در قبر یک دختر بچه پیدا شد. عروسک، احتمالاً زنی است که می‌بایست آینده دختر باشد. اشیاء گلی کوچک به عنوان نشانه‌های بلوغ کنار عروسک بودند.

تحصیلات

هنگامی که پسرها در هفت سالگی به مدرسه می رفتند، خواندن، نوشتن و حساب را از معلمی که گراماتیست نامیده می شد و موسیقی را از معلمی که کیتاریست نام داشت فرا می گرفتند. باید شعر حفظ کرده و هنر بحث کردن را می آموختند. پسرهای بزرگتر را معلمینی به نام سوفیت آموزش می دادند که شهر به شهر سفر کرده و دانش آموزان را در گیمنازیوم (زمین ورزش و بازی) درس می دادند. دخترها به مدرسه نمی رفتند و بعضی از آنها که از خانواده های مرفه بودند از معلم خصوصی خواندن و نوشتن و از مادر خود ریسندگی و بافندگی و اداره خانه را فرا می گرفتند.

► خراشیدن موم

کتیبه های چوبی موم اندود شده در کلاس درس مورد استفاده قرار می گرفت. با قلمی که معمولاً از استخوان یا فلز درست شده بود روی موم نرم می نوشتند. قسمت کند قلم برای پاک کردن اشتباهات استفاده می شد.

▲ محافظ

پسرهای خانواده های پولدار همراه برده ای به نام پلاگوگ، که در این تصویر روی گلدانی پشت سر شاگرد نشسته و عصای بلند در دست دارد به مدرسه فرستاده می شدند. پسر در برابر معلم ایستاده و معلم از روی پایروس می خواند.

آموزش جنگی

پالستر در المپیا

از قدیم، پسرها می باید قدرتمند بار می آمدند تا بزرگ شده و سربازانی خوبی می شدند. بنابراین معلمین ویژه تربیت بدنی به نام پدوتربیب وجود داشتند که برای آموزش ورزش‌ها از جمله کشتی به شاگردان در پالستر که ساختمانی دراز و کوتاه با رختکن و سالنی پرستون با کف شنی بود و در همه شهرهای یونان وجود داشت کمک می کردند.

مردی سوار بر غاز

مردی سوار بر اسب

همراه گلی

اغلب اسباب بازی‌های کودکان از چوب یا پارچه درست می شدند، گرچه اثری از آنها نمانده است. کودکان همچنین عروسک‌های گلی داشتند که احتمالاً کوزه گران از گل باقی مانده از کار درست می کردند. این سوارکاران دست ساخته با رنگ آمیزی روشن، در قبر کودکان گذاشته می شدند تا در زندگی پس از مرگ همراهشان باشند.

سرگرمی و بازی

یونانی‌های پولدار، به‌ویژه آنهایی که در شهرهای کوچک می‌زیستند، اوقات فراغت زیادی صرف گپ زدن، برگزاری ضیافت شام، دیدار از ژیمنازیوم و انواع بازی‌های گوناگون می‌کردند. موسیقی هم اهمیت ویژه‌ای داشت و در مراسم تولد، عروسی و عزا ترانه می‌خواندند، ترانه‌های عاشقانه، رزمی و سپاسگزاری از خدایان برای برداشت محصول. انواع سازهای زهی مانند چنگ، لیر و کیتارا (نوعی لیر) و سازهای بادی مانند سیرنیک یا پان فلوت داشتند که از نی‌های کوتاه و بلند درست می‌شد. متأسفانه از موسیقی یونان باستان هیچ اثر کتبی باقی نمانده و تنها می‌توان از تصاویر در نقاشی‌های روی گلدان حدس زد که موسیقی آنها لحن کند و کشداری داشته است.

▲ ارکستر سه نفره

ارکستر سه نفره با سازهایشان در این نقاشی گلدانی دیده می‌شوند. در روی صندلی، ایزدبانوی هنر، ترپسیکور نشسته و سخت سرگرم نواختن چنگ است در حالی که دو نفر دیگر لیر به دست سراپا گوش ایستاده‌اند. مرد سمت راست نوازنده افسانه‌ای، موسیوس، است. ایزدبانوان هنر، در پشتیبانی از هنرها جزو خدایان فرعی و دون پایه به حساب می‌آمدند.

◀ صدای سنج

روی این سنج برنزی نام صاحبش، اواتا نقش بسته است. آلات موسیقی کمتری از آن دوران باقی مانده، ولی اغلب در نقاشی های روی گلدان می توان آنها را دید.

▶ لیر بزرگ

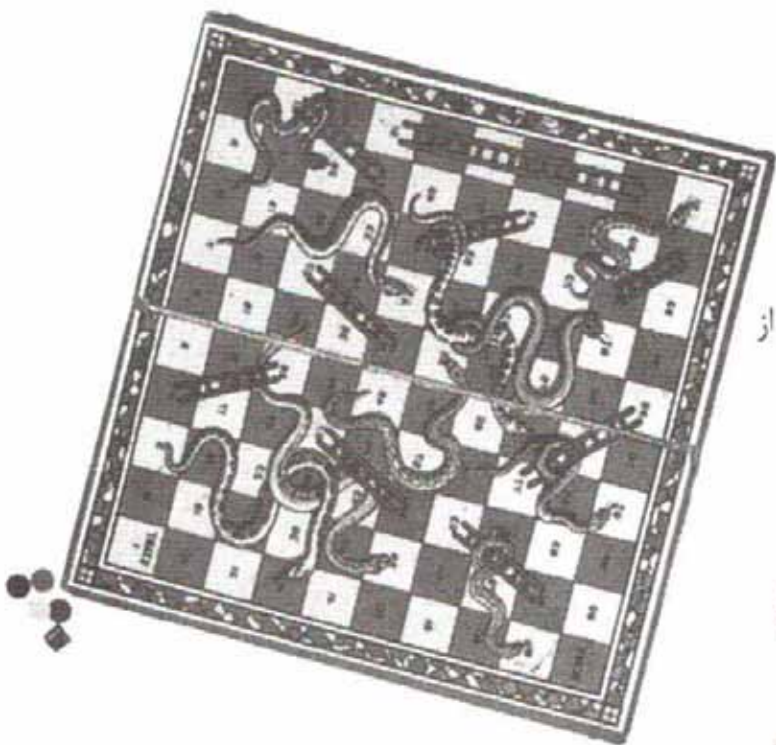
کیتارا، سازی که این زن می نوازد، از نوع لیر، اما بزرگ تر و از جنس چوب بود. او بسان گیتار زنان کنونی، زخمه را بر سیم ها می کشد و احتمالاً همزمان آواز می خواند یا شعری دکلمه می کند. معمولاً نوازندگان حرفه ای، کیتارا می نواختند. این مجسمه در شهر کی یونانی نشین در جنوب ایتالیا ساخته شده است.

▶ نبرد روی صفحه

به اعتقاد هرودوت، مورخ یونانی سده پنجم، بازی روی صفحه (تخته نرد) در لیدیه واقع در آسیای صغیر اختراع شد. ژتون ها، تاس و مهره هایی از جنس سنگ، استخوان و گل پیدا شده اند. در بعضی نقاشی های روی گلدان، جنگجویان، هنگام استراحت در زمان جنگ، سرگرم بازی روی صفحه دیده می شوند. در اینجا دو پهلوان یونانی، آژاکس و آشیل سرگرم بازی تخته نرد یا شطرنج دیده می شوند.

بازی روی صفحه‌ای شبیه مار و پله امروزی بیش از ۲۰۰۰ سال پیش شناخته شده بود.

▶ هدف‌گیری

کوتابوس، نوعی بازی ساده و معروف است که اغلب در پایان مهمانی تنها میان مردان معمول بود. بازیکنان دسته جام خود را گرفته، لرد آن را به طرف هدفی پرتاب می‌کردند و برنده کسی بود که دقیق‌تر از همه به هدف می‌زد. در این صحنه جادویی، بچه اردک، زنی را هنگام هدف گرفتن تماشا می‌کند.

◀ تناسب اندام

پسران باید از بدنی متناسب و شکیل برخوردار می‌شدند و مشت زنی، ورزشی بود که برای آنها در نظر گرفته می‌شد. مشت زنان قدیمی به جای دستکش، دور دست و مچ خود، تسمه (هیمانت) چرمی می‌پیچیدند به طوری که انگشت دست بیرون می‌ماند.

▲ یک قل دو قل

بسیاری به بازی ناکل بونز که مهره‌های آن با پاشنه حیوانات سم دار کوچک درست می‌شد، علاقه‌مند بودند. این بازی، شبیه یک قل دو قل بوده و به گفته یک نویسنده کلاسیک «بیش از هر چیز یک بازی زنانه» بوده است.

◀ دختری که برده است

این دختر برده با دامن پيله دارش با به هم زدن قاشقک، احتمالاً در حال انجام حرکات موزون می‌باشد.

◀ فر خوردن

نخی به دور این فر فره بسته شده و در داخل شیارهای آن قرار می‌گرفت. با کشیدن نخ، به فر فره ضربه وارد شده و در موقع قرار گرفتن در زمین شروع به چرخش می‌کرد.

خور و خواب

مردهای یونانی به خاطر دوستان خود ضیافت یا جشن شادمانی (سمپوزیون) برپا می‌کردند که گاهی جمع و جور و خصوصی و گاهی گسترده و عمومی بود. سمپوزیون خصوصی در غذاخوری خانه (اندرون) برگزار می‌شد که پس از شام برای استفاده مردها اختصاص می‌یافت. صحنه‌های سمپوزیون در بسیاری نقاشی‌های روی گلدان دیده می‌شود. جای زنان اشراف در سمپوزیون نبود. میهمانی با پذیرایی نوشیدنی و خواندن ترانه‌هایی برای خدایان آغاز می‌شد. مهمانان تاج گل و عطر می‌زدند، در آغاز شاید در مورد سیاست و فلسفه بحث می‌کردند، ولی وقتی خستگی بر آنها غلبه می‌کرد به بذله‌گویی، گفتن چیستان و قصه می‌پرداختند. سرانجام پس از پایان یافتن سمپوزیون، مهمانان بر بسترهای راحت می‌آرمیدند و زنان و بچه بردگان به تمیز کردن محل می‌پرداختند.

▲ نقاشی مقبره

بر دیوار مقبره‌ای در پاستوم، مستعمره یونانی‌ها در ایتالیا منظره‌ای از ضیافت کشیده شده و در آن مردان جوان روی تخت‌ها لم داده و برده‌ها روی میزهای کوچک غذا و نوشیدنی می‌چینند.

▶ جام

این نوع جام که شکل کله قوچ دارد و روی آن صحنه ضیافت با مهمانانی که بر تخت و ناز بالش تکیه داده‌اند، نقاشی شده مخصوص سمپوزیون بوده و تصویر روشنی از شیوه زندگی راحت مردان ثروتمند آتنی به ما می‌دهد. این جام پایه ندارد و احتمالاً دست به دست می‌چرخیده است.

◀ ظرف نوشیدنی

یونانی‌ها، به نوشیدنی‌های مختلف علاقه خاصی داشتند. آنها چه فقیر و چه غنی معمولاً نان را در نوشیدنی‌های مختلف خیس کرده و سپس می‌خوردند. بنابراین یونانی‌ها در ساخت و استفاده از انواع ظروف مخصوص که از گل و گاهی برنز درست می‌شد تبحر فراوان داشتند و در حفاری‌ها ظروف برنزی بزرگ و گلی فراوانی به دست آمده است.

در یونان، زیتون فراوان بوده و کاسه‌های پر از زیتون سبز و سیاه احتمالاً به عنوان اشتها آور در سمپوزیون پذیرایی می‌شد.

حتی ساکنان شهرها در خانه به نگهداری بز می پرداختند تا شیر و پنیر آنها را تأمین کنند.

نان و پنیر بز

▲ خوراک به یاد خدایان

یونانی ها گندم و جو می کاشتند و با آنها نان و حلیم، که جای مهمی در وعده های غذایی شان داشت درست می کردند. آنها همچنین عدسی، نخود، پیاز، سیر و کلم فراوان می خوردند. گوشت را عمدتاً در هنگام قربانی کردن مثلاً در جشن های مذهبی که گوشت حیوان قربانی شده در میان پرستشگران تقسیم می شد می خوردند و معمولاً منبع اصلی تأمین پروتئین، ماهی و پنیر بود. میوه هایی چون انار، انجیر، سیب و گلابی وجود داشته، ولی پرتقال و لیمو تا مدت ها بعد در یونان کاشته نمی شد.

انجیر در غذای امروزی

◀ شیرین کننده

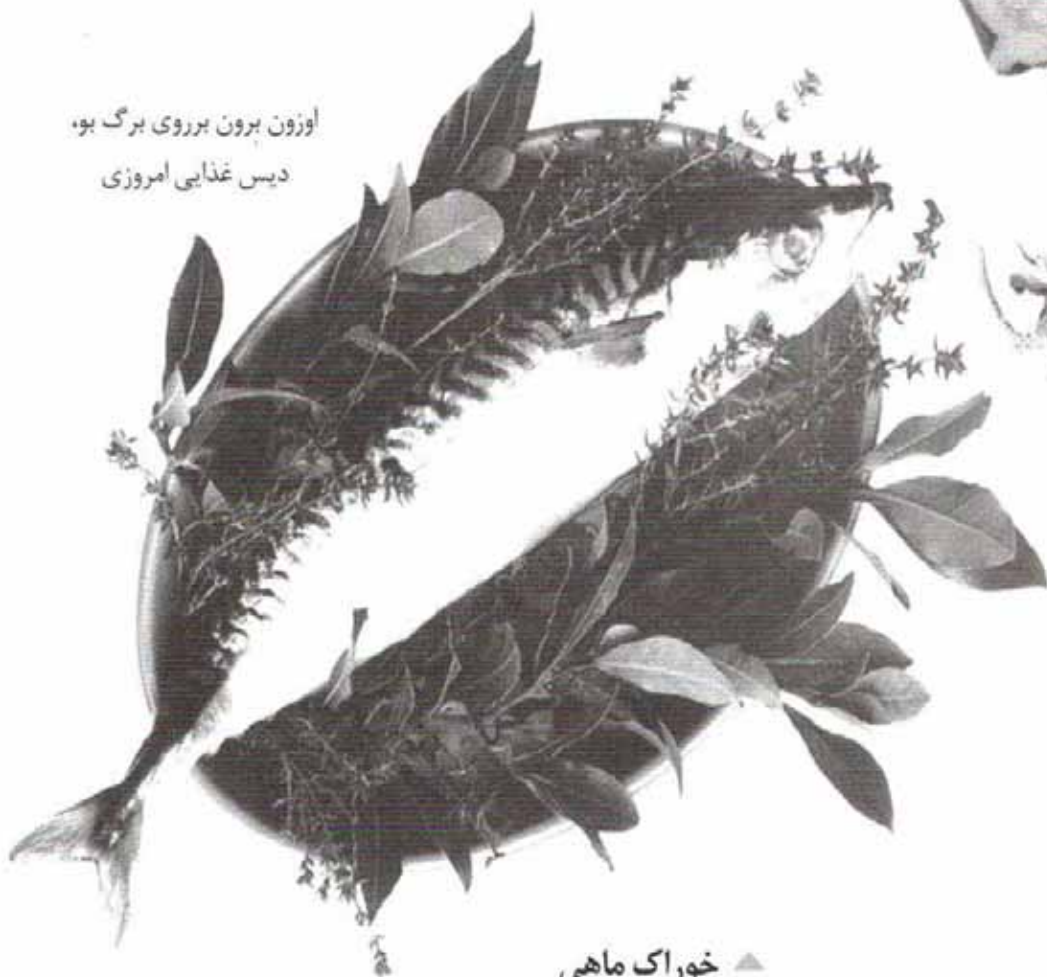
برای رویش درختان دارای عمر زیاد مانند انجیر، هوای خشک تابستان، باران های زمستان و جذب دراز مدت آفتاب در زمستان بسیار مطلوب است. برای دسر، میوه های شیرینی چون انجیر به خوبی جای قند را می گیرد. در تهیه و پخت شیرینی و بیسکویت نیز از عسل استفاده می شد.

► محصولات دریایی

هشت پا و ماهی مرکب در آب های پیرامون یونان فراوان اند و ماهی جزء وعده های غذایی همه مردم به شمار می رفت. هنوز هم غذای دریایی سهم عمده ای در آشپزی یونانیان دارد.

اوزون برون بر روی برگ بو،
دیس غذایی امروزی

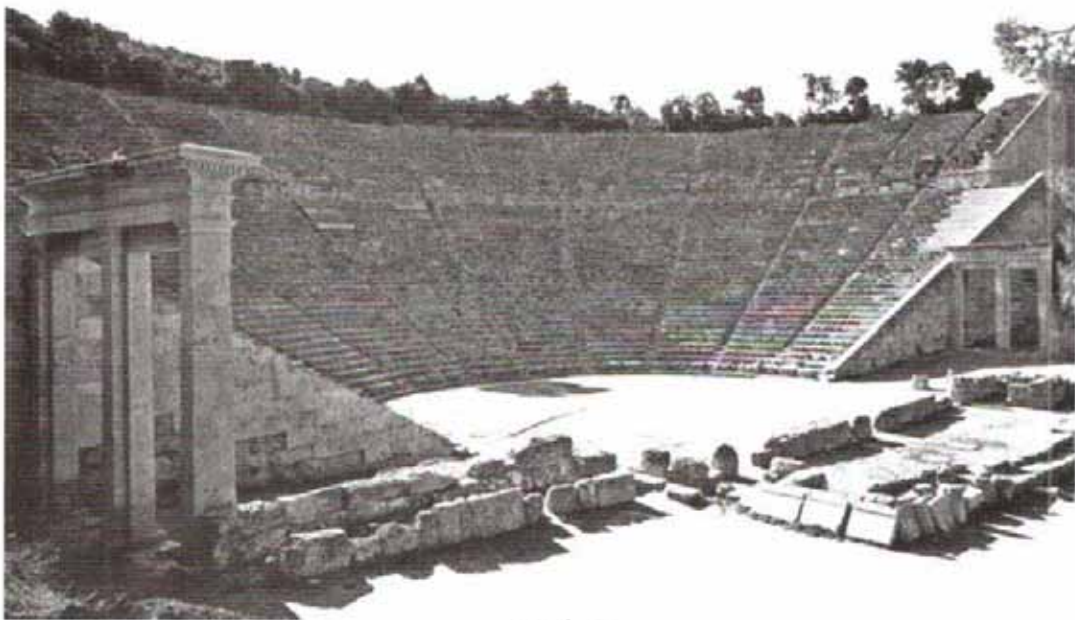

▲ خوراک ماهی

در سمپوزیون، ماهی فراوان صرف می شد، چون بسیاری شهرک های یونانی کنار دریا قرار داشته و ماهیگیران با قایق به دریا می رفتند تا ماهی کفال، تن، ماکرو و اوزون برون صید کنند. این ماهی اوزون برون بر روی برگ بو قرار داده شده است. یونانی ها برگ تازه گیاهان را چاشنی غذای خود می کردند.

سفر یک روزه

تماشاخانه های یونان از جمله دیدنی ترین ساختمان های به جامانده از دوران باستان هستند. مردم آتن یا شهرهای مقدسی چون دلفی و اپیدور برای دیدن نمایش هایی به افتخار خدایان هجوم می بردند. اجراهایی که در آتن برای خدای دیونیس، انجام می شد رفته رفته به صورت نمایشنامه های امروزی درآمد. از نیمه سده ششم پ م این نمایشنامه ها در جشنواره بهاره دیونیس در قالب مسابقه برگزار می شدند و تا سده پنجم پ م تراژدی و کمدی هایی اجرا شد که بسیاری تاکنون باقی مانده اند. در آتن، تماشاچیان گاه روزهای زیادی در تماشاخانه دیونیس در قسمت پایین آکروپولیس به تماشای نمایش ها می پرداختند. جالب است که حتی نقش های زنانه را مردان بازی می کردند، چون همه بازیگران مرد بودند. در صحنه، بیش از سه مرد نمی توانستند همزمان حرف بزنند، ولی گروه کر که چندین بازیگر بودند روی نحوه نمایش نظر می دادند و با تماشاچیان مستقیماً حرف می زدند. موسیقی همراه نمایش در فضای صاف و مدوری به نام ارکستر اجرا می شد. احتمالاً زنان را اصلاً به تماشاخانه راه نمی دادند.

▲ اپیدور

نمای نزدیک از تماشاخانه ۱۴۰۰۰ نفری اپیدور، وضعیت اجرای بازیگر را نشان می دهد. تالاری که با دقت منحنی شده شبیه کاسه بزرگ نیم دایره ای در بدنه تپه تعبیه شده است. شکل آن تنها برای جلوه ظاهری طراحی نشده، بلکه صدا نیز بدین صورت تقویت می شود و صدای بازیگران ارکستر در ردیف آخر شنیده می شود.

چشم پرنده ▶

در ردیف آخر در اپیدور که بنشینید می توانید تمام زوایای اجرا را ببینید. در اینجا آرایش موقتی برای یک نمایش امروزی را می بینید.

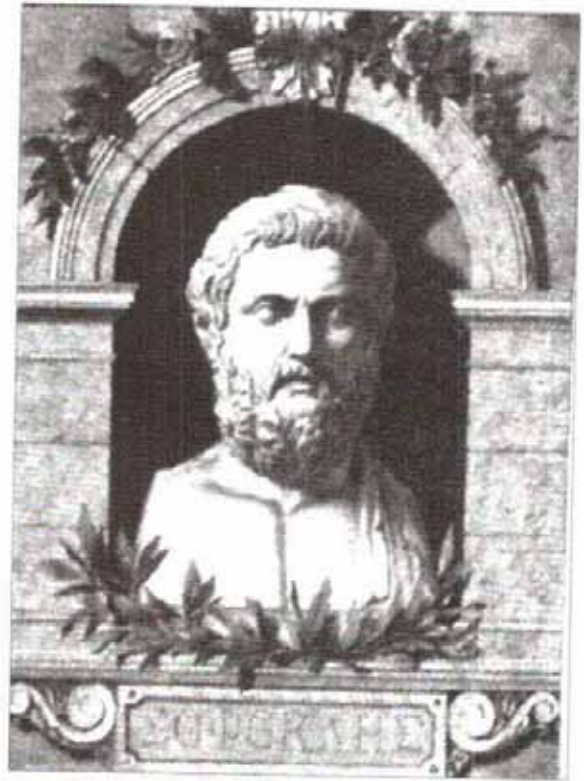
اورپیید ◀

حالت این سردیس نشان از جدی بودن موضوعاتی دارد که اورپیید نمایش نامه نویس یونانی به کار می برد و برخی از آنها در مورد وحشت از جنگ بود که آتنی ها را نگران می کرد، زیرا عموماً از رفتار وحشیانه دشمنان آتن به کنایه حرف می زدند.

خستگی ▶

این مجسمه کوچک یک بازیگر کمدی را نشان می دهد که لباس پیرزنی به تن و صورتکی با پوست چروکیده و موهایی موج دارد که به طرف عقب جمع شده و از فرط خستگی به صندلی تکیه داده است.

► سوفوکل

چهره نمایش نامه نویسان معروف تنها پس از مرگ ترسیم شده است، بنابراین شباهت کاملی با اصل ندارند و تنها به افتخار نویسندگان بزرگی چون سوفوکل مجسمه هایی از آنها تهیه می شد. طرح بالا، مربوط به جلد متن چاپ شده نمایشنامه های سوفوکل در سده ۱۹ میلادی می باشد. نمایشنامه های سوفوکل در مورد خانواده های سلطنتی و افسانه ای و زندگی تراژیک آنهاست، مانند: اودیپ پادشاه یا الکترا دختر آگاممنون که امروزه نیز تماشاچیان را به خود جلب می کنند.

▲ نمایش زنده و جذاب یونانی

تصویر، مربوط به گروه بازیگران تئاتر ملی سلطنتی بریتانیاست که سه نمایشنامه به نام اورسیتا اثر نمایش نامه نویس آتنی، آخلیوس، را اجرا می کنند. آنها مرگ آگاممنون پس از جنگ تروا و چگونگی انتقام گرفتن پسرش، اورست، را روایت می کنند.

زنی جوان در نقش ایزد بانوی هنر با صورتکی در دست، یکی از بازیگران نمایش کمدی یونانی سده چهارم پ م است.

کلاه پر زرق و برق نشان این است که این مرد ریشو، ثروت خود را صادقانه کسب نکرده است.

▲ مجسمه های یادگار

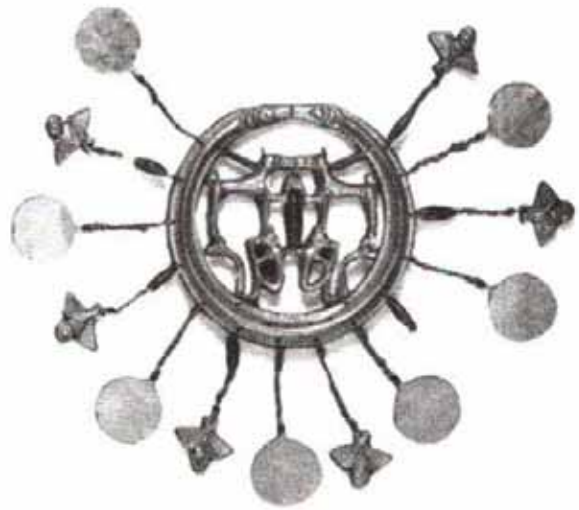
مجسمه هایی که از آغاز رنگ درخشانی داشتند، احتمالاً یادگار دیدار از تماشاخانه بوده اند. مجموعه های کامل بازیگران نمایش نامه در بعضی از قبرها پیدا شده و این مجسمه زیبای زنانه احتمالاً یک ایزد بانوی هنر و یکی از نه پشتیبان هنر در اسطوره شناسی یونان است. مجسمه بازیگر ریشو، مربوط به نقش منفی در یک نمایش کمدی یونانی است که از دسترنج هتارون ها پولدار شده بود.

اندام زیبا

در نظر یونانی‌های باستان زیبایی و تمیزی مهم بود و مردان و زنان ترسیم شده در مجسمه‌ها و روی گلدان‌ها قامتی کشیده و زیبا و لباس‌های موجدار زیبا دارند. مردان جوان نهایت مراقبت را از اندام خود به عمل می‌آوردند تا قوی و متناسب باشد و بتوانند سربازان و ورزشکاران نیکویی باشند، در مسابقات، برهنه ظاهر می‌شدند تا اندام متناسب خود را نشان دهند و پس از تمرینات، مردان و پسران بدن خود را با روغن زیتون چرب می‌کردند تا پوستشان لطیف بماند. زنان همه بدن خود را می‌پوشاندند و هنگامی که از خانه بیرون می‌رفتند چیزی به سر خود می‌بستند، ولی سعی می‌کردند لباس‌هایی را بپوشند که در تابستان سبک و خنک باشد. آنها همچنین روغن‌های معطر به خود زده و تا جایی که ممکن بود از تابش آفتاب پرهیز می‌کردند، زیرا شخص برنزه را زیبا نمی‌دانستند. زنان پولدار جواهرات پر زرق و برق به خود می‌آویختند.

گنجینه آجینی

این لنگه گوشواره همراه یک آویز در جزیره آجین پیدا شده و مربوط به دوران مینوسی است. روی دایره، نقش یک مار و در میان آن، دو سگ بر سر میمون‌هایی ایستاده‌اند.

جای پودر

زنان از ظرف گرد و پهن مخصوصی به نام پیکس برای نگهداری عطر و وسایل آرایش استفاده می‌کردند که گاهی منظره ریسندگی و بافندگی زنان روی آن کشیده شده است.

مُدگرا

این تصویر، مجسمه سفالی یک زن یونانی است که تونیک (چیتون) و شنل به تن و بادبزی در دست دارد. آثار رنگ روی مجسمه نشان از رنگ روشن لباس‌ها دارد. آرایش مو خیلی مفصل بود و این زن علاوه بر آن پوششی روی موها دارد. در تاناگرا، مرکز یونان نمونه‌هایی از این مجسمه‌ها پیدا شده است.

آرایش مرده

جواهرات، نشان ثروت و دارایی بود. در کنده کاری درون این مقبره، یک برده در حالت ایستاده به زنی که احتمالاً شخص مرده باشد دستبند می‌دهد.

حمام

یونانی‌ها مرتباً حمام می‌کردند. در این سفالینه می‌بینید که وان یونانی‌ها کوچک‌تر از وان امروزی است و در این نمونه در پای وان گودالی هست زن می‌تواند آب جمع شده در آن را دوباره روی بدن خود بپاشد.

سنجاق سینه
(فیبول) نقره

◀ مدالیون نقره

این مدالیون نقره احتمالاً زمانی بخشی از زینت یک کاسه بوده است و دختری را هنگام تقدیم هدیه به آفرودیت، ایزد بانوی زیبایی، نشان می‌دهد. آفرودیت بر سنگی نشسته که نقش گل و بته دارد و او چرخیده تا به اروس نگاه کند که از سر بازیگوشی سبدی را وارونه بر سر گذاشته است. دور مدالیون یک جفت سنجاق سینه (فیبول) نقره قرار گرفته و با یک زنجیر دراز بافته شده از جنس نقره به هم متصل شده‌اند و احتمالاً برای بستن شل به کار می‌رفته است.

▶ گوشواره های زیبا

بیشتر گوشواره ها با طلا و نقره مدلسازی و برای قرار گرفتن در سوراخ پایین گوش (میخی) ساخته می‌شدند. درون قایق‌ها ساحره های کوچکی به صورت موجودات نیمه پرنده، نیمه زن دیده می‌شوند.

◀ پوشش سر

تاج و گل سینه طلائی، زینت بخش مجسمه های نیم تنه خدایان و ایزد بانوان در مراسم ها و جشنواره ها بود. این تاج ها گاهی بر سر نظامیان در قبرها قرار داده می‌شد.

▶ عطردان

در کورینت و رودس، عطر می‌ساختند و به کشورهای دیگر صادر می‌کردند. این شیشه رنگ آمیزی شده احتمالاً برای عطر به کار می‌رفت. بیشتر عطردان‌ها از گل ساخته می‌شدند و صدها نمونه از آن پیدا شده است.

◀ ورزشکار نمونه

این مجسمه رومی از روی نمونه برنزی اثر پیکر تراش مشهور یونانی، پولی کلیتوس، ساخته شده که بسیار علاقه‌مند نشان دادن اندام متناسب مردان بود و مجسمه‌های بدن برهنه ورزشکاران را می‌ساخت. در المپیا مجسمه‌ای وجود دارد که متعلق به یک تنه یونانی بوده، زیرا سوراخ‌های جای پاها دقیقاً متناسب و به اندازه درست شده‌اند. بر روی پایه نام مشت زن جوانی به نام کینیس کاس حک شده است.

مجسمه قرن پنجم
پ. م از ورزشکار
وست ماکوت

▶ مالش روغن زیتون

در این نقاشی روی گلدان، یک ورزشکار پشت دوست خود را با روغن زیتون مالش می‌دهد. پس از مالش، مازاد روغن با یک لیسه برنزی منحنی شکل مخصوص جمع‌آوری می‌شد.

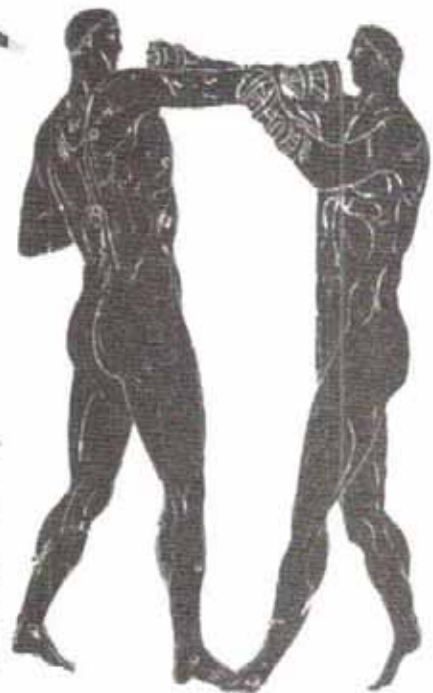
بازی‌های یونان

یونانی‌ها ورزش را برای تربیت جنگجویان و شیوه‌ای برای قدردانی از خدایان، ارزشمند می‌دانستند. بسیاری مسابقات ورزشی، محلی بودند، ولی چهار جشنواره ورزشی بزرگ، مردان سراسر یونان را به خود جلب می‌کرد که مهم‌ترین آنها بازی‌های المپیک بود که چهار سال یکبار به افتخار زئوس در المپیا برگزار می‌شد. موفقیت در این بازی‌ها برای خانواده ورزشکار و نیز برای شهر زادگاهش افتخارآمیز بود. بعضی ورزشکاران موفق تقریباً جایگاه اسطوره‌ای پیدا می‌کردند. در طول بازی‌ها، جنگ‌ها متوقف می‌شدند تا مردم به سلامت در راه المپیا رفت و آمد نمایند. بسیاری معبدهای زیبا و ساختمان‌های دیگری که مورد استفاده ورزشکاران و تماشاگران بودند در حفاری‌ها پیدا شده‌اند. در دوران رومیان نیز بازی‌ها ادامه یافت تا در اواخر سده چهارم به پایان رسید. در آن نیز بازی‌های چهار سال یکبار (بازی‌های پاناتن) به افتخار آتنا به عنوان بخشی از جشنواره مذهبی او برگزار می‌شد و تعطیل عمومی مهمی بود. رعایت انضباط در بازی‌ها، لازم و نقض قوانین، مجازات شدیدی در برداشت.

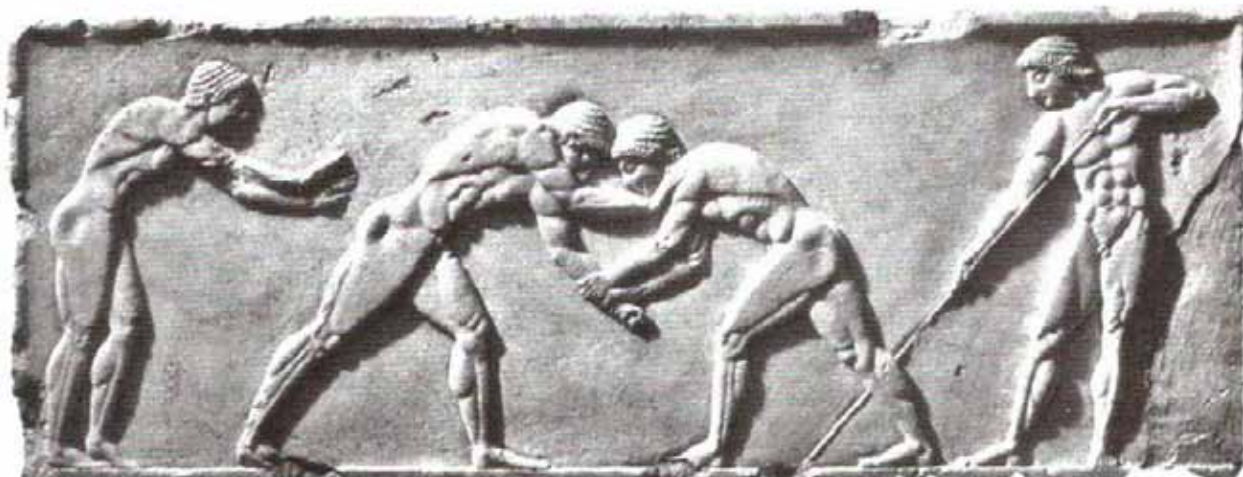
قهرمانان

این مجسمه برنزی سده چهارم پ م مربوط به یک سوارکار حرفه‌ای و اسب پیروز اوست. سوارکاران که از صاحب اسب مزد می‌گرفتند بدون رکاب می‌رانند و این بسیار دشوار بود.

جایزه

این صحنه مشت‌زنی (۳۳۶ پ م) روی نوعی روغندان نقاشی شده که به عنوان جایزه به ورزشکاران پیروز جشنواره ورزشی آتنا اعطا می‌شد. در اینجا دو مشت زن با ماهیچه‌های برآمده سرگرم مبارزه‌اند و به جای دستکش مشت‌زنی، تسمه چرمی به دور مشت خود پیچیده‌اند.

▲ وقت آموزش

هر چند کشتی ورزش عمومی بود، یکی از خطرناک‌ترین ورزش‌های یونان به حساب می‌آمد. پشت پا انداختن به حریف مجاز، ولی گاز گرفتن و چشم درآوردن ممنوع بود. مرد سمت چپ در این پایه مجسمه در حالت استارت و مرد سمت راست نیزه‌اش را امتحان می‌کند.

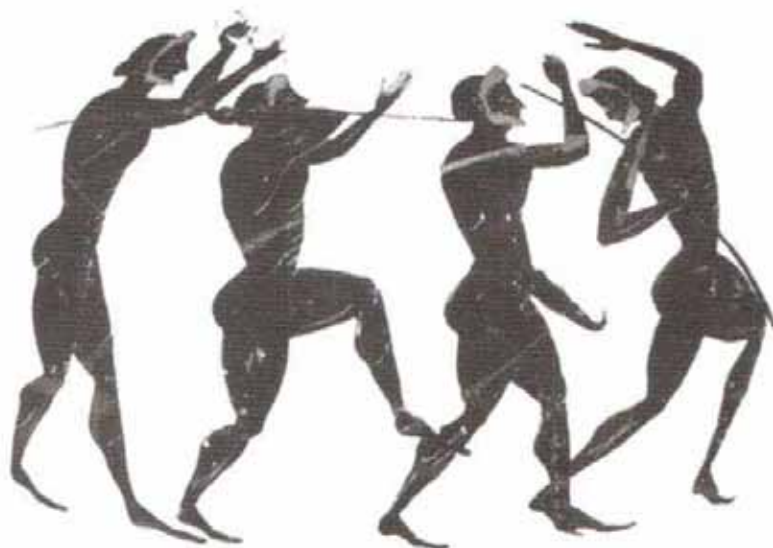
▶ ورزشگاه دلفی

ورزشگاه دلفی با گنجایش ۷۰۰۰ نفر در بلندترین نقطه این شهر باستانی قرار دارد. قدمگاه‌های استقرار در میدان و نیز بسیاری از سکوه‌های نشستن به ویژه آنهایی که از سنگ کوه تراشیده شده‌اند، باقی مانده‌اند.

◀ روح المپیک

روح بازی‌های المپیک در آثار هنرمندان تصویر می‌شد، مانند این تصویر آلمانی مربوط به سده ۱۹ که ورزشکاران برهنه در برابر ستون‌های کلاسیک تمرین می‌کنند.

▲ مسابقات پنجگانه

این صحنه، ورزشکاران را هنگام شرکت در مسابقه پنجگانه شامل پرتاب دیسک، نیزه، پرش، کشتی و دو نشان می‌دهد.

◀ دیسک اهدایی

نوشته روی این دیسک برنزی در سده ششم پ م نشان می‌دهد که ورزشکاری به نام اگزوایداس آن را پرتاب کرده و پس از برنده شدن در مسابقه، دیسک را به کاستور و پولوکس، پسرهای دوقلوی زنوس اهدا کرده است. پولوکس قهرمان پرتاب دیسک بود.

▶ پرش‌های بلندتر

ورزشکاران شرکت کننده در پرش طول، از سنگ یا وزنه سربی استفاده می‌کردند. این نمونه رومی، شیارهایی داشت که محکم در دست قرار گیرد. ورزشکاران احتمالاً هنگام گرفتن وزنه، بازوی خود را عقب می‌کشیدند تا هنگام تیک آف نیروی رانش اضافی ایجاد کنند.

▲ مشعل

یک دوندۀ که مشعل بازی‌های المپیک سئول در ۱۹۸۸ را حمل می‌کند. در بازی‌های آتن حرکت مشعل در تاریکی انجام می‌شد و تیم برنده در قربانگاه معبد زئوس یا آتنا آتش می‌افروخت.

◀ پرتابگر دیسک

این مجسمهٔ مرمری معروف پرتابگر دیسک، از روی نمونهٔ یونانی و احتمالاً توسط پیکرتراش معروف، میرون، ساخته شده است.

▲ بازی‌های امروزی

امروزه، سنت المپیک نیز هر چهار سال یکبار در دو قسمت بازی‌های تابستانی و زمستانی برگزار می‌شود. شهرهای دنیا با ساختن ورزشگاه‌های جدید المپیک و تسهیلاتی برای سکونت انبوه ورزشکاران، رسانه‌ها و رواج توریسم و تجارت و جریان پول خارجی در کنار این رویداد جهانی ورزشی برای میزبانی شدیداً رقابت می‌کنند.

▲ نخستین المپیک دنیای امروز

نخستین المپیک جدید را بارون پیردوکوبرتن تحت تأثیر آرمان‌های بازی‌های المپیک باستانی سازماندهی و در ۱۸۹۶ در آتن برگزار کرد.

حکمت و زیبایی

به نظر یونانی‌ها، فلسفه یا «عشق به حکمت» نه تنها شیوه زندگی مردم، بلکه دانش‌های فراوانی را نیز در برمی‌گرفت. اندیشمندان قدیمی، نظراتی در مورد جهان عینی داشتند. هراکلیت فرضیه‌ای در مورد اتم‌ها داد و فیثاغورث برای اثبات بخشی از دیدگاهش که جهان بر الگوهای ریاضی استوار است از یک فرضیه هندسی استفاده کرد. او و هم‌قطارانش، چه مرد و چه زن، معتقد بودند که روح هر انسان می‌تواند در بدن دیگری حلول کند (تناسخ) و بعضی حتی فکر می‌کردند که روح دوستان قدیمی ممکن است به دانه لوبیا منتقل شود و بنابراین نباید آن‌را خورد. فلسفه و هنر بخشی از مذهب بودند. سروده‌های مذهبی مفهوم زندگی را گرامی می‌داشت و منشأ و ریشه خدایان را شرح می‌داد. یونانی‌ها چه برای هدیه به خدایان و چه برای لذت‌جویی و استفاده خود، اشیاء زیبایی می‌ساختند. موسیقی، مجسمه‌سازی، نقاشی، سفالگری و رقص همه از هنرهایی بودند که در یونان باستان رشد کردند.

نقاش گلدان

نقاشی روی گلدان، هنر کم‌اهمیتی بوده، ولی کار اگزکیاس، سفالگر و نقاش، کیفیت بسیار بالایی داشته است. این جام که به‌طور استادانه‌ای نقاشی شده، خدای دیونیس را نشان می‌دهد که به قایق تکیه داده و گیاه مخصوص او، یعنی بوته انگور، دور دکل پیچیده است. به باور مردم، این خدا همچون درخت رز خویش از مشرق آمده است. احتمالاً دلفین‌ها به عنوان نماد دریایی، تلاش کرده‌اند او را بگیرند و اکنون به صورت موجودات دریایی درآمده‌اند.

◀ شاگرد سلطنتی

فیلسوفان بزرگ، محور حیات یونان بودند. در اینجا، ارسطو به شاهزاده جوان، اسکندر مقدونی، درس می‌دهد.

▶ آمپلی فایر حیوان

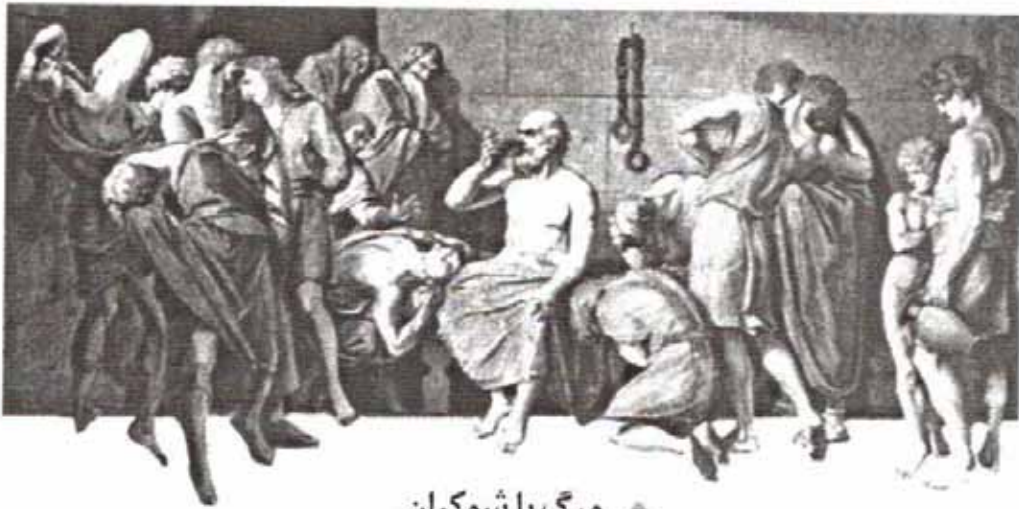
زمانی در یونان لاک پشت اروپایی فراوان بود و صدف خالی آن در یک ساز زهی به نام لیر به کار می‌رفت. تارها (زه) به وسیله زخمه برای تولید نت‌های گوناگون کشیده می‌شدند.

پیثاغورت کیهان را در دست گرفته است.

◀ راز کیهان

پیثاغورت (۵۸۰ - ۵۰۰ پ م) در جزیره ساموس به دنیا آمد و به دنبال تحقیقات علمی و کیهانی‌اش در رأس گروهی از اندیشمندان مذهبی جنوب ایتالیا قرار گرفت. آنها معتقد بودند که راز کیهان (کاسموس) در اعداد و روابط ریاضی نهفته است.

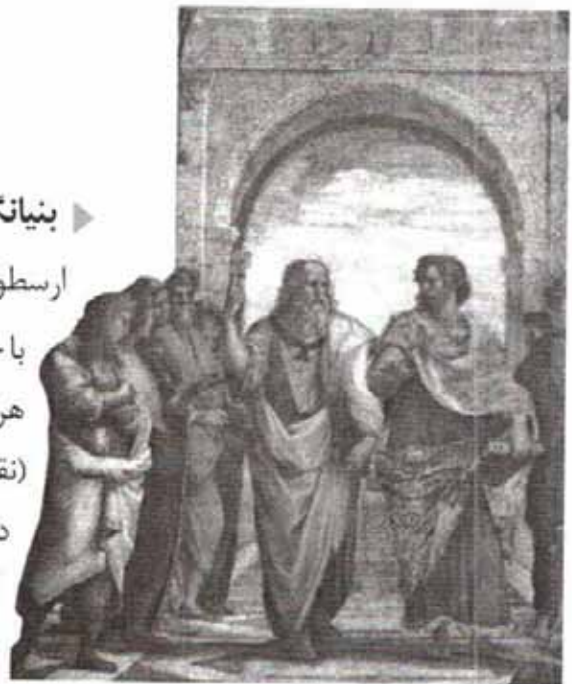

▲ مرگ با شوکران

آموزه‌های سقراط، حتی برای آتنی‌های نسبتاً آزاد اندیش چنان شگفت‌انگیز بود که بعضی مردم به او بدگمان شده، او را متهم به فساد در میان جوانان و گمراهی از مسیر خدایان نمودند. او را زندانی و سپس وادار کردند با خوردن جام زهر شوکران، به زندگی خود خاتمه دهد.

▶ بنیانگذاران

ارسطو (۳۸۴-۳۲۲ پ م) و افلاطون (۴۲۷-۳۴۷ پ م)، شانه به شانه با چهره‌های غرور آمیز بر زمینه آسمان ترسیم شده‌اند در حالی که هر یک کتاب‌های مهم خود را در دست دارند. در این فرسک (نقاشی دیواری) اثر رافائل (۱۴۸۳-۱۵۲۰)، نقاش ایتالیایی، آنها در مرکز نقاشی دیوار اتاق بزرگی در واتیکان در سال‌های آغازین سده ۱۶ قرار داده شده‌اند.

◀ نوای نی

این نی که در آتن از چوب درست شده به صورت دوتایی نواخته می‌شد، ولی فقط یکی از آنها به‌جا مانده است. نمونه اولیه، یک قسمت دهانی داشته که هنگام نواختن، صدایی شبیه ابوا (نوعی ساز بادی) به گوش می‌رسید.

ترکیب موزون

در یونان باستان چشم، نشانه مهمی بوده و به اشیاء جان و قدرت می‌بخشیده است.

برای مجسمه‌ها چشم می‌کشیدند و معتقد بودند

چشم‌های کشیده شده در جلو کشتی‌های جنگی، به طور

سحرآمیزی آنها را هدایت می‌کند. این جام چشم‌دار مربوط به

سده ششم پ م مانند بسیاری از جام‌ها، الگویی از ترکیبات صورت

را دارد. ابروها شکل رشته‌های دراز عشقه، گیاه منسوب به دیونیس

را دارد. چشم‌ها با ابزار نوک تیزی به صورت دایره حکاکی شده‌اند.

جام بدون پایه صاف
احتمالاً دست به دست
می‌چرخیده است.

افلاطون و شاگردانش

فیلسوفان بزرگ، شاگردان خود را در مباحثات گروهی، درس می‌دادند.

افلاطون برای فیلسوفان، مدرسه‌ای در زادگاهش، آتن، در باغ زیبایی

به نام آکادمی برپا کرد. او بسیاری از آراء سقراط را به شکل «گفتگو» یا

بحث میان شاگردان و معلمین نگارش کرد.

نظرات شفاهی

گرچه سقراط (۴۶۹-۳۹۹ پ م) یکی از مشهورترین فیلسوفان یونان

باستان بود، هیچ اثر فلسفی نوشتاری نداشت. او با گفتگو و بحث روی

موضوعات فلسفی مشتاقانه وانمود به ندانستن می‌کرد تا مخالفین را

ناخواسته به تخریب نظرات خود بکشاند. در این مجسمه مرمزی، سقراط

همچون فیلسوفان دیگر با سینه برهنه نشان داده شده است.

گلدان‌ها و ظروف

بهترین ظروف سفالی یونان در آتن درست می‌شد. خاک ارزشمندی داشت که به خوبی هنگام پخت به رنگ قهوه‌ای مایل به قرمز زیبا در می‌آمد. سفالگران آتنی در محل سفالگری معروف به کرامیکوس با استفاده از چرخ سفالگری حجم زیادی سفال چه برای مصرف داخلی و چه صدور به کشورهای دیگر تولید می‌کردند. شیوه‌های گوناگون نقاشی روی گلدان از جمله سبک هندسی بین ۱۰۰۰ و ۷۰۰ پ م معمول بود و کم‌کم در حدود ۷۲۰ پ م نگاره‌گری شرقی متداول شد. از آغاز تا میانه سده ششم پ م تکنیک نقش مشکی، شیوه اصلی تزیین ظروف بود که طرح‌های سیاه شبیح گونه را با محلول بسیار تصفیه شده گل، روی زمینه گل قرمز رنگ می‌کشیدند. آن‌گاه خطوط درون طرح با ابزار استخوانی یا فلزی کنده می‌شد. پس از ۵۰۰ پ م تکنیک نقش قرمز رایج شد، یعنی طرح خدایان و حیوانات با گل قهوه‌ای مایل به قرمز بر روی زمینه‌ای از محلول گل کشیده می‌شد که سپس هنگام پخت به رنگ سیاه در می‌آمد. از آن دوران گلدان‌های بسیاری با کیفیت عالی باقی مانده است.

درب سه پر

▶ نخستین جرعه

بر روی این تنگ مینیاتوری، به نام چاوس، دو پسر بچه مدرسه‌ای را می‌بینید که یکی سرگرم خواندن صفحه پاپیروس و دیگری ساز لیر در دست دارد. این تنگ هدیه‌ای ویژه بوده که در جشنواره دیونیس، خدایی مخصوص، آن را به یک پسر بچه می‌داد.

◀ برای باده‌گساری

جام‌های خاصی به نام ریتون به شکل کله حیوانات معمول بودند، مانند این ریتون که به شکل شیر- دال خشمگین ساخته شده است. در صورتی که ریتون بر زمین گذاشته می‌شد حتماً نوشیدنی داخل آن به زمین می‌ریخت، بنابراین احتمالاً دست به دست می‌چرخید تا محتوی آن تمام شود.

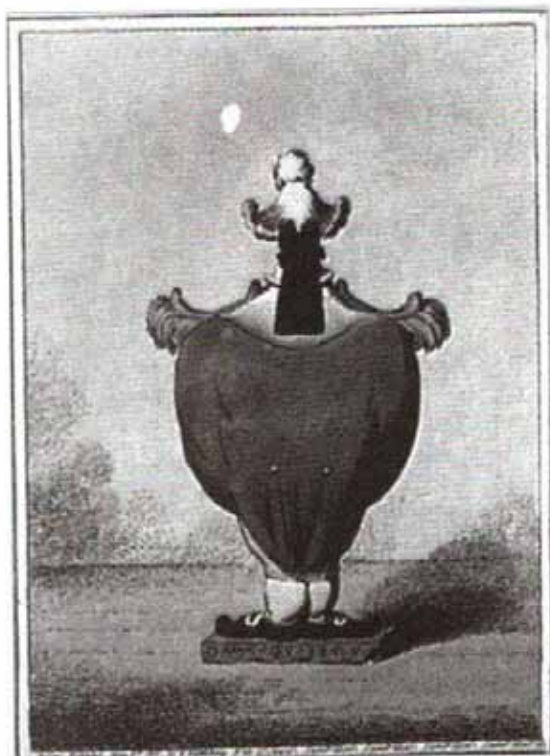

▶ چه گرازی!

داستان ۱۲ کار هرکول اغلب روی گلدان‌ها ترسیم شده است. روی این گلدان سبک نقش مشکی، هرکول، گراز اریمانت را بر فراز سر اوریستئوئوس پادشاه که درون گلدان می‌لرزد نگه داشته است.

رنگ قرمز مایل به صورتی، ترکیبی از محلول گل سیاه و اکسید آهن قرمز است.

◀ مجموعه‌دار

این کارتون (کاریکاتور) مربوط به اوایل سده ۱۹ سرویلیام هملتون را نشان می‌دهد که به صورت ظرف آب (هیدریا) کشیده شده است. سرویلیام کارشناس و مجموعه‌دار بزرگ هنر یونان، به‌ویژه گلدان بود.

▶ گنجینه گلدان‌ها

در این حکاکی، سر ویلیام بر گشودن یک قبر اتروسک در ایتالیا نظارت می‌کند. دور اسکلت پر از گلدان‌هایی صادراتی از آتن بود.

انواع گلدان

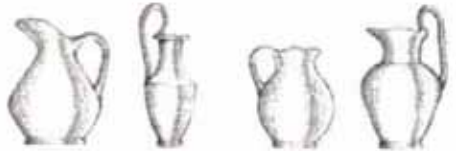
گلدان‌ها، بنا به کاربرد متفاوتشان به شکل‌های گوناگون درست می‌شوند.

ظروف نگهداری روغن و آب

کوزه‌های مخصوص ترکیب نوشیدنی‌ها

تنگ‌های مخصوص پذیرایی

جام

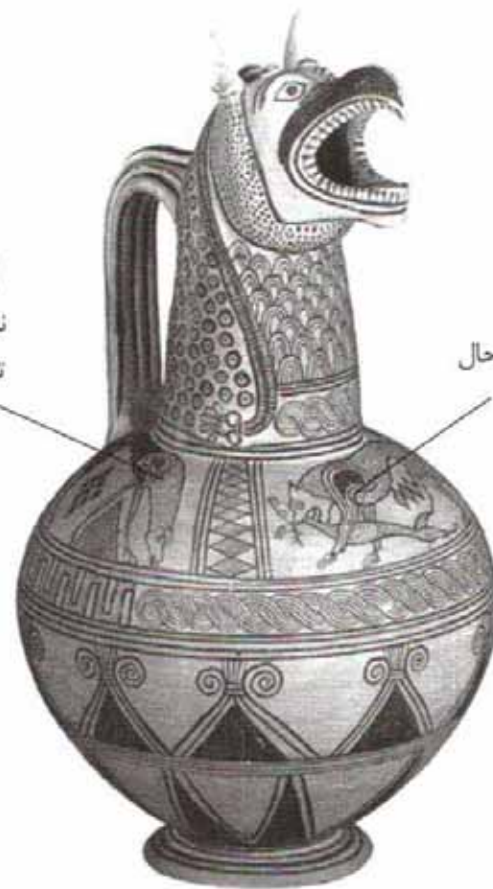

ظروف عطر، روغن و مواد آرایشی

گلدان نقش مشکی

اسبی در حال چریدن، به صورت نیم تنه چسبیده به طرح دیگری ترسیم شده است.

شیری در حال کشتن گوزن

گریفون

این کوزه فوق‌العاده زیبا، دهانه‌ای به شکل گریفون دارد و در یکی از جزایر یونانی در سده هفتم پ م ساخته و تحت تأثیر هنر شرقی روی آن نقاشی شده است.

▶ ابوالهول

این گلدان یک ابوالهول گلی به صورت نیمه زن نیمه شیر است.

◀ عطر کورنتی

این عطردان (آریبال) در کورنت ساخته شده، شهری که عطردان‌های بسیار زیبا تولید و به سراسر مدیترانه صادر می‌کرد. در پوش مومی آن از فرار عطر جلوگیری می‌کرده است.

▶ هنر پایدار

یک کوزه‌گر امروزی روی گلدان با دست نقاشی می‌کند، تکنیک‌های باستانی، امروزه نیز کاربرد دارد و نمونه‌های جدیدی از گلدان‌های باستانی را می‌توان خرید.

تزئین داخل ظرف

◀ دو دسته را ببین!

این پیاله (کیلیکس) را موقع استفاده دو دستی نگه می‌داشتند. نقاشی آن به سبک نقش قرمز در سده پنجم انجام شده است و هنگامی که از یک دسته روی دیوار آویزان می‌شد زینت خارجی آن تحسین دیگران را برمی‌انگیخت.

کشت و کار، ماهیگیری و غذا

کار کشت به دلیل کیفیت پایین و ضعیف خاک یونان دشوار بود. کشاورزان یونان در بهار و پاییز زمین را شخم می‌زدند. خیشی که گاو نر می‌کشید از جنس چوب و گاهی با نوک آهنی درست می‌شد. به دنبال حرکت خیش، کشاورز با دست بذر می‌پاشید. کشاورزان برای طلب محصول خوب به درگاه زئوس و دمیتر، ایزدبانوی غلات، نیایش می‌کردند. تاکستان‌ها در دامنه تپه قرار داشته و انگور چیده شده در آفتاب خشک می‌شد. بیشتر شهرک‌ها و روستاها نزدیک دریا بوده و ماهیگیران با قلاب‌های برنزی انواع ماهی صید می‌کردند. ثروتمندان به شکار آهو، گراز و خرگوش می‌پرداختند، ولی فقرا تنها در جشن‌های خاص که حیوانات قربانی شده به درگاه خدایان، بین پرستشگران تقسیم می‌شد، گوشت می‌خوردند.

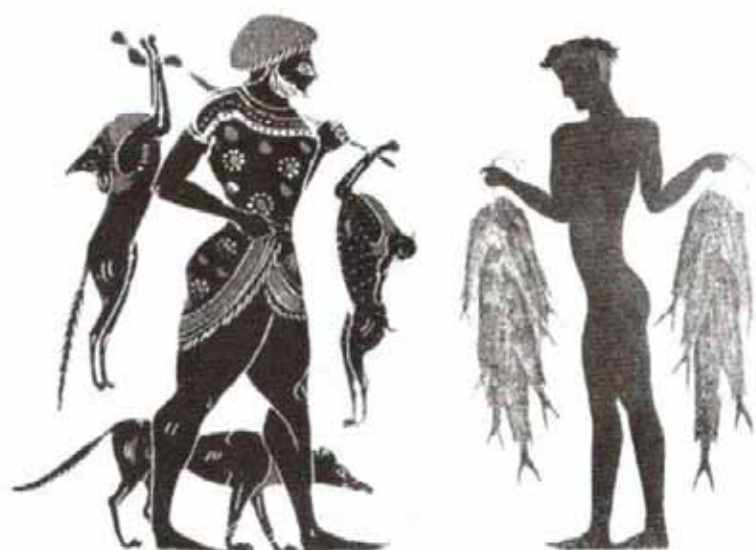
▲ پذیرایی شام

ثروتمندان همیشه بر بستری تکیه داده مشغول خوردن بودند. بردگان غذا را آورده روی میز کوچکی در غذاخوری می‌گذاشتند. گفته می‌شود این مجسمه برنزی مهمان از دوندونا در شمال غربی یونان باشد.

زندگی بی‌تغییر

این چوپان و رماش درست همانند دوران باستان از چرا به خانه برمی‌گردند.

▲ شکار و ماهیگیری

این فرسک (نقاشی دیواری) دوران برنز از سانتورینی، جزیره‌ای آتشفشانی نزدیک کرت، مرد ماهیگیری را ترسیم کرده که احتمالاً ماهی‌ها را به قصد هدیه به کاخ می‌برد. شکارچی، روباه و خرگوش شکار شده و سگ شکاری‌اش را به همراه دارد. روباه برای خوردن نیست، بلکه می‌تواند کلاه گرمی از خز آن درست کند.

◀ خوراک ماهی

روی این ظرف، ماهی و موجودات دریایی دیگر نقاشی شده و احتمالاً برای تهیه خوراک ماهی در مهمانی به کار می‌رفته است. در گودی وسط ظرف سس غلیظی ریخته می‌شد تا مهمان، به ماهی زده سپس بخورد.

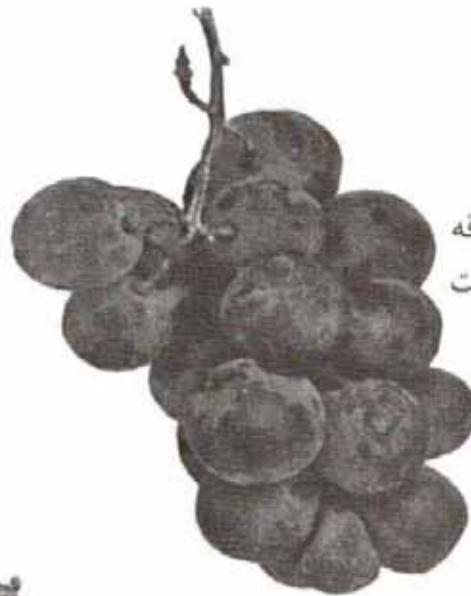
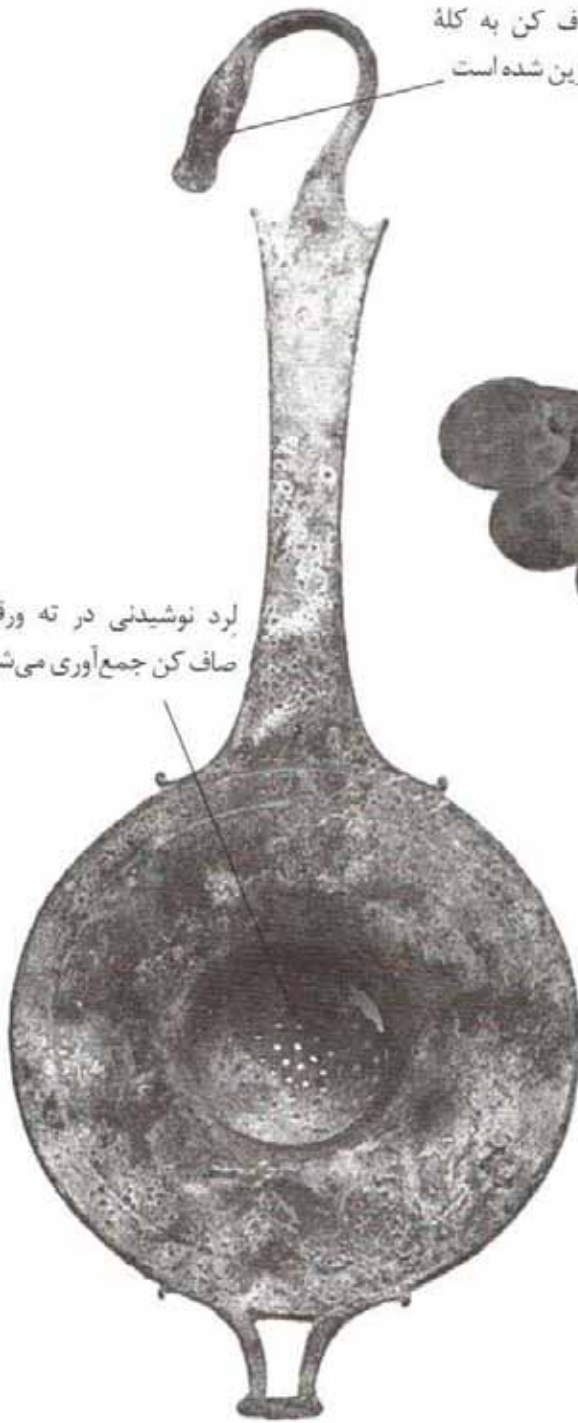
▶ برداشت محصول زیتون

درخت زیتون در یونان فراوان است. در این نقاشی روی گلدان چهار مرد سرگرم چیدن زیتون‌اند، یکی روی درخت نشسته و دو تا با چوب، شاخه‌های درخت را می‌تکانند و یک نفر در زیر درخت زیتون‌های ریخته شده روی زمین را جمع‌آوری کرده و در سبد می‌ریزد.

دسته صاف کن به کله
مرغابی مزین شده است

لرد نوشیدنی در ته ورقه
صاف کن جمع آوری می شد

انگور مرغوب

انگور یکی از میوه های مورد علاقه یونان ها بوده و در کاشت و برداشت این میوه تبحر خاصی داشتند.

شنا در روغن

این روغندان به صورت دلفین کوچکی بر روی امواج طراحی شده است. در آب های کنار یونان دلفین فراوان بوده است.

روغن آتنی

منطقه پیرامون آتن یا اتیکا به خاطر زیتونش معروف بود. روغن زیتون در پخت و پز، شست و شو و لامپای روغنی استفاده می شد.

الاغ سوار، بر روی محموله
پنیر نشسته است.

▲ حیوان بارکش

کشاورز، الاغ را برای سواری و حمل محصولات به بازار به کار می‌گرفت، چون مناسب این منطقه ناهموار بود. این دو الاغ گلی کوچک، اسباب بازی بوده است.

ماهی بزرگی که به بازار می‌برند.

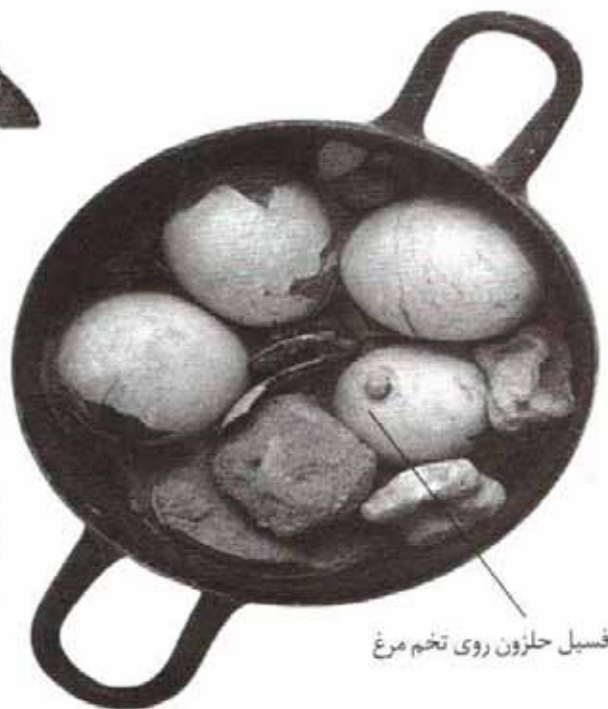
بز برای تمام فصول

بز حیوان مفیدی است و با اینکه فقط به یک علفزار نیاز داشته، بیشتر، پنیر و تن پوش گرم زمستان برای روستاییان را فراهم می‌کرده است. این بز کوچک برنزی در حدود ۵۰۰ سال پ م درست شده است.

▶ ظرف تخم مرغ

پنج تخم مرغ درون یک ظرف سفالی در قبری در جزیره رودس پیدا شده و بیش از ۲۰۰۰ سال قدمت دارد. در بسیاری از خانه‌ها، مرغ نگهداری می‌شد و تخم مرغ سهم مهمی در رژیم غذایی روزانه داشته است. تخم مرغ‌های واقعی یا سنگی یا گلی که هدایای عزاداری بوده در قبرهای یونانی‌ها پیدا شده و گویا نشانه زندگی پس از مرگ بوده است.

فسیل حلزون روی تخم مرغ

صنایع دستی، سفر و تجارت

سنگ تراشان، فلزکاران، جواهرتراش‌ها، کفاش‌ها و بسیاری صنعتگران دیگر در شهرهای یونان به فعالیت می‌پرداختند. کارگاه‌هایشان معمولاً در مرکز شهر پیرامون آگورا یا بازار قرار داشت. مردم برای خرید محصولات آنها و کشاورزان برای فروش سبزیجات، میوه و پنیر می‌آمدند. در این بازار، کسانی برای توزین و اندازه‌گیری، تبدیل پول و نیز آکروبات‌کارها و رقصندگان حضور داشتند و برده‌ها نیز روی سکوهایی به انتظار خریده شدن می‌ایستادند. مردم عادی به دلیل نبود راه‌های مناسب زیاد از خانه خود دور نمی‌شدند (مگر در زمان جنگ) و برای سفرهای کوتاه، الاغ، مطمئن‌ترین وسیله بود. برای سفرهای طولانی، یونانی‌ها از کشتی در مسیر کنار ساحل استفاده می‌کردند چون خشکی‌ها بیشتر پوشیده از کوهستان بودند. در تجارت بین دولت شهرها و مستعمرات یونان و نیز کشورهای خاورمیانه محصولاتش چون روغن، سفال و کارهای دستی فلزی، صادر می‌شد.

در آفریقا

این کوزه سفالی به شکل کله یک آفریقایی، شاهی بر مناسبات تجاری گسترده یونانی‌ها می‌باشد و مانند بیشتر دریانوردان قدیم ترجیح می‌دادند تاجایی که ممکن بود ساحل را زیر نظر داشته باشند.

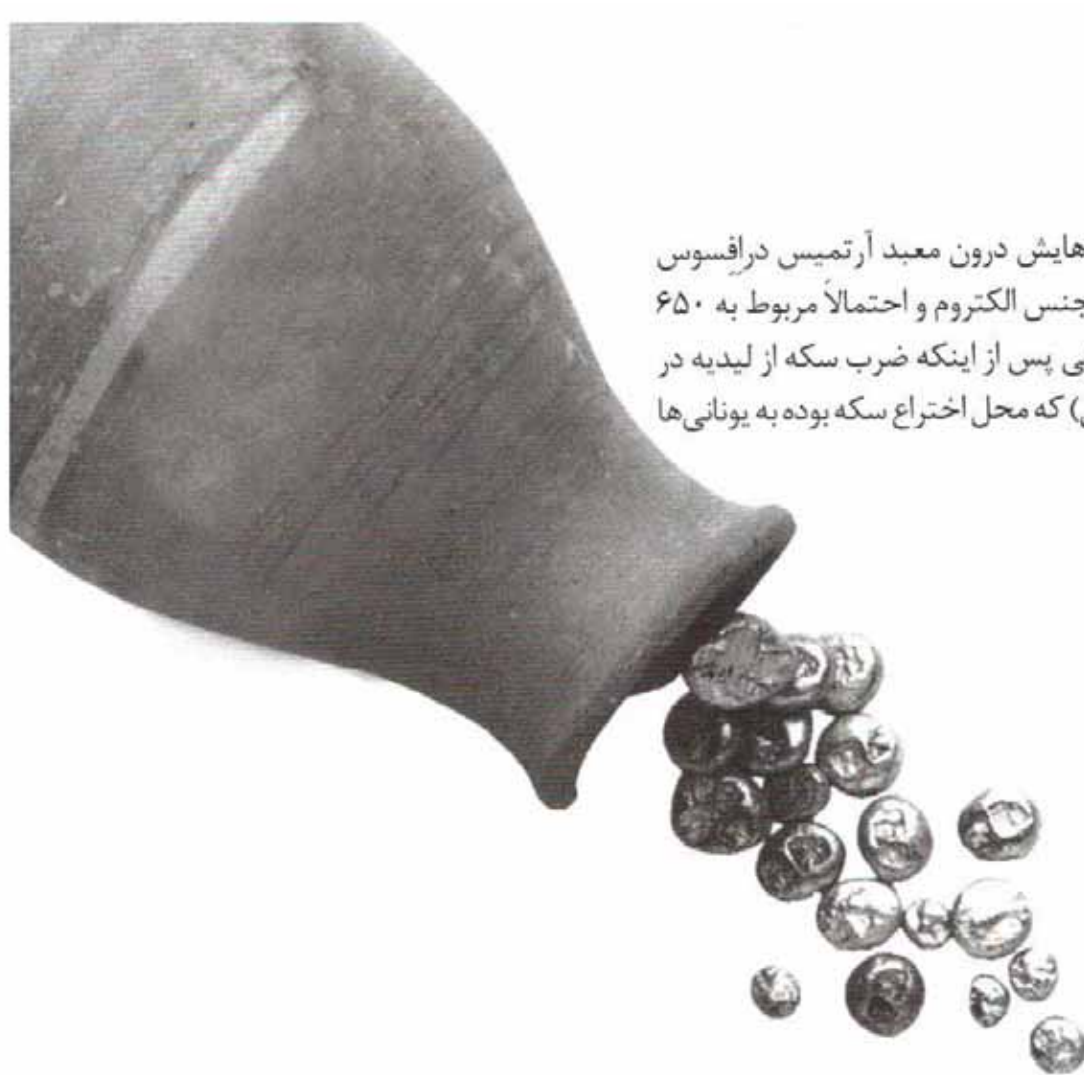
کسب و کارهای مربوط به ماهی

امروزه نیز همچون دوران باستان، ماهیگیری وسیله گذران زندگی بسیاری یونانی‌هاست. ماهیگیر جزیره میکونوس سرگرم تعمیر تور خود می‌باشد.

گنجینه معبد

این تنگ گلی همراه سکه‌هایش درون معبد آرتیمیس در افسوس پیدا شده است، سکه‌ها از جنس الکتروم و احتمالاً مربوط به ۶۵۰ تا ۶۲۵ پ م می‌باشند، یعنی پس از اینکه ضرب سکه از لیدیه در آسیای صغیر (ترکیه کنونی) که محل اختراع سکه بوده به یونانی‌ها عرضه شد.

برروی این سکه هرکول نشان داده شده که در زمان کودکی مارها را خفه می‌کند.

سکه‌ای از جزیره با نقش لاک پشت

سکه‌ای که کورش، پادشاه پارس روی آن نقشه بسته است.

سه سکه

هر دولت شهر، به نشانه استقلال، سکه ویژه خود را ضرب می‌کرد و سکه‌ها ابتدا از الکتروم (آلیاژ طلا و نقره) و بعدها تنها از نقره و گاهی از طلا ساخته می‌شد. نشانه‌هایی که به زیبایی روی سکه‌ها نقش می‌شد اغلب خدایان یونان بود.

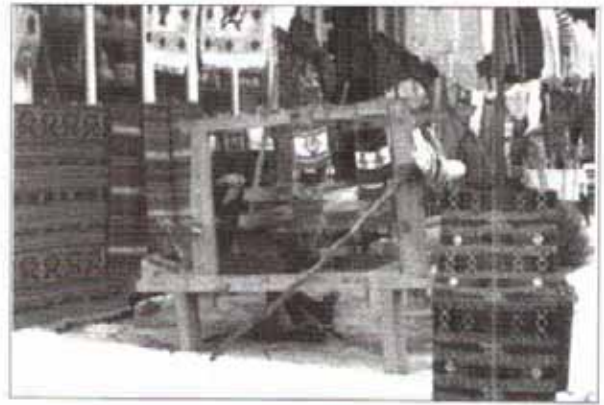

◀ پینه‌دوز

تصویر این پینه‌دوز بخشی از انتهای نقش قرمز رنگ یک جام است. او روی نوارهای چرم خم شده آنها را می‌برد و شکل می‌دهد و بالای سرش روی دیوار تعدادی چکمه، صندل و ابزار آویزان است.

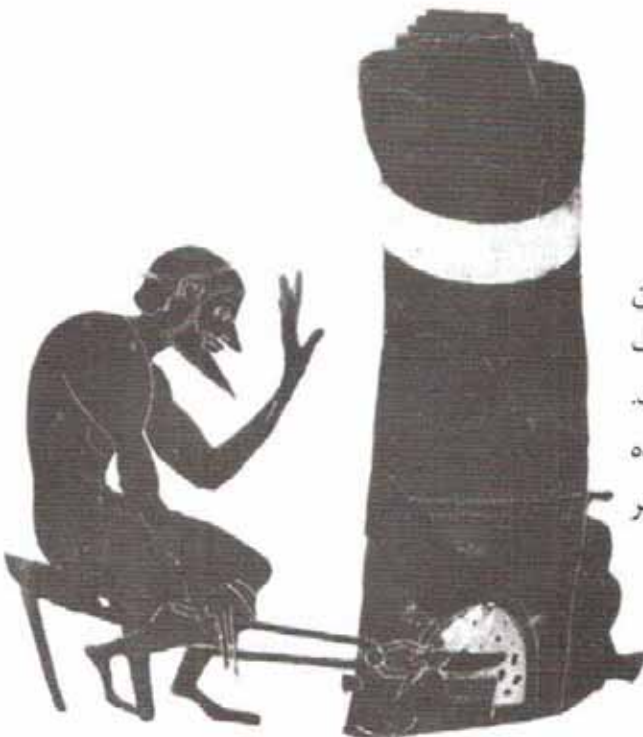
▶ دستگاه بافندگی

زنان دوران کلاسیک نیز از دستگاه‌های ایستاده بافندگی برای تولید لباس، پارچه و فرش استفاده می‌کردند. بافندگی هم کاری محترمانه و هم ضروری تلقی می‌شد.

◀ آهنگر

نقاشی روی این تنگ، آهنگری را سرگرم کار نشان می‌دهد، کوره او از جنس آجر است و با زغال سنگ می‌سوزد. برای باد زدن آن از انبان یاد استفاده می‌شد. فلزی که در کوره قرار داده می‌شد کم‌کم پایین آمده در ته کوره تشکیل گلوله‌ای می‌داد و آهنگر آن را با انبر برمی‌داشت.

◀ حیوانات بارکش

الاع همچون امروز می توانست بارهای سنگین را حمل و از راه های باریک کوهستانی عبور کند.

▶ سفالگر

سفالگری های زیبای یونانی ها معروف بود. در هر شهر قسمتی بود که سفالگران به تولید و فروش کوزه می پرداختند. بر روی این جام، سفالگر پشت چرخ سفالگری خود نشسته و با زانو سرعت آن را کنترل می کند. در قفسه بالای سرش تعدادی ظرف سفالی هست و سگ دست آموزش (که اکنون کمی آسیب دیده) در پایین کار او را تماشا می کند.

▲ ماهیگیری در اعماق

بسیاری از انواع ماهی ها در اعماق دریا به سر می برند. برای صید آنها، از کشتی های چوبی مانند این نمونه امروزی به کار می رفت. غذای دلخواه یونانی، مارماهی و ماهی نمک سود بود.

جنگ

جنگ بخشی از زندگی مردم یونان بود و دولت شهرهای یونان همیشه با یکدیگر در حال جنگ بودند. بنابراین بسیاری از مردان می‌بایستی در لشکری باشند و جنگ افزار و لوازم خود را تهیه کنند. در آتن پسرها از سن ۱۸ و ۲۰ سالگی آموزش سربازی دیده و به خدمت نظام فرا خوانده می‌شدند. در اسپارت، آموزش حتی زودتر آغاز می‌شد. رهبری سربازان آتن با ۱۰ فرمانده به نام استراتژ بود. پیاده نظام، ستون فقرات ارتش یونان بود که در ساختاری به نام فالانکیس می‌جنگیدند. سربازان فقیر در واحدهای کمکی در مقام کماندار یا فلاخن‌دار خدمت می‌کردند. ارتش دوران هلنی هنگام محاصره شهرها از منجیق، آتش‌انداز، دژکوب و پاتیل زغال و سولفور سوزان استفاده می‌کردند. آتن با استفاده از کشتی‌های جنگی پارویی از امپراطوری خود مراقبت می‌کرد که تعداد آنها در اوج قدرت آتن ۳۰۰ کشتی بود.

▶ گرفتن سپر

این نقاشی روی گلدان نشان می‌دهد که سرباز یونانی چگونه سپر به دست می‌گرفت. او دستش را از زیر یک میله آهنی رد کرده و یک دستگیره چرمی را می‌گرفت.

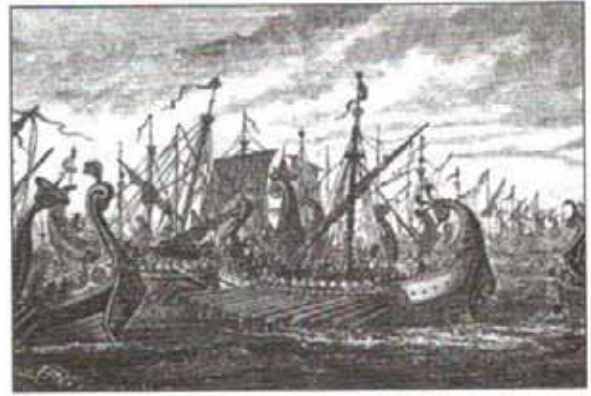
◀ حیوانات تندرو

ارابه‌های یونانی معمولاً با تندیس حیوانات تندرو تزیین می‌شدند مانند این اسب‌های برنزی که زمانی روی یک ارابه پرسرعت بوده است.

► نبرد سالامیس

نقطه عطف جنگ با پارسیان نبرد دریایی سالامیس در ساحل آتن در ۴۸۰ سال پ م بود که منجر به پیروزی یونانی‌ها بر ناوگان پارسی شد. در نتیجه این نبرد، خشایارشا پادشاه پارسی و بیشتر لشکریانش از یونان به سمت آسیا عقب نشستند.

▲ دلاور یونانی

در این نقاشی روی گلدان، یک جنگاور، زره، نیزه بلند و نیز یک سپر در دست دارد. در هنر یونانی، زره و نیزه بلند و سپر نشان از دلاوری قهرمانان داشت.

کلاهخود و محافظ بینی

زره

ساق بند

► هوپلایت

سرباز یونانی هوپلایت نامیده می‌شد. این واژه از هوپلون (به معنی پسر) گرفته شده بود. سلاح و ادوات جنگی آن قدر گران بود که تنها مردانی از خانواده‌های ثروتمند از عهده خرید آن برمی‌آمدند.

مهم ترین سلاح
بیاده نظام یونانی،
نیزه بلند بود.

کلاهخود کورنتی دارای محافظ بلند بینی و گونه بود.

کلاهخود آتیک (آتنی) محافظ بینی نداشت

▲ کلاهخود

کلاهخود سر را از ضربه، شلاق و مشت و غیره در امان نگه می‌داشت و به شکل‌های گوناگون ساخته می‌شد. بعضی جفه داشتند تا دارنده آن را جذاب‌تر و ترسناک‌تر جلوه دهند.

برآمدگی‌هایی که متناسب با عضلات سینه ساخته شده‌اند.

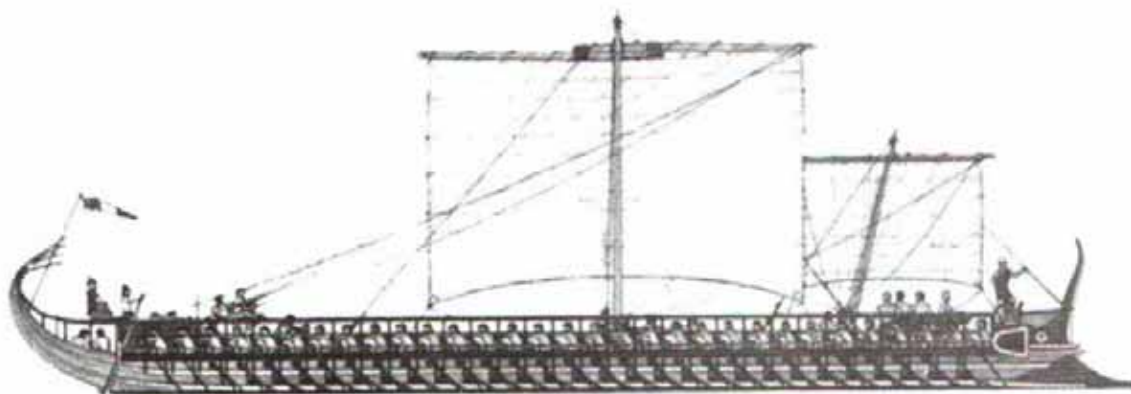
◀ زره

معمولاً زره را از برنز و طبق اندازه جنگاور می‌ساختند و از اندام‌های بالایی بدن محافظت می‌کرد. زره‌های گران‌تر برآمدگی‌هایی متناسب با عضلات بدن داشت تا ضربه را رد کند. زره از دو صفحه تشکیل می‌شد که در پهلوها به وسیله رشته چرمی به هم متصل می‌شدند. به همین دلیل ناحیه پهلوها آسیب پذیرترین بخش بدن بود.

▶ نبرد پیاده‌ها

در این نقاشی گلدانی، یک پیام‌آور، دو جنگاور یونانی را از هم سوا می‌کند.

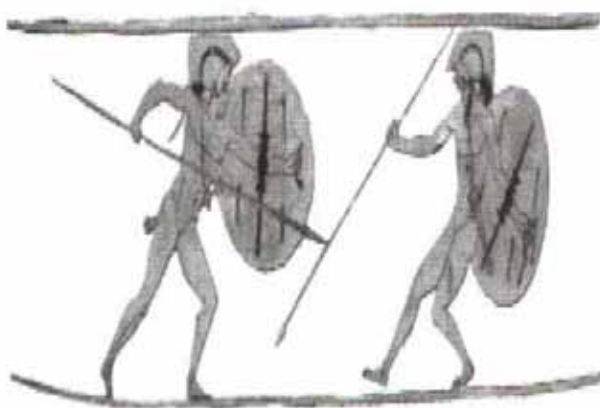

▲ کشتی جنگی

سریع‌ترین کشتی یونانی به نام تریمر، ۱۷۰ پاروزن داشت که به صورت سه ردیفه، یکی بالای دیگری در دو پهلو کشتی می‌نشستند. در سینه کشتی برجستگی خاصی بود که با فلز تقویت شده و می‌توانست کشتی دشمن را غرق کند، روی سینه نقش چشم کشیده می‌شد. در این تصویر دو بادبان دیده می‌شود، ولی اغلب کشتی‌های جنگی تنها یک بادبان داشتند که احتمالاً از نخ تهیه می‌شد و هنگام درگیری پایین آورده می‌شد.

► ساق بند

پلیت‌ها از محافظ برنزی پا به نام ساق بند برای محافظت از قسمت پایینی پا در جنگ‌ها استفاده می‌کردند. بعضی از این ساق‌بندها از همان زمان بر روی مجسمه جنگجویان بزرگ جنوب ایتالیا بسته شده‌اند.

◀ نبرد پهلوانان

این نشان روی گلدان، نبرد میان دو پهلوان جنگ تروا، و هکتور را نشان می‌دهد. نقاش به خوبی جریان خون از زخم بالای زانوی هکتور را نشان داده است. هر دو پهلوان کلاهخود و ادوات سربازان سده پنجم پ م به تن دارند.

دولت اسپارت

در سدهٔ دهم پ م در جنوب یونان، دوریایی‌ها، دولت اسپارت را با شکست دادن ساکنین بومی تشکیل دادند. دو سدهٔ بعد، اسپارت‌ها همسایه خود مسینی را شکست داده زمین‌های بسیار حاصلخیزی به دست آوردند و تبدیل به دولت ثروتمندی شدند و صنایع زیبایی را تولید می‌کردند. موسیقی و شعر نیز شکوفا شد. اسپارت‌ها بعداً شکست خورده و درگیر نبردی طولانی با مسینی‌ها شدند و در نتیجه به امور نظامی روی آورده ابرقدرت یونان و رقیب اصلی آتنی‌ها شدند. مردانی که در اسپارت زاده می‌شدند می‌باید در ارتش خدمت کنند. تمام عمرشان وقف یادگیری هنر جنگ می‌شد. پسران هفت ساله از خانواده جدا شده در سربازخانه‌ها زندگی می‌کردند. اسپارتی‌های غیرشهروند یا پریوک (آزاد) بودند یا هلوت (مرده). با اینکه آزاده‌ها حقوق شهروندی نداشتند می‌توانستند تجارت کنند و در ارتش به سر برند. برده‌ها، فرزندان ساکنان اولیهٔ منطقه بودند که در زمین‌ها کشاورزی می‌کردند یا کارهای سنگین اربابان اسپارت را انجام می‌دادند.

نبرد در بندر

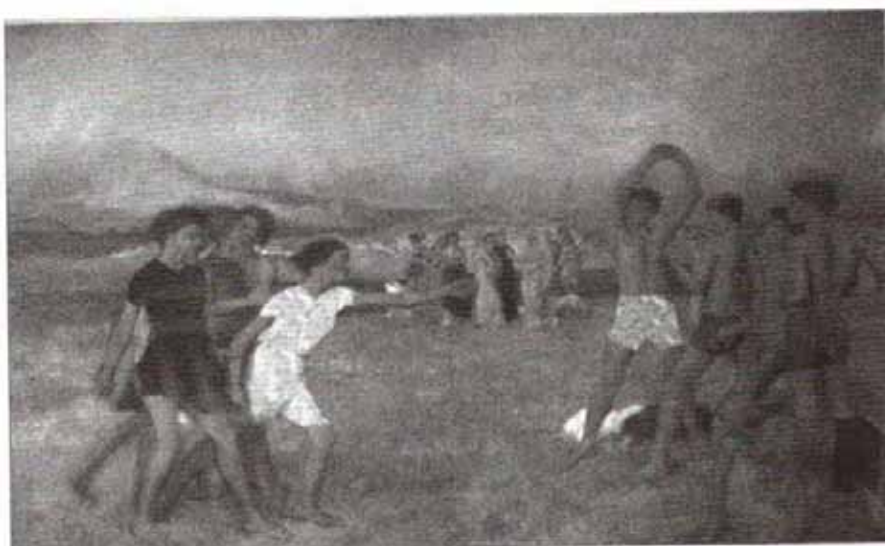
در ۶ کیلومتری ساحل جنوب غربی آتن، بندر پیرایوس واقع شده که در این کنده‌کاری در معرض محاصره کشتی‌های جنگی اسپارت در ۳۸۸ پ م قرار گرفته است.

حفاظت طبیعی

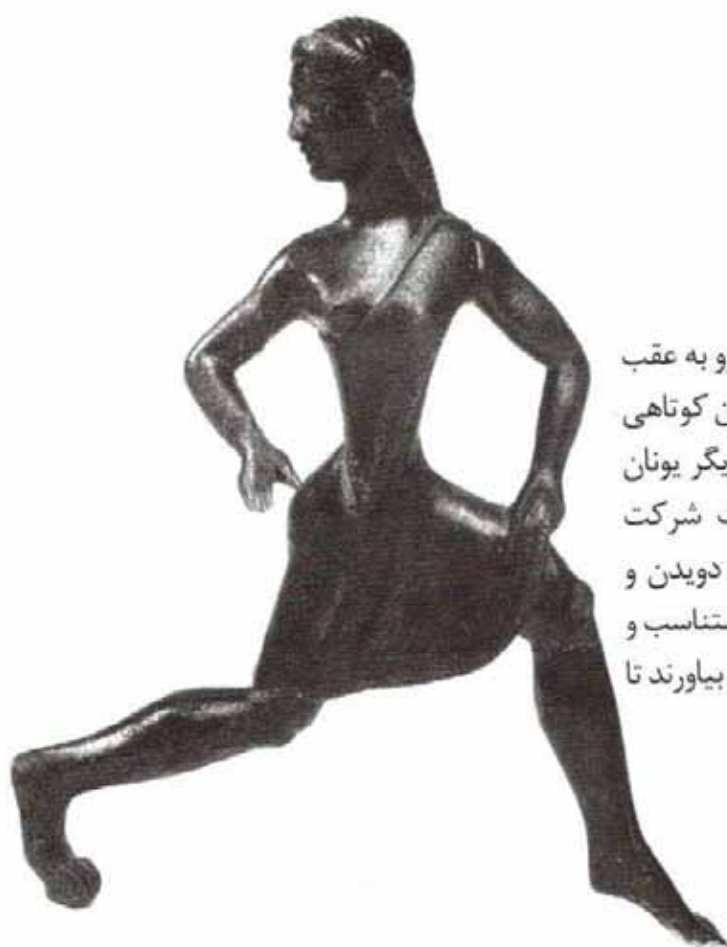
در این کنده‌کاری آلمانی سدهٔ ۱۹، محل اسپارت در دشت حاصلخیز لاکونی در جنوب یونان نشان داده شده است. دور بودنش مزیتی برای اسپارتی‌های جنگجو بود و کوه‌های بلند در شرق و شمال و غرب و دریا در جنوب، دفاع طبیعی برای آنها ایجاد کرده بود.

▲ اسپارتهای جوان

صحنه‌های مربوط به زندگی اسپارتهای ها، سوژه معروف هنرمندان سده ۱۹ بود. این نقاشی غیرعادی اثر ادگار وگا (۱۸۳۴-۱۹۱۷) نقاش امپرسیونیست، پسران و دخترانی را نشان می‌دهد که در دره رودخانه اوروت که از میان سرزمین اسپارت می‌گذرد، سرگرم تمرین هستند. این دختران، خشن‌تر از دختران دیگر شهرهای یونان به نظر می‌رسند

◀ پیشاپیش دیگران

این دختر در مسابقه دو شرکت کرده و اینک رو به عقب می‌نگرد تا بداند چقدر پیش افتاده است. او دامن کوتاهی پوشیده، کاری که هیچ دختری از شهرهای دیگر یونان جرأت انجام آن را نداشت. دخترها در جنگ شرکت نمی‌کردند، بلکه همچون بیشتر پسرها برای دویدن و کارهای بیرون خانه تربیت می‌شدند تا اندامی متناسب و قوی داشته باشند و بتوانند فرزندان سالم به دنیا بیاورند تا در آینده سربازان خوبی شوند.

هدیه‌ها

در پرستشگاه آرتمیس اورینا در کرانه‌های رود اوروت در اسپارت، هزاران تندیس پیدا شده که شامل حیواناتی چون گوزن نر، سگ و اسب و نیز خود آرتمیس می‌شوند. مجسمه‌هایی نیز از ایزد بانو آتنا با کلاهخود وجود دارد. این مجسمه‌های کوچک در پرستشگاه درست شده و به بازدیدکنندگان فروخته می‌شدند و آنها نیز مجسمه را به منظور هدیه‌ای به ایزدبانو همان‌جا می‌گذاشتند. در همین پرستشگاه، پسران اسپارت را شلاق می‌زدند تا مقاومت و تحمل آنها را به نمایش بگذارند.

آرتمیس

رژیم اسپارت

سیستم آموزشی اسپارت که مبتنی بر تناسب اندام بود در انگلستان سده ۱۹ بسیار مورد توجه بود. همچون اسپارت باستان، شاگردان مدرسه نیز به منظور شکل‌گیری شخصیت، تنبیه بدنی می‌شدند. خوشبختی که جورج کروک شانک، کاریکاتورست انگلیسی (۱۷۹۲-۱۸۷۸) در این کاریکاتور ترسیم کرده نشان از تفکر متفاوت او دارد.

◀ جنگاور اسپارت

هرودوت، مورخ یونانی نوشت که سربازان اسپارت از جمله این سرباز سده پنجم پ م همیشه هنگام رویارویی با خطر و در جنگ‌ها موهای بلند خود را شانه می‌زدند. رنگ قرمز ردای نظامی اسپارتی نشان غرور بود.

مجسمه فلوت نواز

آرتمیس

گوزن نر

جنگاور

علوم و پزشکی

یونانی‌ها به علوم علاقه داشتند و تحت تأثیر دانشمندان مصری و بابلی در زیست‌شناسی، ریاضی، ستاره‌شناسی و جغرافیای پیشرفت‌هایی کردند. در سده سوم پ م، آریستارخوس ستاره‌شناس، پیش از همه دریافت که زمین پیرامون خورشید می‌گردد و ستاره‌شناس دیگری به نام آناکساگوراس (۵۰۰ تا ۴۲۸ پ م) کشف کرد که ماه، نور خورشید را بازتاب می‌دهد. پیشرفته‌ترین آثار علمی مربوط به دوره هلنی است. بخش مهمی از فعالیت علمی یونان در پزشکی بود. به باور یونانی‌ها، بیماری، مجازاتی است که خدایان برای بشر می‌فرستند. پرستشگاه‌های خدای پزشکی، آسکلیپوس، در همه مناطق سرزمین یونان باستان، از جمله معروف‌ترین آنها در اپیدور بود. بیماران زیادی شب را در معبد سپری می‌کردند، زیرا معتقد بودند آسکلیپوس به خواب آنها آمده و داروی گیاهی، رژیم غذایی و نرمش برایشان تجویز خواهد کرد. صبح روز بعد، روحانیون درمان را انجام داده و آنها شفا یافته بیرون می‌رفتند. یونانی‌ها برای انواع بیماری‌ها، درمان داشتند و درمان‌ها مبتنی بر تحقیقات عملی و دستاورد مکتب آسکلیپاد بوده و توسط هیپوکرات (۴۶۰-۳۷۷ پ م)، بنیانگذار پزشکی امروز، انجام می‌شده است.

محاسبات

در این کنده‌کاری مربوط به مارگاریتا فیلسوفیکا در ۱۴۹۶، فیلسوفی رومی با نام بوتیوس (۵۲۴-۴۸۰ میلادی) در حال انجام محاسبات ریاضی همراه با فیثاغورث، ریاضی‌دان یونانی، که سرگرم کار با چرتکه است دیده می‌شوند. زنی که در مرکز دیده می‌شود احتمالاً ایزدبانوی یادگیری است.

▶ آشلیپاد

آشلیپاد، پزشک مشهور یونانی، در سده نخست پ. م. دانشمند عرصه پزشکی نظری و عملی معتقد بود بعضی از نوشیدنی‌ها و رفتار نیک بالینی به بهبود بیمار کمک می‌کند، بنابراین در میان بیماران بسیار مشهور بود.

دستگاه آنتی کیترا

وسایل داخلی دستگاه روبرو، یک صفحه برنجی بوده و یک شاخص که موقعیت اجرام آسمانی را نشان می‌داد.

قسمت‌های مختلف دستگاه، به رنگ‌های گوناگون و بعضی به هم چسبیده‌اند.

▲ دستگاه آنتی کیترا

این دستگاه در دکل یک کشتی غرق شده در ۸۲ سال پ. م در ساحل جزیره یونانی آنتی کیترا پیدا شده، جنس آن از برنز، به بلندی ۳۳ سانتیمتر، به اندازه یک جعبه کفش بود و از آغاز یک کلاف چوبی داشته است و پیچیدگی این دستگاه ساعت مانند که بیش از ۳۰ دنده داشته متخصصین را شگفت زده کرد. بررسی عکس‌های رادیوگرافی از قسمت‌های رنگی آن روشن ساخت که احتمالاً این دستگاه، نمونه اولیه «کامپیوتر» بوده است. تاریخ را به وسیله هندلی وارد آن کرده و دستگاه، موقعیت خورشید، ماه و سیارات را مشخص می‌کرد تا دریانوردان بتوانند جهت را بیابند و نیز محاسبات ستاره شناسی انجام دهند.

► معبد آشلپیوس

در این کنده کاری، مردم به تندیس آشلپیوس نزدیک می‌شوند. او بر تخت نشسته و چوبی به دست دارد که یک افعی دور آن پیچیده است. یک مار واقعی که گویی مقدس بوده و در تمام معبدهای آشلپیوس وجود دارد. ماری نیز در پای ستون در حال خزیدن است.

◀ دیدار از معبد

در این نقاشی از سده نوزدهم، اثر جان ویلیام واترهاوس (۱۸۴۹-۱۹۱۷) مادری، فرزند خود را به معبد آشلپیوس آورده و روحانیون آماده بازگو کردن خواسته‌هایشان هستند.

► سپاس

بیمارانی که آشلپیوس درمان کرده بود، اغلب برای سپاسگزاری، مدل عضو درمان شده را به عنوان هدیه به درگاه خدا تقدیم می‌کردند. روی این نقش برجسته پا، اهدایی پرستشگری به نام تیچه، نوشته‌ای خطاب به آشلپیوس کنده شده است.

▲ مدل‌های امروزی

سنت اهداء مدلی از عضو بیمار شده به منظور سپاسگزاری امروزه نیز در کلیساهای بعضی کشورها رایج است. این مدل‌های امروزی مربوط به آتن می‌باشد.

▶ هیپوکرات

پزشک معروف، در جزیره کوس به دنیا آمد. او ۵۳ کتاب علمی در رشته پزشکی نوشت که اکنون به کورپوس معروف هستند. او یاد داد که بدن انسان، مجموعه‌ای واحد است و قسمت‌های مختلف آن باید در رابطه با کل مطالعه شوند. امروزه هم پزشکان سوگند هیپوکرات را که مبنای اخلاق پزشکی است، به کار می‌برند.

◀ نشان‌ها

این نشان‌های نقره امروزی به منظور سپاسگزاری از درمان شدن به کار رفته‌اند. نقش حیوانات روی آنها بدین معنی است که حیوانات نیز به کمک این هدیه‌ها می‌توانند، درمان شوند.

مرگ، و زندگی پس از آن

زندگی بسیار دشوار دوران باستان سبب مرگ زود هنگام بیشتر مردم می‌شد. مردان جوان در نبرد و زنان جوان در هنگام تولد فرزند می‌مردند. یونانی‌ها به نوعی به زندگی پس از مرگ معتقد یا امیدوار بودند گرچه در این باره اعتقادات مختلفی وجود داشت. عموماً می‌پنداشتند حکومت مردگان در زیرزمین برقرار می‌شود و بنابراین بسیاری از مردم جسد را دفن می‌کردند. ولی گاهی جنازه‌ها در خرمن آتش سوزانده می‌شد. گاهی روح را به صورت انسان کوچک بالدار می‌نشان می‌دادند و برخی یونانی‌ها معتقد بودند روح از بدن گریخته و در آسمان به صورت ستاره درمی‌آید و در انتظار تولد دوباره در بدنی جدید می‌ماند. خدایانی چون دیونیس که همچون گیاه رز - که او پشتیبانی‌اش می‌کند - هر ساله می‌میرد و دوباره متولد می‌شود به مردم امید زندگی دوباره می‌داد. دمیتر، ایزدبانوی ذرت، که دخترش پرسفونه توسط هادس، خدای عالم مردگان، ربوده شد، دخترش را در بخشی از سال (بهار و تابستان) مطالبه می‌کرد. درون قبرها با تصاویری از جشن‌ها و چیزهای مورد علاقهٔ مردگان تزیین و غذا در قبر مردم گذاشته می‌شد. تا مردم در زندگی پس از مرگ شادمان باشند.

▶ تنگ خداحافظی

هدایای مردگان شامل تنگ‌های دهان باریک معروف به، کلیتو، می‌شد که حاوی روغنی برای تدفین جسد بود و روی آنها نقاشی‌هایی از صحنهٔ خداحافظی با ظرافت کشیده می‌شد. این جنگجوی مرده، احتمالاً قربانی یکی از جنگ‌های فراوان سدهٔ پنجم پ م است. یونان، کلاه خودش را از زنی دریافت می‌کند و غازی که در پای آن‌هاست، یعنی پرندهٔ آفرودیت، کنایه از رابطهٔ آنهاست.

▲ غواص

این نقاشی شاد در درون یک تابوت سنگی در پوزیدونیه، شهری یونانی نشین در جنوب ایتالیا که سپس پاستوم نام گرفت پیدا شد و احتمالاً نشان جهش مرده به دنیای ناشناخته است.

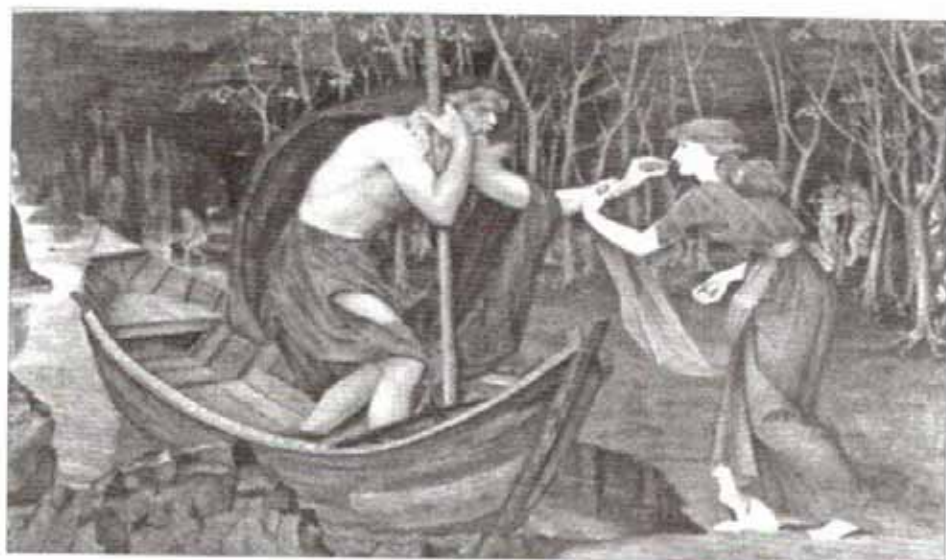
◀ پادشاه جهان مردگان

ژئوس بر زمین و آسمان و پوزیدون بر دریا حکومت می‌کرد. برادر سوم، هادس، پادشاه جهان مردگان و نام دیگرش، «بود» نام هادس برای جهان پس از مرگ به کار می‌رود.

▶ راه ورود هادس

به باور مردم باستان نقاط خاصی ممکن بود راه ورود به جهان پس از مرگ باشد. بسیاری یونانی‌ها نزدیک سولفاتارا در جنوب ایتالیا ساکن شدند، جایی که دریاچه گوگرد و آتش، آن را نخستین مکان ورود به جهان پس از مرگ به نظر می‌رساند.

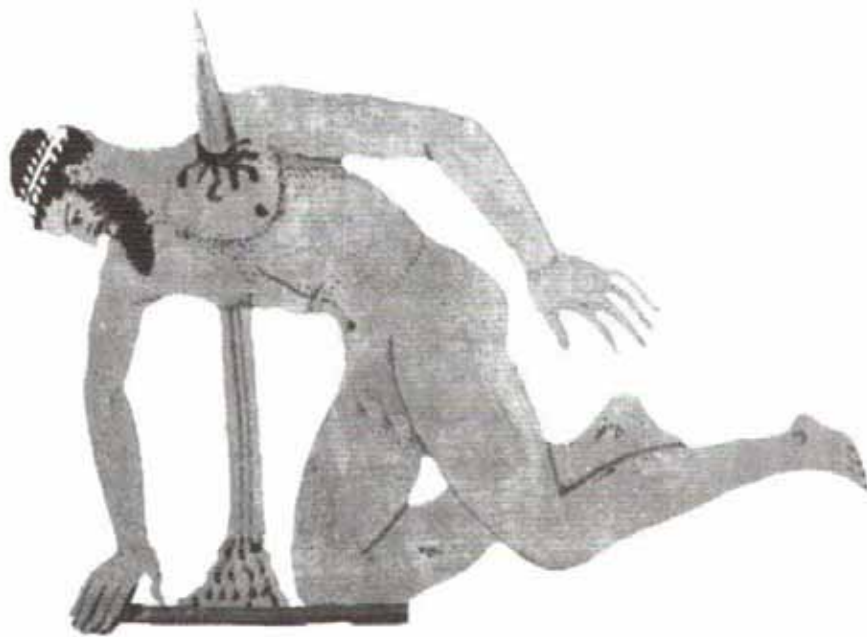
▲ مزد ناخدا

شارون ناخدای بی‌رحمی بود که مردم را از طریق آب‌های سیاه رود استیکس به حکومت دنیای مردگان می‌برد. در این نقاشی اثر جان استانهوپ جهان مردگان مکان تاریکی با زمزمه‌نیزارها و درختان باریک است که ارواح در میان‌شان راه به سمت رودخانه می‌جویند. هزینه سفر با کرجی شارون یک سکه یونانی بود که گاهی خانواده شخص مرده، روی جسد می‌گذاشتند.

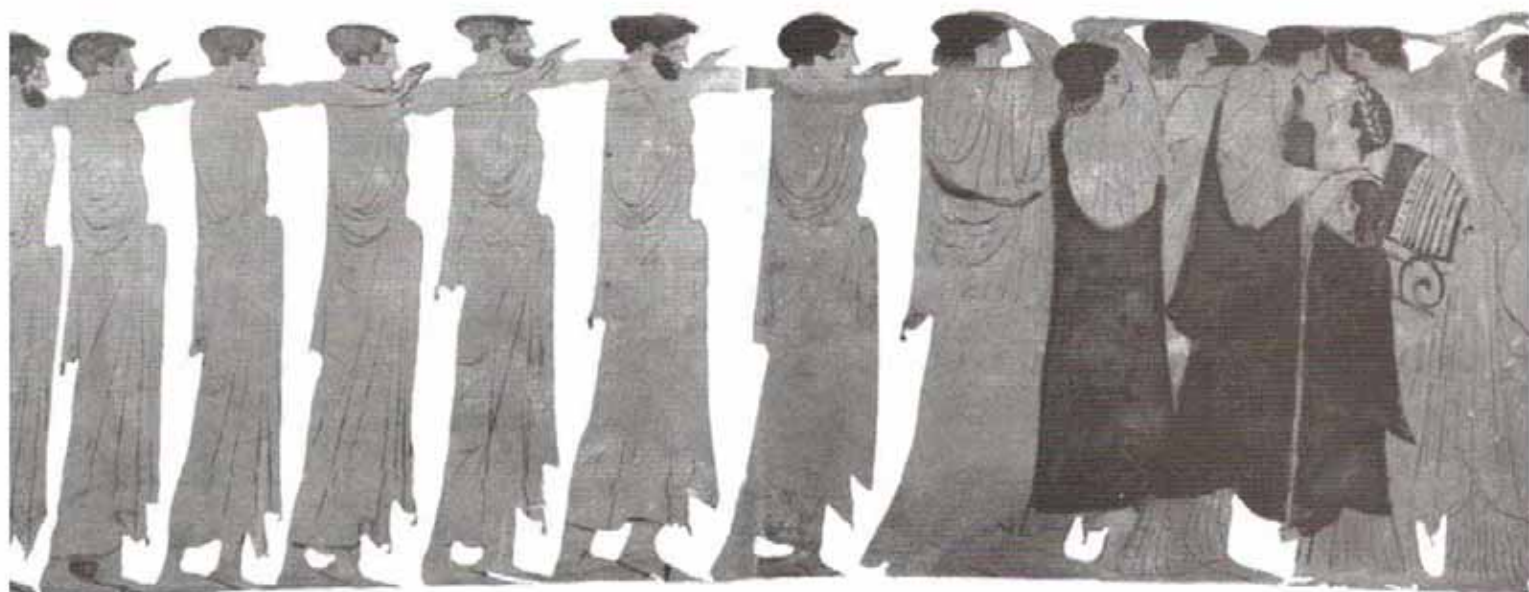
► سنگ قبر

در دوره‌های خاصی در آتن، سنگ قبر از مرمر تراشیده و با رنگ‌های درخشان نقاشی شده و بر روی قبر قرار داده می‌شد. در بالای کنده‌کاری، خطوط مورب بام مانند، نشانه معبد است. شخص مرده، زانتیوپس روی یک صندلی منحنی زیبا نشسته و بچه‌هایش در مقیاس کوچک‌تر در کنار او دیده می‌شوند.

▲ مرگ پیش از بدن‌امی

پس از مرگ، ازاکس، جنگاور بزرگ، که نتوانست قهرمان مبارزه یونانی‌ها در تروا شود این ننگ را تحمل نکرده و خود را روی شمشیر انداخت و کشت. این حادثه معروف جنگ تروا اغلب روی کوزه‌های نقاشی شده و نیز سوژه نمایشنامه‌ای از سوفوکل می‌باشد.

▲ صف عزاداران

مراسم عزای یونانی، بسیار غم‌انگیز بود. جسد در فضای باز روی بستری قرار داده می‌شد به طوری که پاهایش رو به در باشد تا اطمینان حاصل شود که روح خارج خواهد شد. تاج گلی روی سر او قرار گرفته و گروه نوحه خوانان با لباس سیاه جنازه را بدرقه می‌کردند. زنان، گیس بلند خود را به نشانه اندوه بریده و دستهای از آن‌را به شخص مرده می‌دادند. همچنین به گونه خود چنگ می‌زدند تا خون جاری شود.

اسکندر و دوره هلنی

در سدهٔ چهارم پ م. پادشاه قدرتمندی به نام فیلیپ دوم، مقدونیه را در شمال به قدرتمندترین دولت یونانی تبدیل کرد. پس از قتل او در ۳۳۶ پ م پسر ۲۰ ساله اش اسکندر که نظامی نابغه ای بود قدرت را به دست گرفت. او که به حکومت بر یونان قانع نبود، در ۳۳۴ پ م به سرزمین پارس حمله کرد و سپس به سمت آسیای صغیر، مصر، افغانستان و هندوستان تاخت. شهرهای جدیدی تأسیس کرد مانند اسکندریه در مصر و آن گاه فرهنگ یونان را در منطقهٔ وسیعی توسعه داد. او که به اسکندر کبیر معروف شد، قصد ایجاد امپراطوری عظیمی را با کشورهای شناخته شدهٔ آن زمان داشت. مرگ او بر اثر تب شدید در سال ۳۲۳ پ م به این بلند پروازی پایان داد و امپراطوری پهنورش میان بزرگان سپاه که با یکدیگر به جنگ درآمده بودند، تقسیم شد. فاصلهٔ زمان مرگ او تا سال ۳۰ پ م به دوران هلنی معروف شد که از واژهٔ هلن به معنی یونان گرفته شده است. حکومت‌های دوران هلنی بسیاری از جنبه‌های حیات یونان را حفظ کردند، ولی سرانجام با ظهور امپراطوری روم فروپاشیدند.

خرابه‌های پرگامون

نقشهٔ شهر

پرگامون یک شهر هلنی در آسیای صغیر، اساس قدرت خاندان ثروتمند آتالید بود. خرابه‌های معبدها و ساختمان‌های مجلل دیگر هنوز بر تراس‌های کنده شده در شیب کوهستان دیده می‌شود. مردم پرگامون حتماً از مناظر دلپذیر اطراف شهر لذت می‌بردند.

تاج اروس

لشکریان اسکندر مقدار زیادی از طلاهای پارسیان را تصاحب کردند. بنابراین و در میان اشراف، طلا و جواهر بسیار متداول شد. دیهیم‌های پیچیده و پرزرق و برق و بسیار شبیه تاج‌های امروزی به دست آمده‌اند. بر پیشانی این تاج دیدنی، طرح کوچکی از اروس، نماد عشق دیده می‌شود که تنگی در دست دارد.

اروس نماد عشق

مرد و سگش

روی این انگشتری زیبای دوره هلنی، چوپانی به همراه سگ و چوبدستی‌اش نقش بسته است.

آفرودیت

مجسمه‌های سفالی آفرودیت، ایزدبانوی عشق و زیبایی، در دوران هلنی مشهور بودند. که همیشه روبانی به موها بسته و گاهی نیز خم شده تا صندل خود را ببندند. نام رومی این مجسمه ونوس است.

حفاری در افسوس

افسوس شهر پرجمعیتی بر ساحل آسیای صغیر بود، جایی که یونانی‌ها در کنار بسیاری ملیت‌های دیگر می‌زیستند. شهر و معبد مشهورش به ایزدبانو آرتمیس اختصاص داشت که در دوره هلنی و در سراسر قلمرو روم شکوفا بود.

▲ امپراطوری اسکندر

اسکندر نه تنها می خواست یک امپراطوری به پا کند، بلکه می خواست پایدار باشد. برای جلوگیری از شورش و حمله ملت های مغلوب، مستعمرات زیادی ایجاد کرد که سربازان پیشین او که پیرو شیوه زندگی یونانی بودند در آنها ساکن شدند. به طور کلی او به ملت های مغلوب احترام می گذاشت و افرادش را تشویق می کرد با زنان شرقی ازدواج کنند. کشورگشایی های او در هندوستان به پایان رسید، زیرا افرادش دیگر حاضر به جنگیدن نبودند.

▲ ریچارد برتون

در ۱۹۵۶ در فیلم اسکندر کبیر

▶ دیوار آتش

اسکندر در ۳۲۷ پ م وارد هند شد و پوروس، حاکم محلی را شکست داد، اما وقتی افرادش از پیشروی به سمت شرق خودداری کردند، از جنوب رود ایندوس به سمت دریا شتافت. شهرت اسکندر افسانه ای شد. در این نقاشی هندی، او سرگرم ساختن دیوارهای دفاعی با آتش است.

▶ حمله با خرطوم

بر روی این سکه، اسکندر سوار بر اسب به دو جنگجوی هندی پیل سوار حمله می‌کند. گفته می‌شود این سکه در بابل در ۳۲۳ سال پ م ضرب شده باشد.

◀ شکست داریوش

اسکندر سرانجام در ۳۳۱ پ م داریوش سوم پادشاه پارسی را در نبردی خونین و طولانی در گواگاملا در بین‌النهرین (آسیای جنوب غربی) شکست داد. داریوش گریخت و اسکندر خود را پادشاه آسیا نامید. در این کنده کاری، او سوار بر اسب بی‌باکانه حمله می‌کند.

▲ خانواده داریوش

هنرمند ایتالیایی پائولو و رونیز (۱۵۸۸-۱۵۲۸) در تابلوهای نقاشی خود تسلیم خانواده داریوش به اسکندر را ترسیم کرده در حالی که همه افراد لباس‌های قرن ۱۶ به تن دارند.

آیا می دانید؟

حقایق شگفت‌انگیز

دروازه شیر، میسین، در سده ۱۳ پ م بنا شد.

میسینی‌های پیش از تاریخ دیوارهای سنگی عظیمی به دور دژهای خود می‌ساختند که بعضی ۱۴ متر عرض داشتند.

نسبت‌های متمایز و حالت یک پا به سمت جلو در کوروها (مجسمه برهنه مردان در معبد) از مجسمه‌های مصر باستان اقتباس شده و اندازه‌های غیرطبیعی آنها بیشتر جنبه تزیینی دارد.

بردگان در اقتصاد یونان باستان اهمیت بسیاری داشتند. بعضی زندگی سختی داشتند، ولی بسیاری از آنها مورد احترام قرار گرفته، تربیت می‌شدند. آنهایی که هنگام تسلط رومیان به اسارت درآمدند، موقعیت‌های خوبی چون معلمی و پزشکی به‌دست آوردند.

تماشاخانه‌های یونانی با صندلی‌های پلکانی از نظر نور و صدا بسیار جالب بودند. به دلیل اینکه یونانی‌ها دانش مهندسی کافی برای ساختن بناهای بلند مرتبه با زیربنایی مستحکم را نداشتند، آنها را در شیب طبیعی کوه می‌ساختند.

ارشمیدس، دانشمند و ریاضیدان افسانه‌ای در ۲۱۲ پ م در جنگ با رومیان هنگام تسخیر یونان که تا ۱۴۶ پ م به طول انجامید، کشته شد.

به باور مردم یونان، پان، خدای مزارع، چوپانان و جنگل‌ها، چنان صدایی داشت که حیوانات را از ترس زمین‌گیر می‌کرد، دشمن را از پیشروی باز می‌داشت و دیوارها را فرو می‌ریخت. واژه پانیک (ترس) از نام او گرفته شده است.

ستون‌های صاف و کشیده معبد پانتئون از قسمت میانی کمی به طرف داخل انحنا دارند تا اثرات پرسپکتیو را - که از نظر بصری خطوط راست و ردیف‌های دقیق را کج نشان می‌دهد - خنثی کنند. به همین دلیل کتیبه پارتئون در بالا برجستگی‌های عمیق‌تری دارد و پی و پله‌های بنا در وسط به طور نامحسوسی بلندتر از کناره‌ها می‌باشند.

در ساخت معبد‌های یونان ساروج به کار نمی‌رفت، بلوک‌های سنگ روی هم قرار گرفته با بست و میخ فلزی حفظ می‌شدند.

یونانی‌های باستان سنت ساختن و تزیین سفال را بنا نهادند که بیش از ۱۰۰۰ سال ادامه یافت. ساخت بعضی از اشیاء آنها مانند جام و بطری به نظر ما عجیب است، زیرا به‌خاطر قاعده منحنی یا نوک تیز روی سطح صاف قرار نمی‌گیرند. اما تنگ‌های گرد و کوزه‌های نگهداری مواد، تقریباً شبیه محصولاتی است که در آشپزخانه‌های امروزی یافت می‌شوند.

در نظر یونانی‌های باستان به ویژه در دوره هلنی (۳۲۳ تا حدود ۳۰ پ م) رنگ خیلی مهم بود. در واقع بسیاری از مجسمه‌های مرمری را که مربوط به آن دوران می‌دانیم زمانی رنگ آمیزی درخشانی داشته‌اند.

اسب اسکندر کبیر، بوسفالوس، در سن ۱۲ سالگی به او هدیه شد. بزرگسالان قدرت مهار این اسب را نداشتند، ولی اسکندر متوجه شد او از سایه خود می‌ترسد بنابراین با چرخاندن

سرش به سمت خورشید، او را آرام کرد.

سربازان مقدونی درنبرد با آرایش به‌نام فالاتکس صف می‌بستند، به‌طوری که چسبیده به هم سپرها را در کنار هم قرار می‌دادند و واحد قدرتمندی به‌وجود آورده خطوط دشمن را می‌شکافتند.

خدای یونانی، پان، هنگام نواختن لیر

در سده پنجم پ م یونانی‌ها کاشی تصویری اختراع کرده‌ان برای تزیین کف زمین باصحنه‌های زیبای اساطیری استفاده می‌کردند. نخستین کاشی‌ها از سنگ ریزه‌های رنگی درست شدند ولی سپس به‌جای آن از قطعات مکعبی شیشه، سنگ یا مرمر به‌نام ترا استفاده کردند که امکان ریزه‌کاری زیبا و تنوع رنگ بیشتری را ایجاد می‌کرد.

اسکندر و اسبش

رکوردرسکنان

نخستین کبیرها

جنگاور یونانی، اسکندر مقدونی (۳۵۶-۳۲۳ پ.م) پس از کوروش کبیر نخستین رهبری بود که عنوان کبیر گرفت. در زندگی کوتاه خود ۷۰ شهر بنا نهاد که چند نای آنها پس از مرگش به اسکندریه معروف شدند.

نخستین آموزه‌ها

ارسطو، یکی از شاگردان افلاطون، در آتن (تالار سخنرانی و بحث) را بنا نهاد که در آنجا رشته‌های گوناگونی چون زیست‌شناسی و اخلاق تدریس می‌شد به‌واسطه این مؤسسه، آتن به نخستین شهر دانشگاهی جهان بدل شد.

نخستین تماشاخانه سنگی

نخستین تماشاخانه سنگی جهان و محل پیدایش تراژدی یونانی، تماشاخانه ۱۱ دیونیس بود که در سخره جنوبی روبروی آکروپولیس کنده شده بود. بقایای نمونه احیاء شده و بازطراحی شده رومی آن هنوز پابرجاست.

نخستین رکوردها

مورخین یونانی، رویدادهای بازی‌های المپیک را ثبت کرده‌اند براساس آنها، نخستین بازی‌ها که در ۷۷۶ پ.م برگزار شده و نام از پرستشگاه و المپیلاد در شبه جزیره پلوپونز، محل برگزاری آنها گرفته است. تنها یک رشته آن دو سرعت مردان با دوندگان محلی بوده است. بعداً رقابت‌های دیگری چون کشتی، مشت‌زنی، پرس، پرتاب نیزه و سوارکاری به مسابقات افزوده و بازی‌ها به روی مردم بخش‌های دیگر یونان گشوده شد.

معبد آپولو در دلفی

از دست دادند، ولی ۶۰۰۰ نفر از پارسیان را کشتند. خبر این پیروزی توسط دونده‌ای با جنگ‌افزار کامل به آتن که فاصله‌اش ۴۱ کیلومتر بود فرستاده شد و او سپس در گذشته، و این عمل قهرمانانه مبنای ماراتون امروزی است.

چرا معماری کلاسیک یونان مورد تحسین گسترده دارد؟

ساختمان‌های دولتی و مذهبی یونان باستان ویژگی طراحی و ساخته شده‌اند که شکل و تناسب واقعی را مجسم کنند. میزان موفقیت آفرینندگان این آثار در این حقیقت نهفته که سبک کلاسیک هنوز رایج است، از مد نیفتاده و اغلب حس زیباشناسی را برمی‌انگیزد. نمونه‌های عالی از این نوع بناها در فرانسه پس از انقلاب، انگلستان سده هجدهم، ایالات متحده تازه تأسیس و آتن سده نوزدهم ساخته شد و معماری نوکلاسیک کاملاً بر ساختمان‌سازی عمومی غالب شد.

مردان برهنه شرکت کننده در مسابقات زنان املاً در بازی‌ها شرکت نمی‌کردند.

تزیین، روی جام برنده بازی‌های پاناتن در آتن

Q وقتی یونانی‌ها با معبد آپولو در دلفی مشورت می‌کردند چه اتفاقی می‌افتاد؟

A آنهایی که به راز و نیاز در معبد می‌پرداختند بایستی حیوانی به قربانگاه می‌بردند سپس شخص حاجتمند به حضور زن روحانی برده شده و سؤال خود را از او می‌پرسید. زن روحانی در حالی که غرق تفکر بود به سؤالات به روشنی پاسخ می‌گفت. این پاسخ‌ها سپس به شکل منظوم درآمد و به این ترتیب پاسخ‌های شگفت‌انگیز معبد دلفی، سبب شهرت آن شد.

Q چرا دلفی مکانی مقدس به حساب می‌آمد؟

A بنا بر افسانه‌ها، خدای زئوس دو عقاب از دو سوی زمین آزاد کرد که بر فراز دلفی به هم رسیدند و آنجا مرکز زمین و محل مقدس شد. آن نقطه با سنگ ۳، که نمونه هلنی آن در موزه دلفی وجود دارد نشان‌گذاری شد. به اعتقاد مردم یونان، آپولو خدای جوان در دلفی زندگی می‌کرد، به همین دلیل از پایان سده هشتم پ.م مردم برای اندرز گرفتن به این مکان می‌آمدند.

Q ریشه درام سنتی یونانی از کجاست؟

A روم سنتی در سده ششم پ.م از نقش آفرینی‌های آیینی در جشنواره دیونیس، خدای شادی آغاز شد. ابتدا شرکت‌کنندگان به صورت گروهی می‌رقصیدند و اغلب لباسی با طرح حیوانات می‌پوشیدند. سپس هنرپیشگانی صورتک زده با ظاهری میالعه‌آمیز به رقصندگان می‌پیوستند، به طوری که تماشاگران از هر نقطه بتوانند آنها را ببینند. نخستین نمایش‌های معمول، تراژدی‌هایی به صورت ایزود (چند قطعه) با استفاده از شعرهای اساطیری و حماسی بودند و به صورت سه تایی توسط یک نفر نوشته می‌شدند. نمایش کمندی از حدود ۴۸۰ پ.م در یونان معمول شد.

سنت دو ماراتون از کجا آغاز شد؟

Q در ۴۹۰ پ.م یونانی‌ها مورد حمله داریوش پادشاه پارسی که کشتی‌های جنگی‌اش در خلیج ماراتون پهلو گرفته بودند قرار گرفتند. با وجود اینکه تعداد یونانی‌ها کمتر بود موفق شدند آنها را محاصره کرده و به سمت دریا عقب برانند. در حالی که ۱۹۲ نفر

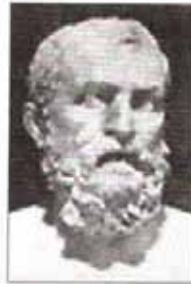
شخصیت‌های معروف

هیچ فرهنگی به اندازه فرهنگ یونان باستان بر تمدن غربی تأثیر نداشته است. در طی چند سال، سرزمین گرمسیر بین دریاهای مدیترانه، اژه و ایونیه مجموعه بی‌نظیری از سیاستمداران، نویسندگان و هنرمندان، دانشمندان و اندیشمندان بزرگ را به جهان عرضه کرد که نظرات و ابتکاراتشان هنوز ارزش والایی دارند.

سیاستمداران

سولون

قانونگذار و قاضی آتنی در سده هفتم و ششم پ م که اصلاحات قانونی، اقتصادی و سیاسی‌اش آغازگر تولد دموکراسی شد.

تمیستوکل

رهبر آتن و آفریننده ناوگان قدرتمندی که در نبرد سالامیس در ۴۸۰ پ م بر پارسیان غلبه کرد.

اسکندر کبیر

اسکندر، فرزند فیلیپ دوم پادشاه مقدونیه، در ۳۵۶ پ م و شاگرد ارسطو، امپراطوری یونان را تا پارس، آسیای صغیر، مصر، افغانستان و هندوستان ادامه داد و در سن ۳۳ سالگی درگذشت.

پریکلس

ژنرال قدرتمند و رهبر دمکرات بزرگ آتنی‌ها در سده پنجم پ م، با فرهنگ و فسادناپذیر بود و ساختمان‌های دولتی بسیاری از جمله اکروپولیس را طراحی کرد.

نویسندگان و هنرمندان

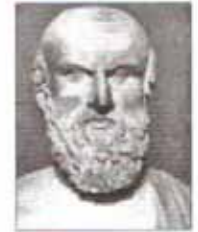
فیدیاس

مشهورترین هنرپیشه جهان باستان (مرگ در حدود ۴۳۲ پ م) به خاطر ساخت دو مجسمه عظیم از آتنا و زئوس در زمان خود شهرت یافت، ولی هیچ کدام از آنها موجود نیست. امروزه بیشتر به خاطر کننده کاری‌های پارتئون که نقش طراحی و نظارت را داشت، شهرت دارد.

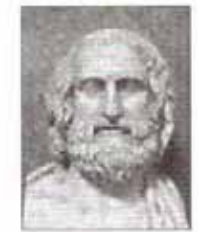
آسیلوس

یکی از سه نمایشنامه نویس (همراه با اوریپید و سوفوکل) مسلط بر نمایشنامه های درام آتن در سده پنجم پ م، در نبرد ماراتون جنگید و حدود ۹۰ نمایشنامه از جمله عزیمت پروسته و اورست نوشته است.

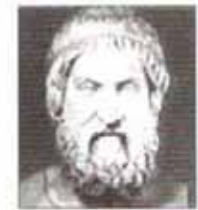
اوریپید

نمایشنامه نویس آتنی که در سده پنجم پ م تراژدی‌های بحث‌انگیز با موضوعات خیانت، قتل و بی‌عدالتی نوشت. نمایشنامه‌های مدیا و آکلئیس از او به جا مانده است.

سوفوکل

شاعر و نمایشنامه‌نویس آتنی سده پنجم پ م که به خاطر آثار قوی‌اش چون آژاکس و آنتیگونه معروف است.

سایفو

شاعره پرشور و نغمه‌سرا، رهبر گروهی از نویسندگان زن در جزیره سبوس در سده هفتم پ م بود که بیشتر در مورد خانواده و دوستان می‌نوشت.

میرون

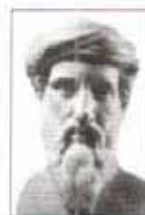
بیکر تراش آتنی سده پنجم پ م که بیشتر آثارش از بین رفته‌اند و امروزه بیشتر به خاطر مجسمه برنزی پرتاب کننده دیسک، معروف است که تنها نسخه‌های رومی آن باقی مانده است.

پرتاب کننده
دیسک (همچنین
معروف به
دیسکوبولوس)

این نمونه رومی از مرمر ساخته شده است

اندیشمندان

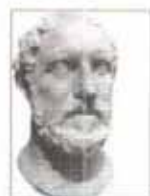
فیثاغورث

فیلسوف و ریاضیدان سده ششم پ م که معتقد بود رازهای هستی در ریاضیات نهفته است.

هرودوت

مورخ سده پنجم پ م معروف به پدر تاریخ، نخستین ثبت رویدادهای تاریخی چون جنگ یونانی‌ها با پارسیان از اوست.

توسیدید

مورخ دیگر سده پنجم پ م، جنگ میان آتنی‌ها و اسپارتی‌ها در پلوپونز را همراه با تحلیل و به‌طور مستند شرح داد.

افلاطون

شاگرد سقراط که گفتگوهای او را به رشته تحریر درآورد و یک آکادمی در آتن به‌پا کرد. افلاطون نیز معتقد به گفت‌وگو بود و دو رساله معروف به‌نام جمهوری و قوانین نوشت. افلاطون و یکی از بزرگ‌ترین نویسندگان نثر یونان بود.

ارسطو

شاگرد افلاطون در سده چهارم پ م و بنیانگذار لسیوم (تالار سخنرانی و بحث) بود استعداد برجسته‌ای برای مشاهده علمی داشت و یکی از ارزشمندترین ارثیه‌های وی رساله‌ای در اخلاق است.

اپیکور

فیلسوف یونانی در سده چهارم و سوم پ م، یاد داد که بالاترین نیکی شادی ناب انسانی است و تشویق به پیگیری مسئولانه آن می‌کرد. نویسنده رساله ۳۷ جلدی به‌نام درباره طبیعت بود و مدرسه فلسفه اپیکوری را بنیاد نهاد.

سقراط

اندیشمند مشهور سده پنجم پ م که هیچ اثر یا نوشته‌ای نداشت، بلکه نظرات خود را به‌صورت گفت‌وگو عرضه می‌کرد. گفت‌وگوهای او - که شاگردش افلاطون آنها را نگاشته - به «دیالوگ» معروف‌اند.

دانشمندان

اناکساگورات

ستاره‌شناس سده پنجم پ م که کشف کرد ماه، نور خورشید را بازتاب می‌دهد.

آشلیاد

طبيب سده نخست پ م که در رشته پزشکی حاذق بود و دلسوزانه بیمارانش را درمان می‌کرد. همچون بعضی پزشکان امروزی از درمانی همه‌جانبه و غیرتهاجمی (برای درمان، تمام بدن را معالجه می‌کرد و فقط بر عضو بیمار تمرکز نمی‌کرد) حمایت می‌کرد و چیزهایی چون ماساژ و حمام تجویز می‌کرد.

آریستارخوس

ستاره‌شناس سده سوم پ م که فهمید زمین به دور خورشید و نیز بر محور خود می‌گردد.

هیپوکرات

هیپوکرات

بنیانگذار پزشکی امروزی در سده‌های پنجم و چهارم پ م براساس استاندارد اخلاقی دقیقی که پزشکان امروزه نیز از آن به سوگند هیپوکرات یاد می‌کنند. او همچنین ضد درد بودن پوست درخت بید را کشف کرد که امروزه دانشمندان از آن اسپرین می‌گیرند.

کلاسیک‌های امروزی

سرویلیام همیلتون

دیپلمات و متخصص بریتانیایی اوایل سده نوزده در مورد هنر یونانی. مجموعه گلدان‌هایش در اختیار بریتیش میوزیوم قرار گرفت.

پیردوکوبرتن

مرد اشراف‌زاده فرانسوی که با الهام از بازی‌های المپیک یونان باستان، نخستین مسابقه دوی امروزی در آتن را در ۱۸۹۶ سازماندهی کرد.

هانیریش شلیمن

باستان‌شناس آماتور آلمانی که در ۱۸۷۰ محل تروای باستانی را نزدیک ساحل ترکیه کشف کرد. این کشف، داستان جنگ تروا در داستان‌های حماسی هومر را تقویت کرد.

کاخ کنوسوس

سر آرتور اوانز

باستان‌شناس انگلیسی که کاوش‌هایش در کنوسوس (کرت) از سال ۱۹۰۰ شواهدی به‌دست داد که تمدن مینوسی، نه افسانه که یک واقعیت تاریخی است.

بیشتر بدانیم

می‌توان گفت تقریباً همه کشورهای غربی از تأثیر یونان باستان بهره‌مند شده‌اند و بیشتر موزه‌های اروپایی بخش مهمی از فضای خود را به هنر و آثار یونانی اختصاص داده‌اند. شاید معروف‌ترین و قوی‌ترین نشانه این فرهنگ، مجموعهٔ دژ آکروپولیس در آتن با مرکز مقدسش، پارتنون، باشد. پارتنون که معبد آتنا، ایزدبانوی پشتیبان شهر آتن، می‌باشد، از سنگ مرمر سفید محلی ساخته شده و دارای آثار نقش برجسته روی کتیبه و رواق می‌باشد. از زمان ایجاد تاکنون به کلیسا، مسجد و حتی زرادخانه تبدیل شده، ولی امروزه، خرابه‌های الهام‌بخشش، جاذبهٔ پررونق توریستی و محل زیارت کسانی است که به جهان کلاسیک دلبستگی دارند.

پارتنون

پارتنون در نیمهٔ سدهٔ پنجم پ م کامل شده که طراحی و معماری آن بر عهدهٔ کالیکرات و ایکتینوس بوده و مجسمه ۱۲ متری آتنا اثر فیدیانس را در خود جای داده است. در آن زمان، کنده کاری‌های بالای سطح بیرونی ردیف ستون‌ها به رنگ آبی، قرمز و طلایی بودند.

صورتک آگاممنون

این صورتک مرده که توسط هاینریش شلیمن در میسین کشف شد، در موزه ملی باستان شناسی آتن نگهداری می‌شود. قدمت آن به حدود ۱۵۰۰ سال پ م برمی‌گردد. هم اکنون متخصصین اذعان دارند که به چهرهٔ پادشاه افسانه‌ای، آگاممنون که لشکر یونان را در نبرد تروا رهبری می‌کرد شباهت ندارد، ولی دیگر چنان به این نام شهرت یافته که تغییر آن دشوار است.

کتیبه پارتنون

کتیبه کنده‌کاری شده روی دیوار داخلی پارتنون را فیدداس - خالق تمام کنده‌کاری‌ها و مجسمه‌سازی‌های معبد - طراحی کرده که اجزاء آن متوپ نام دارد. این کتیبه نشان می‌دهد پرستشگران در جشنواره پاناتن که هر چهار سال یک بار برای بزرگداشت تولد آتنا برگزار می‌شد، شرکت می‌کردند. این کتیبه در بریتیش میوزیوم لندن در معرض نمایش می‌باشد.

تماشاخانه یونانی

این طرح از نقش کریون در نمایشنامه آنتیگونه اثر سوفوکل در شماره ۱۸۹۹ مجله فرانسوی لاتتاتر می‌باشد. بررسی نمایش سنتی یونان روشی برای شناخت فرهنگ کلاسیک یونان باستان است.

کشاورزان برای جمع‌آوری زیتون‌ها با چوب به شاخه‌ها ضربه می‌زنند تا زیتون‌ها به روی زمین بریزند.

تنگ نقاشی شده

آمفورا، ظرفی است با دو دسته و گلویی باریک که برای نگهداری مایعات (روغن یا آب) یا حفظ مواد غذایی در مایعات طراحی شده بود. نقاشی برداشت زیتون روی این تنگ که در موزه بریتانیا نگهداری می‌شود نشان می‌دهد که مورد مصرف آن برای زیتون یا روغن زیتون بوده است.

موزه ملی باستان شناسی آتن

این موزه که در ۱۸۹۱ گشایش یافت، انبوهی از آثار هنری را به نمایش می‌گذارد که قبلاً در نقاط گوناگون شهر نگهداری می‌شد. ورودی ساختمان که به سبک نوکلاسیک و شبیه دوران طلایی یونان است، با ستون‌های ایونی و کورنتی برجسته شده است.

قهرمان ماراتون

این مجسمه زیبا که مانند بسیاری از مجسمه‌های برنزی یونانی دیگر در کف دریا پیدا شده، در موزه ملی باستان شناسی آتن نگهداری می‌شود. احتمالاً، سازنده آن پراکسیتل، پیکرتراش سده چهارم پ م است.

نقاط دیدنی

۱- موزه هنر متروپولیتن، نیویورک در نیویورک

با دو طبقه گسترده و با گالری‌های یونانی و روم دارای:

- مجموعه عظیمی از گلدان‌های یونان باستان

- نمونه‌های مهم نقاشی و مجسمه که برتری ناتورالیسم در هنر کلاسیک را حکایت می‌کند.

۲- آکروپولیس، آتن، یونان

گرچه دسترسی به معبد منحصرأ برای حفاظت در برابر آسیب بیشتر بناست، آکروپولیس هنوز مجموعه‌ای منحصر به فرد از محل‌های

باستانی و نمایشگاه‌ها را دارد از جمله:

- پارتنون

- پروپیلایا و بول گیت، ورودی‌های تاریخی مجموعه

- تماشاخانه دیونیس خود گنجینه‌ای از خزانه‌ای غنی را به نمایش می‌گذارد که شامل مجسمه‌ها و جزییات معماری آن از جمله کاریاتیدها

(ستون‌های به شکل مجسمه زن)، ستوری‌ها و اجزاء کتیبه پارتون می باشد.

۳- دلفی باستانی، یونان

ابتدا در پایان سده نوزده میلادی حفاری شد و محل‌های پیرامون آن عبارت‌اند از:

- پرستشگاه آپولو

- جویبار کاستال، که از دیدارکنندگان در زمان‌های گذشته خواسته می‌شد در آنجا حمام کنند.

- ورزشگاه، که در آن بازی‌های پیتی طرفداران هلن برگزار می‌شد.

- موزه دلفی

۴- موزه ملی باستان‌شناسی آتن

آتن موزه ملی باستان‌شناسی آتن در یونان که در یک ساختمان مربوط به سده ۱۹ قرار دارد، به تدریج توسعه یافته و تکمیل شده است و

مهم‌ترین مجموعه جهان به شمار می‌رود. از جمله گنجینه‌هایش می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- صورتک طلای آگامنون، مربوط به ۱۵۰۰ پ م که در میسین پیدا شده است.

- نمونه‌های فوق‌العاده مجسمه‌های کلاسیک از جمله قهرمان ماراتون مربوط به ۳۴۰ پ م

۵- موزه بریتانیا، لندن، انگلستان

یکی از زیباترین مجموعه‌های آثار باستانی یونان در دنیا در این محل قرار دارد از جمله:

- مرمرهای پارتون (معروف به مرمرهای الگین)، مجسمه‌ها و قطعات کتیبه که سر الگین در اوایل سده نوزده به انگلستان آورده است.

- مجسمه بزرگی از موسولوم در هالی کارناس، یکی از عجایب هفت‌گانه جهان باستان.

۶- موزه هرمتاز، مسکو، روسیه

بخش یونان باستان این موزه که از ۲۰۰۰ سال پ م تا سده چهارم میلادی را دربر دارد و شامل آثار ارزشمند سفالی می‌شود از جمله:

- نمایشگاه‌های قابل توجهی از گلدان‌های نقش مشکی چون هیدریا که هر کول و تریتون روی آن ترسیم شده است.

- مجموعه‌ای از گلدان‌های نقش قرمز، اثر کاشی‌کارهای مهم آن دوره می‌باشد

نشانی‌های الکترونیکی مفید

- سایت اطلاعات عمومی www.ancient-greece.org

- وب سایت رسمی وزارت فرهنگ یونان با لیستی از محل‌های باستانی، بناها و نمایشگاه‌های مربوطه: www.culture.gr

- سایت عمومی یونان باستان با پیوندهایی به نقاط دیدنی خاص:

www.crystalinks.com/greece.html

- جستجوی مجموعه هنر یونانی موزه متروپولتین با راهنمایی دیداری، تایم لاین و نقشه محل ساخت هر قطعه: www.metmuseum.org/

explore/Greek/Greek.htm

- سایت اطلاعات عمومی برای کودکان:

www.historyforkids.org/learn/greeks

واژه نامه

گفتگو یا انجام کار در آن گرد می‌آمدند.

ایپی نترون ابزار نیمه استوانه‌ای که زنان یونانی برای آماده کردن بشم برای رسیدن به کار می‌بردند. ایپی نترون اغلب روی زانو بسته می‌شد و تزیین بسیار زیبایی داشت.

ارکستر مکان تخت و مدور که هنرپیشگان و گروه کر در تماشاخانه یونانی برنامه اجرا می‌کردند.

استراتژ یکی از ده رهبر نظامی برگزیده برای تصمیم‌گیری در مورد دفاع از آتن یا شرکت در جنگ.

اوسراکن قسمتی از سنگ یا سفال که رویش نوشته یا طراحی می‌شد.

اوپینوکو تنگ سفالی با گردن دراز، گاهی از جنس برنز و دارای تزیین.

ایونی یکی از سه سبک (یا نظم) معماری کلاسیک. ستون‌های ایونی، کشیده با قاشقی باریک و سر ستون لوله مانند هستند.

برده زن، مرد یا بچه‌ای که مانند اموال به مالکیت افراد در می‌آمد تا برای بیگاری به کار رود.

پالستر ساختمانی دارای طراحی خاص، کوچک‌تر از ژیمنازیوم با رختکن و حیاط شنی که در آن پسرهای یونانی آموزش دو و میدانی و کشتی می‌دیدند.

پداگوگ برده خانگی که وظیفه داشت همراه پسرهای یونانی به مدرسه برود.

پدوترایب معلم تربیت بدنی و ورزش.

پیکس ظرف یا صندوقچه‌ای که زنان در آن لوازم آرایش نگه می‌داشتند.

تیریم کشتی جنگی بر سرعت که در حدود ۱۷۰ یارون در هر طرف در سه ردیف آن را می‌راندند.

تولوس ساختمان گرد و گنبددار که اعضای شورای دولتی در آن جمع می‌شدند. چرتکه وسیله‌ای باستانی که برای حساب کردن به کار می‌رفته، رشته‌های سیمی دارد و مهره‌هایی روی آنها حرکت می‌کنند.

چیتون پارچه مورد استفاده برای پوشش مردان و زنان در یونان باستان که دو تکه پارچه مستطیلی شکل بود و در شانه‌ها و پهلوها بسته شده و در ناحیه کمر گره می‌خورد.

دموکراسی سیستم اداره کشور، که در آن مردم تحت امر حکومت از طریق انتخابات، نمایندگان خود را برمی‌گزینند.

سرستون کنگری

آتالانتیس ستون به شکل هیکل مردانه و با معماری کلاسیک **اریبالوس** عطردان که جنس آن معمولاً از سفال بود و اغلب به شکل موجودی خیالی یا حتی حیوانی واقعی مانند میمون یا جوجه تیغی درست می‌شد.

آگورا بازار یا فضای عمومی در یونان باستان. واژه امروزی آگورافوبیا به معنی ترس از مکان‌های عمومی از این واژه گرفته شده است.

أمفورا تنگ دو دستهای با گلوی باریک و گاهی قاعده باریک برای مصرف روغن زیتون یا مایعات دیگر.

آندرون غذاخوری کوچک درون خانه که مکانی برای تفریح مردها با دوستانشان بود.

استوای خراب شده در جزیره لیندوس

استوا بنای ستون‌دار دراز که در یک سو دیوار داشت و مردم در گذشته برای

دوریک یکی از سه سبک (با نظم) اصلی معماری کلاسیک، ستون‌های دوریک یکپارچه به صورت قاشقی پهن و سرستون تخت و گرد هستند.

دولت شهر شهر باستانی که همراه با سرزمین‌های اطرافش دولت سیاسی مستقلی داشت.

زره جنگ‌افزاری که سربازان یونانی هنگام جنگ برای محافظت از سینه و کمر می‌پوشیدند و معمولاً از برنز ساخته می‌شد.

ژیمنازیوم اتاق یا ساختمان بزرگ مخصوص تمرین یا آموزش بدنی. ژیناستوم قسمت زنان در خانه یونان باستان که در آن ابزار بافندگی، اسباب‌بازی کودکان و لوازم خانه وجود داشت.

ساق بند محافظ برنزی یا که سربازان یونانی هنگام نبرد می‌پسندند. ستمگر حاکم مطلق دولت شهرهای یونان که معمولاً به زور قدرت را به دست

ستون بندی

ستون ساختار عمودی و باریک که در معماری از طاق نما، بام، طبقه بالایی یا قسمت بالایی دیوار پشتیبانی می‌کند. بیشتر ستون‌ها، قاعده، میله (قسمت اصلی) و سرستون (بخش تزئینی بالایی) دارند.

ستون بندی ردیف ستون‌هایی که از ردیفی از طاق نماها یا سردرها، بام و طبقه بالایی یا بخش بالایی دیوار پشتیبانی می‌کند.

سرستون بخش بالایی ستون در معماری بنا.

سمپوزیون (مجلس یاده نوشی مردان) سمپوزیون کاملاً خصوصی در خانه‌ها بر پا می‌شد سمپوزیون پر تعداد در مکان‌های عمومی برگزار می‌شد.

ستواری انتهایی سه گوش ساختمان، نقش و نگار سه گوش سر در ساختمان **شورا** پانصد مشاور قومی بودند که فعالیت مجمع آتن را منظم می‌کردند.

طوماری سرستون گردی روی سرستون‌های سبک ایونی و گاهی روی ظروف سفالی.

در نقاشی دیواری (فرسک) رنگ‌ها جذب پلاستر خیس می‌شد تا تثبیت شوند.

فرسک سده چهاردهم که به شیوه مشابه یونان باستان درست شده است.

فرسک نقاشی دیواری که وقتی پلاستر خیس بود با آن ترکیب می‌شد. فرسک تا سده‌های میانه در کشورهای گرمسیر معمول بود.

کاریتید ستون پشتیبان به شکل هیکل زنانه به سبک معماری کلاسیک الکتروم آلبازی از طلا و نقره بود که برای تهیه سکه یونانی به کار می‌رفت، ولی بعداً سکه‌ها از نقره خالص یا گاهی از طلا ساخته می‌شدند.

کنگر گیاهی با برگ‌های کلفت کنگره‌ای که اغلب زینت بخش هنر و مجسمه‌سازی یونانی است. سرستون‌های کورنتی از برگ‌های کنگر پوشیده می‌شدند.

کورنتی یکی از سه سبک (با نظم) اصلی معماری کلاسیک، قطر و عرض قاشقی ستون‌های کورنتی بین سبک ایونی و دوریک قرار می‌گیرد و این سبک دارای سرستون‌های مفصل زنگوله مانند بازینت‌هایی از برگ‌های کنگر می‌باشد. کورو مجسمه مرمری پسر بچه برهنه که معمولاً به عنوان مجسمه ایینی به کار می‌رفت.

کیتاریست معلم موسیقی. کیتارا ابزاری بسیار شبیه لیر، ولی بزرگ‌تر است.

کیلیکس جام کم عمق پایه‌دار با دو دسته.

گالی کشتی جنگی یونانی یا رومی که با یک یا دو ردیف پارو به حرکت درمی‌آمد.

مزار تو شبکه تو در تو و گیج کننده معابر که دیوار و پرچین زیاد دارد.

کلاهخودی که از
گونه‌ها، بینی و پیشانی
محافظت می‌کند.

هوپلیت

هوپلیت سرباز پیاده یونانی کاملاً مسلح. این واژه از هوپلون به معنی پسر گرفته شده است.

هیپوکامپ اسب دریایی اساطیری با دو پای جلو و دمی شبیه ماهی یا دولفین.

هیما تیون ردای یونانی‌های باستان که هنگام پوشیدن از زیر دست راست گته و روی شانه چپ می‌افتاد.

گریفون

گیج کاری برجسته دسته‌ای تزیینات عمیق روی سرستون‌ها
گرامتیت معلم دروس اصلی مانند خواندن، نوشتن و ریاضیات
گریفون یا دال - شیر، موجود اساطیری که سر و بالش شبیه عقاب و بدنش مانند شیر بود.

لوراکل مکانی مقدس که یونانی‌ها توسط یک روحانی زن از خدایان طلب اندرز کرده یا پیشگویی آینده را می‌خواستند. مشهورترین لوراکل، آپولو در دلفی بود.
لیبر ساز زهی یونانی با بدنه توخالی که در ابتدا، با صدف لاک پشت درست می‌شد.

لیبر قدیمی که بدنش از صدف لاک پشت بود

مجمع گردهمایی مردم و کارکنان دولت که زندگی عمومی آن باستان را کنترل می‌کرد. در مجمع دست کم ۶۰۰۰ نفر گرد آمده در مورد مسائل قانونی و دولتی تصمیم می‌گرفتند.

نظم یکی از سبک‌های معماری کلاسیک که شکل و تناسب خاصی داشته سه نظم معروف عبارتند از، دوریک، ایونی و کورنتی.

نقاشی دیواری (مورال) نقاشی دیواری که روی پلاستر خشک کشیده می‌شد.
هتارون گروهی زنان شوخ و زیبارو که کار اصلی‌شان نواختن موسیقی، رقص و سرگرم کردن مردان در میهمانی شام بوده است.

نمایه

پیردی کاسیمو ۳۸	اودیه ۲۰	آ
پیکس ۱۳۲	اورانوس ۳۴	آشیل ۱۱۵ - ۱۰۳
ت	اوریبید ۱۲۳	آپولو ۶۰ - ۴۵ - ۴۴ - ۳۳ - ۳۲
تئاتر ملی سلطنتی ۷۴	اومفالوس ۱۲۱ - ۴۳	۱۲۹ - ۱۲۱
تاناکرا ۷۷	ایتالیا ۱۱۳ - ۸۹ - ۸۷ - ۸۵	آتن ۷ - ۳۰ - ۲۹ - ۸۳ - ۱۰۰
تبس ۲۳	ایلیاد ۱۸	۱۱۴
ترازدی ۱۲۱	ایونیه ۱۲۲ - ۵۴	آتنا ۷
تروا ۱۱۵ - ۱۰۳ - ۳۶ - ۱۸	ب	آجینا ۹۷
تریرم ۱۳۲ - ۱۰۳	بابل ۱۱۹	آرتمیس ۱۱۶ - ۱۱۶ - ۹۷
ترزوس ۱۲ - ۱۳	بارون پیر دو کوبرتن ۸۳	آرکر
تسالی ۴۰ - ۳۵	بلروفون ۳۹	آریبالوس ۱۳۰
تسرا ۱۲۰	بوتیوس ۱۰۸	آریستارخوس ۱۲۵
تماشاخانه ۱۲۰ - ۷۵	بوسفالوس ۱۲۰	آژاکس ۱۲۳ - ۱۱۵
تمیستوکل ۳۳	بول گیت ۱۲۸	آفرودیت ۱۱۷ - ۱۱۲
توسیدید ۱۲۴	پ	آکروبولیس ۱۲۱ - ۱۲۶
تونیک ۷۷	پائولو ورونز ۱۱۹	آگامنون ۱۷ - ۷۴ - ۱۲۶
ج	پاپیروس ۸۸	آگورا ۱۳۰ - ۹۶ - ۶۰ - ۴۴ - ۲۸
جان استانهوپ ۱۱۴	پارسیان ۱۲۱ - ۱۱۷ - ۱۰۱	آمفورا ۱۲۷ - ۱۳۰
جنگ تروا ۱۷ - ۲۰ - ۲۳ - ۳۶	پان ۳۵ - ۳۸	اپیدور ۱۰۸
۱۰۳	پاناتن ۹ - ۲۸ - ۴۴ - ۸۰ - ۱۲۷	اپیکور ۱۲۴
جورج کروک شانک ۱۰۵	پیلوس ۲۶ - ۱۳۲	ارختونوم ۴۹
جویبار کاستال ۱۲۹	پداگوک ۱۳۲	ارسطو ۸۵ - ۸۷ - ۱۲۱
جیسون ۴۰ - ۴۱	پدوتریب ۶۳ - ۱۳۲	ارشمیدس ۱۲۰
جیوانی پتولو ۱۹	پرسفون ۳۴ - ۳۷	اروس ۳۵ - ۳۸ - ۷۸ - ۱۱۷
چ	پرگامون ۱۱۶	اسپارت ۱۸ - ۱۰۰ - ۱۰۴
چیتون ۵۴ - ۵۵ - ۱۳۲	پروویلا ۱۲۸	اسکندر کبیر ۱۱۶ - ۱۱۸ - ۱۲۰
خشایار شاه ۱۰۱	پریکلس ۱۲۲	۱۲۲
د	پسیکه ۳۸	اسکندریه ۱۱۶ - ۱۲۱
دادالوس ۴۰	پگانسوس ۳۹	افلاطون ۸۶ - ۸۷ - ۱۲۱ - ۱۲۴
داریوش ۱۱۹	پلوپونز ۱۶ - ۳۹ - ۱۲۱	۱۲۴
دافنه ۳۶	پلوتو ۱۱۳	الکتروم ۹۷ - ۱۳۰
دروازه شیر ۱۶ - ۱۲۰	پولی کلیتوس ۷۹	المپیا ۸۰ - ۱۲۱
	پیراهوس ۱۰۴	اودیپ شاه ۷۴

دلفی ۸۱

دمکراسی ۳۰ - ۳۲ - ۳۳
دوران برنز ۱۰ - ۱۴ - ۹۳
دوره هلنی ۸
دولت شهر ۹۶
دیمتر ۳۴
دیونیس ۴۵ - ۷۲

ر

رافائل ۸۷

رود آلفیوس ۴۷
رود استیکس ۱۱۴
رود اوروت ۱۰۶
روغن زیتون ۷۶
رولاند ساوری ۴۱
ریچاردبرتون ۱۱۸

ز

زنوس ۱۱ - ۱۲ - ۳۶ - ۳۷ - ۴۷
۸۳ - ۱۱۳
ژیمنازیوم ۶۴
ژیناستوم ۱۳۱

س

سایفو ۵۸ - ۱۲۳
سالامیس ۲۴ - ۳۳
سانتورینی ۹۳
سرآرتور اوانز ۱۲۵
سربازان ۱۳۰
سرلارنس آلماتادما ۵۶
سقراط ۸۶ - ۸۷ - ۱۲۴
سکه ۹۷ - ۱۱۹ - ۱۳۰
سمپوزیون ۱۳۲
سوریه ۱۰ - ۲۲
سوفوکل ۱۱۵ - ۱۲۳
سولون ۳۱ - ۱۲۲
سیسیل ۲۲ - ۴۸
صورتک آگامنون ۱۷

ف

فالانکیس ۱۰۰ - ۱۲۰
فیثاغورث ۱۰۸ - ۱۲۴
فیدیاس ۲۸ - ۲۹
فیلیپ دوم ۱۱۶ - ۱۲۲

ق

قبرس ۱۴ - ۳۴

کالیکرات ۱۲۶

کتیبه پارتنون ۱۲۶
کتیبه موم اندود ۶۲
کرت ۱۰ - ۲۱ - ۱۴
کمدی ۷۳ - ۷۵ - ۷۲
کنوسوس ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳
۲۴

کورنت ۴۸ - ۴۹

کوروس ۶
کوه المپ ۳۵
کوه پارناسوس ۴۴
کیتارا ۶۴ - ۶۵

گ

گایا ۳۴
گاملکوس ۶۱
گراماتیست - قبر ۶۲

ل

لابیرنت ۱۲
لرد الگین ۲۶
لرد بایرون ۴۶
لسبوس
لیدی ۶۵ - ۹۷
لیر ۶۴ - ۶۵ - ۱۳۱
لیسیوم ۶۴

م

ماراتون ۹ - ۳۲ - ۱۲۱ - ۱۲۳ -

۱۲۸ - ۱۲۹

متوپ ۱۲۷

مدوسا ۴۱

مرمر الگین ۱۲۶ - ۱۲۹

مصر ۹ - ۱۱۶

معبد ۷ - ۲۷ - ۴۶ - ۳۲ - ۳۴ -

۴۳ - ۴۴ - ۹۷ - ۱۰۸ - ۱۱۴

معماری ۶ - ۱۲۶

مقدونیه ۳۵

موسولیوم در هالی کارناس ۱۲۹

میرون ۱

میسنی ۱۴ - ۱۵ - ۱۸

مینوتور ۱۲ - ۱۳

مینوسی ۱۰ - ۱۴ - ۱۵ - ۷۶

ناپل ۵۳

ه

هادس سرویلیام همیلتون ۱۱۲ -

۱۱۳

هاینریش شلیمن ۱۶ - ۱۸

هتارون ۶۸ - ۷۵ - ۱۳۱

هرکول ۳۹

هرمس ۵۰

هرودوت ۶۵ - ۱۵۵ - ۱۲۴

هفتسوس ۳۴

هکتور ۱۸ - ۲۱

هلن ۱۸ - ۲۳ - ۱۱۶

هومر ۱۸

